

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Akcija gospodarske ustalitve

Gorenjski komunisti so kritično spregovorili o uresničevanju politike gospodarske stabilizacije — Več akcijskih konferenc s področja energetike, kmetijstva, lesarstva in gozdarstva

Jesenice — Ko so na minuli seji medobčinskega sveta Zveze komunistov Slovenije za Gorenjsko kritično spregovorili o gospodarski stabilizaciji in nadaljnjem razvoju samoupravljanja ter uresničevanja politike gospodarske stabilizacije ter ob tem sprejeli tudi vrsto programskih nalag, so ocenili dejanske uspehe in gospodarske spremembe v posameznih

nih delovnih okoljih. Občinske organizacije in organi Zveze komunistov svojo aktivnost usmerjajo predvsem v razreševanje problemov gospodarske ustalitve v združenem delu.

Na delovnem sestanku na Jesenicah je v uvodu sekretar medobčinskega sveta Zveze komunistov za Gorenjsko Štefan Nemec najprej opozoril na nekatera nesorazmerja, ki

se pojavljajo v gorenjskem gospodarstvu. Dejal je, da morajo biti letošnji rezultati temeljna osnova za planiranje rasti združenega dela v prihodnjem letu. Treba bo izkoristiti vse možnosti in zmogljivost opreme, tehnologije in strokovnega znanja, uveljavljati kvalitativne dejavnike gospodarjenja in razvoja, varčevati z materiali, energijo ter učinkoviteje izrabljati razpoložljivi delovni čas ter znanje in izkušnje kadrov. Gorenjska naj bi v prihodnje tudi veliko bolj razvijala obsejno gospodarsko sodelovanje.

Temeljni vprašanja bosta oskrba z energijo in stabilizacija na vseh ravneh. Zato nameravajo gorenjski komunisti pripraviti nekaj akcijskih konferenc komunistov s področja energetike, kmetijstva, lesarstva in gozdarstva ter gostinstva in turizma. Namen teh akcijskih konferenc je spodbuda za boljšo samoupravno organiziranost ter dohodkovno povezovanje ter hkrati enotna politična aktivnost komunistov na teh področjih.

V razpravi so člani medobčinskega sveta opozorili na nujnost izgradnje jeklarne na Jesenicah in nasploh na modernizacijo proizvodnje v delovnih organizacijah, ki veliko izvažajo. Zahtevali so, da se enotno uredi stimulacija izvoza, da se uvede boljša organizacija dela, dosledno nagrajevanje po delu in da se poveča produktivnost. Več pozornosti morajo po osnovnih organizacijah Zveze komunistov nameniti mladim in njihovi aktivnosti, med posameznimi osnovnimi organizacijami pa mora priti do tesnejše povezave.

Člani medobčinskega sveta Zveze komunistov Slovenije za Gorenjsko so tudi poudarili, da je treba omejiti zaposlovanje v interesnih skupnostih in zaposliti tiste mlade, ki prvič iščejo svoj kos kruha. Dosledno bo treba uveljaviti tudi kadrovske politike in se zavzemati za dosledno omejevanje vseh vrst porabe.

Pred gorenjskimi komunisti je torej naloga, da v prihodnje tekoče obravnavajo gospodarsko problematiko, da poskrbijo za realne planske dokumente, razvijajo ustrezne dohodkovne povezave, si prizadevajo za večji izvoz, sprejmejo varčevalne programe, poskrbijo za uresničevanje delitve po delu ter da redno idejnopolično usposablajo člane Zveze komunistov v vseh osnovnih organizacijah.

D. Sedej

GLASOVH 35 let

Vabljeni na sobotno prireditev

Večini vam je že znano, da slavi letos časopis GLAS, glasilo gorenjskih občinskih konferenc Socialistične zveze, 35. obletnico izhajanja. Predvsem delavno, kar za nas pomenijo prizadevanja za kvaliteten glas, slavimo ta jubilej. Ker pa 35 let izhajanja nekega časopisa le ni tako nepomemben mejnik, smo se v kolektivnem odločili, da času primerno, to pomeni skromno, s posebno prireditvijo proslavimo ta jubilej, ki naj ne bo le prireditev za Glas, ampak delavce in sodelavce, ampak tudi želimo dati širši značaj.

Proslava ob 35. obletnici izhajanja GLASA bo v SOBOTO, 23. OKTOBRA ob 11. URI V DVORANI KRANJSKEGA KINA CENTER. Nanjo smo povabili nekdanje naše delavce in sodelavce, predstavnike gorenjskih družbenopolitičnih organi-

zacij, skupščin in skupnosti ter številnih delovnih kolektivov, ki z našim časopisom trajno sodelujejo.

Predvsem pa ste na prireditvi vabljeni vi, naročniki in bralci GLASA. Ker je vsakomur od vas nemogoče poslati posebno vabilo, vas vabimo na prireditev prek časopisa. Upamo, da boste preživeli prijetno srečanje v kinu Center.

V kulturnem programu bo razen recitatorjev sodeloval pihalni orkester jeseniških železarjev, eden najkvalitetnejših pihalnih orkestrrov na Gorenjskem, pod vodstvom Ivana Knifca, slavnostni govornik pa bo predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Vili Tomat.

V soboto, 23. oktobra ob 11. uri nasvidenje v kinu Center v Kranju.

J. Košnjek

Obogatena sejemska prireditev

Kranj — Ob navzočnosti predstavnikov gospodarskega in družbenopolitičnega življenja Gorenjske ter predstavnikov republike so minuli petek v Savskem logu v Kranju odprli jubilejni petnajsti

Sejem stanovanjske opreme je odprl predsednik radovljanske občinske skupščine Boris Šetina, ki je ob tej priliki med drugim rekel, da prireditev lepo dopolnjujejo in bogatijo razstavljalci malega gospodarstva, ki se s svojimi izdelki vključujejo v zadovoljevanje potreb naših občanov in v kooperantskih odnosih z združenim delom velikokrat omogočajo nemoten proces v združenem delu. Na sejm so podelili tudi zlate medalje za dnevno sobo Tom, otroško sobo Mia, dnevno sobo Zoki lux ter za pretočno enoročajno baterijo.

A. Ž.

Gorivo v avtomobilski rezervoar, ne pa v klet — V teh dneh je na vseh bencinskih črpalkah moč opaziti vrste občanov, ki čakajo na gorivo. Večina ga resda potrebuje za nujne prevoze z avtom, nekateri pa si s pretakanjem ustvarjajo zalogo goriva doma. Takšno ravnanje, ki ga predpisi prepovedujejo, je povsem neodgovorno in tudi zelo nevarno. Nepravilno hranjenje vnetljivih tekočin namreč predstavlja stalno nevarnost za eksplozijo in požar. Tudi na Gorenjskem je neprevidno pretakanje goriva že povzročilo požar, zato se obnašajmo samozaščitno in s spoštovanjem požarnovarnostnih predpisov zavarujemo sebe ter okolje pred nesrečo! (S) — Foto: F. Perdan

Snidenje nekdanjih dolgoletnih prijateljev — Na slavnostni otvoritvi 9. mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v kranjskem kinu Center sta se po enajstih letih spet srečala stara znanca z atletskih stez: Čehoslovak Emil Zatopek, ki je v svoji dolgi in plodni tekaški karieri podrl kar osemnajst svetovnih rekordov, osvojil tri zlate in srebrne kolajne na olimpijskih igrah, če naštejemo le njegove največje uspehe, ter Jugoslovčan Franjo Mihalič, ki je na olimpiadi 1956. leta v Melbournu v maratonu pritekel srebrno medaljo. Emil Zatopek je na kranjskem festivalu drugič, po šestnajstih letih, sodeloval v mednarodni žiriji, ki je ocenjevala filme v tekmovalnem programu, Franjo Mihalič pa je prišel zaradi festivala in seveda Emila Zatopka. (H. J.) — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Paket varčevalnih ukrepov

Zdaj gre zares. Varčevati bomo morali, pa naj se je s tem še tako težko sprijazniti. Zapreti moramo škarje dela in porabe. Minili so časi, ko smo živeli preko svojih zmoglosti in si s krediti zastirali oči pred energetske krize.

Naši vsakdanji pogovori se te dni vrte predvsem okoli bencina, elektrike, deviznih računov, dinarskih depozitov za prestop meje...

● 40 litrov bencina na mesec bodo poslej lahko pokurili naši osebni avtomobili. Poprek lahko rečemo, da se bomo vozili pol manj kot doslej. Nekateri podatki namreč govorijo, da je znašala povprečna poraba motornega bencina na osebni avto 74 litrov na mesec. Bencinski boni bodo porabo bencina skrčili za 40 odstotkov, glede na porabo v istih mesecih lanskega leta. Uvedba bencinskih bonov, ki jih bodo razdeljevali sredi tedna, je več kot nujna. V letošnjih osmih mesecih je v Jugoslaviji poraba motornega bencina poskočila za 10 odstotkov, s slovenskih bencinskih črpalk pa zdaj poročajo, da je zadnje dni, ko je bila uvedena omejitev točenja na 15 litrov, poraba večja za 4 odstotke. Trdnih deviz za uvoz surove nafte je letos zmanjkalo, premalo smo izvozili. Zato bomo do konca leta odvisni le od domače in klirinške nafte. Varčevalni ukrepi bodo morali prinesiti nasploh 14 odstotno varčevanje z naftnimi derivati in 40 odstotno pri motornem bencinu.

Zastavlja se le vprašanje, zakaj so bili ostri varčevalni ukrepi sprejeti tako pozno, saj smo že spomladi vedeli, da bencina ne bo dovolj. Če bi že tedaj uvedli bone, varčevanje zdaj ne bi bilo tako ostro. Nastal je prazen prostor, ki je kriv dolgim vrstam pred črpalkami.

● Manjka nam tudi električne energije, po zadnjih podatkih letos okoli 8 milijard kilovatnih ur. Zato je za vso Jugoslavijo sprejeta druga stopnja redukcije. Uvedli bodo tudi drugačen sistem plačevanja električne energije, kar naj bi znižalo porabo za 5 odstotkov. Tako imenovani blok tarifni sistem pomeni, da bo določena lani porabljena količina zmanjšana za 5 odstotkov, od tu naprej pa bo veljal stopnjujoči sistem. Kdor bo torej v primerjavi z lanskim letom trošil več, bo tudi plačal več.

● Pri deviznih računih sprememb ni, še naprej jih bodo obravnavali tako kot doslej. Gre le za nekaj tehničnih sprememb. Le domači izdelki ne bo več moč kupovati z devizami, razen če ste jih zaslužili z začasnim delom v tujini.

● S ponedeljkom so bili uvedeni dinarski depoziti za prestop meje. Pri banki ali poštni službi boste morali za prvo potovanje položiti 5 tisoč dinarjev, pri vsakem naslednjem v letu dni pa po 2 tisoč dinarjev več. Lastniki maloobsejnih dovolilnic bodo lahko petkrat letno prestopili mejo brez položitve depozita, pri dvolastnikih pa omejitve ni. Čez leto dni boste dobili denar nazaj. Namen depozitov je krepitev zunanje likvidnosti naše države. Ukrep poznajo tudi drugod. Veliko našega denarja je doslej odhajalo čez mejo, kjer je dinar izgubljal vrednost in se v žepih tujih turistov vračal k nam, s čimer so na dopustu potrošili manj deviz.

Sprejeti varčevalni ukrepi seveda ne dosegajo dolgoročnih ciljev, vendar so v tem trenutku nujni, da bomo lahko stopili na resnično pot stabilizacije.

● Že koncem meseca lahko pričakujemo drugi paket ukrepov, ki se bodo nanašali predvsem na spremembe kreditno monetarnega sistema in druge sorodne ukrepe, ki bodo spodbudili izvoz. Spremembo bodo doživeli tudi nekateri zakonski akti, s čimer naj bi se približali realnemu tečaju dinarja in v zvezi s kurilnim oljem zakon o prometnem davku. Namen vseh bo, izenačiti izvoznike s tistimi, ki delajo za domači trg. Več na 4. strani.

M. Volčjak

15. sejem
stanovanjske opreme
kranj, 15.—22. 10. '82

- prodaja stanovanjske opreme za vaš dom po sejmskih cenah: pohištvo, tekstil, dekorativa, bela tehnika
- VELIKA RAZSTAVA GOB
- GOBJE SPECIALITETE
- razstava: ekonomično ogrevanje (materiali, sistemi)
- prodajna razstava likovnih del
- VSAK DAN MODNA REVIVA

Dobre priprave zagotovile uspeh

Medtem ko na področju mladinskega prostovoljnega dela vsepovsod škriplje, so v Kranju letošnje brigadirsko leto sklenili brez težav — Kje je skrivnost uspeha?

Kranj — Spomladansko novačenje za brigade je imelo v Kranju neverjeten uspeh. Ko se mladinci pri centru za mladinske delovne akcije ne bi vse leto ubadali s pripravami, bi jih letošnji odziv bržkone preseletil, tako pa vedo, kako se morajo v prihodnje lotiti tovrstnega dela, da ne bo težav. Evidentirali so začeli že aprila in prav kmalu so zbrali prek 300 prijav, čeprav so potrebovali le nekaj 200 brigadirjev.

Vse brigade so bile popolne in več kot to. Na Goričko, kjer je delala brigada »Stane Žagar mlajši«, so namesto 40 poslali 49 brigadirjev. Zlasti veliko se je prijavilo pionirjev. Iz 84 prijavljenih so izbrali le 15 najboljših, da so udeležili mladinske delovne akcije v Beli Krajini s skupno brigado Škofje Loke in Kranja. Ostale so porazdelili v mladinske brigade, več pa so jih morali odkloniti. 112 prijavljenih za akcijo Novi Beograd priča o velikem zanimanju mladih za akcije zunaj Slovenije. Žal so morali več kot polovico brigadirjev odkloniti, čeprav so se prijavili v glavnem tisti, ki imajo o mladinskem prostovoljnem delu že bogate izkušnje. Kranjčani so sodelovali tudi v bratski brigadi v Osijeku, veliko za zanimanja pa je veljalo tudi mednarodnim brigadam.

Popolne in organizacijsko dobro pripravljene brigade so se tudi na delovnih dobro izkazale; saj so se vrstile s kopico odličij, udarniških značk in najvišjimi priznanji — trakovici akcij. Letošnja priprava in izvedba torej dokazujeta, da je pro-

stovoljno delo med mladimi še vedno omembe vredno in da je moč kljubovati rastoči krizi na tem področju. S starimi, že obrabljenimi metodami, ki mlade posej odvrčajo kot privabljaajo, seveda ni več šlo. V Kranju so to pot zavrgli šolska pridigiranja o brigadah in se lotili obveščanja z druge strani. V kinu, kamor zahaja glavina mladih, je o brigadah obveščal napis pred filmom. Organizirali so privlačna predavanja z diapozitivi med šolsko mladino. V predavanju so vpletali manj besedičenja, zato pa tem bolj živo naslikali skupno delo, bratstvo

in enotnost, specifično brigadirsko življenje pa predstavili s šegave plati. Na minulih akcijah so posneli tudi film, ki je bil za mlade najbolj zgovoren prikaz brigadirskega življenja. Dognanja okroglih miz so prinesla marsikatero novost. Brigadirski večeri in informativni tabori pa so mlade odvrnili še od zadnjih dvomov. Tudi razstava o zgodovini mladinskega prostovoljnega dela ni bila povsem nepomembna. Praksa je torej znova potrdila, kako pomembno je dobro in pravočasno obveščanje o mladinskem prostovoljnem delu, kako važno je vse leto pripravljati akcije, pri tem pa prisluhniti tudi željam brigadirjev in njihovim težavam.

D. Z. Žlebir

Dobro izurjeni v prvi pomoči

Nova Gorica — Novogoriška občina je bila letos gostitelj 9. republiškega tekmovanja v prvi medicinski pomoči. Na prireditvi je sodelovalo 61 ekip iz 54 slovenskih občin, med njimi tudi 6 ekip z Gorenjske.

Tekmovanja ekip Rdečega križa in civilne zaštite v prvi medicinski pomoči so letos dosegla izredno množičnost in kakovost. Na občinskih tekmovanjih je v vsej Sloveniji sodelovalo kar 1462 ekip z 8772 tekmovalci. V gorenjski regiji je tekmovalo 176 ekip; vsaka je imela po 6 tekmovalcev. Na Gorenjskem so se najbolj odrezali v Radovljici, kjer je sodelovalo na občinskem tekmovanju kar 53 ekip s 318 tekmovalci. Glede na velikost občine so se izkazali tudi v Trzinu, kjer je tekmovalo 29 ekip. Na Jesenicah se je občinskega tekmovanja udeležilo 35, v Kranju 32 in v Škofji Loki 27 ekip.

Gorenjsko so v Novi Gorici zastopale zmagovalne ekipe z občinskih tekmovanj. Poleg ekip KS Ljubno in SGP Gorenje iz Radovljice so dobro izurjenost v prvi medicinski pomoči izkazali na republiškem tekmovanju

občinski združeni odred CZ z Jesenic, ekipa krajevne skupnosti Grad iz kranjske občine, enota CZ iz Gorenjske predilnice v Škofji Loki ter ekipa Bombažne predilnice in tkalnice iz Trzinca.

Na tekmovanju v Novi Gorici so gorenjske ekipe izvrstno opravile zastavljene naloge iz prve medicinske pomoči v zahtevnih razmerah, kakršne bi nastale po naravni katastrofi in kontaminaciji zemljišča. Ekipe so izurjeno delovale po trojkah in dokazale zvrhano mero znanja ter strokovnosti. K temu so največ pripomogle priprave ekip, v katerih so sodelovali medicinski strokovnjaki, delavci s področja civilne zaštite, aktivisti Rdečega križa in drugi.

In še rezultati! Prvo mesto je dosegla ekipa Ljubljana-Bežigrad s 120 točkami, 2. Trbovlje s 117,5 in 3. Črnomelj s 112,5 točkami; na 18. mesto se je uvrstila prva ekipa Radovljice s 97,5 točke, na 34. Škofja Loka s 86, na 43. Trzin s 80, na 44. Radovljica II s 77,5, na 48. Kranj s 74 in na 59. Jesenice z 61 točkami.

-mv

Usposabljanje komunistov

Jesenice — Program idejnopolitičnega izobraževanja in usposabljanja, ki poteka pri jeseniški delavski univerzi, vsebuje seminar za sprejem kandidatov v Zvezo komunistov, ki se že končuje. Prav tako delavska univerza organizira seminar za na novo sprejete člane Zveze komunistov, občinsko partijsko šolo, inštruktažni seminar za osnovne organizacije ZK, seminar za predavatelje in seminar za vodje idejnopolitičnega izobraževanja. Načrtovali so enako število oblik idejnopolitičnega izobraževanja kot prejšnja leta, med drugim bo decembra tudi seminar o delovanju delegatskega sistema.

Idejnopolitično izobraževanje članov Zveze komunistov za letošnje leto je pripravila komisija za ideološko delo, nekoliko spremenjen, predvsem pa aktualen, prilagojen programu izobraževanja članov ZK v občini. Pri tem so upoštevali, da bi z vsebino programa kar najbolj usposabljali člane za delo v življenj-

skih in delovnih okoljih. Vsi slušatelji naj bi pridobili sposobnost za analizo razmer, v katerih delajo, za razreševanje problemov, s katerimi se srečujejo in za aktivno udeležbo v samoupravnem in družbenem življenju. Vsekakor pa bo treba v prihodnjih letih tudi poiskati ustrezna merila, koliko so razne oblike idejnopolitičnega usposabljanja uspešne v praksi.

Pomen idejnopolitičnega izobraževanja je znan: člani Zveze komunistov naj bi krepili moralnopolitično zavest, osvajali naj bi temeljne vrednote naše družbe, krepili aktiven odnos do samoupravljanja in do dela ter sočloveka. Vse izobraževanje je precej odvisno od samih predavateljev, vendar so se pri delavski univerzi trudili in predavateljem pomagali tako, da so organizirali seminar o metodah usposabljanja in izobraževanja. Izobraževanje naj bi predvsem temeljilo na analizah primerov, ki jih srečujejo slušatelji v praksi.

D. S.

Kranj — Med obiskom v Sloveniji je delegacija avstrijskega parlamenta pod vodstvom tretjega predsednika državnega zbora Rudolfa Thalhammerja v petek obiskala tudi Kranj. Avstrijski poslanci so pogovarjali s predstavniki kranjske občine in si ogledali Iskro in Laborah. L. M. — Foto: F. Perdan

Konec tedna 11. kongres slovenske mladine

Mladi so dorasli problemom

V Novem mestu se bo v petek, 22. oktobra, začel 11. kongres socialistične mladine Slovenije — Osrednjo pozornost bo namenil družbenoekonomskemu položaju mlade generacije in v tem organizacijskim prijemom njene organizacije — Razpored gorenjske mladine

Po kongresu Zveze komunistov in Zveze sindikatov Slovenije se bo tudi slovenska mladina sešla na svojem najvišjem zboru. Že leto dni tečejo priprave nanj, zato bo mladina na kongresu kritična do družbenih nepravilnosti, nastopila bo s pretehtanimi besedami in argumenti ter odločno pripravljena, da se loti problemov.

Vse to je jasno zapisano v ključnih usmeritvah 11. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije. V njih mladina poudarja, da se njena vloga z ničemer ne razlikuje od drugih dejavnikov graditve socialističnega samoupravljanja. Prav tako kot bodo nesporno podprli krepitev teh odnosov, bodo strogi do birokracije in tehnokracije. V nečem pa se mlada generacija le razlikuje od ostalih: njen današnji položaj bremeni vrsta razmer in odnosov, zaradi katerih so v družbi neenakopravni. Zato je težnja tega kongresa slovenske mladine odpravljati odnose neenakopravnosti. Le-ta ima namreč za posledico brezposelnost mladih, premajhno varnost štipendijskega razmerja, premajhno skrb za socialno ogroženo brezposelnost mladino, negotovost zaposlovanja mladih strokovnjakov... V podrejenem podrejenem položaju so majhne majhne možnosti priti do stanovanja. Socialno-ekonomski položaj učencev in študentov

je nezavidljiv, pa njihov vpliv v usmerjenem izobraževanju. To so številni problemi, ki so dokumentirani v osvetljeni mladinski knjigi, ki jo bodo mladi v prihodnosti prispevali, jih bo obravnaval kongres, ki bo razčistil tudi, kakšna vloga mladinske organizacije v vanju položaja mlade generacije. Tudi priprave, ki jih je v letnih pripravah oblikovala gorenjska mladina, pričajo o pravi vanju tematike z družbenoekonomskimi problemi. O vključevanju mladih strokovnjakov bo govoril tudi delegat, Radovljčanin, ki se bo razmišljal, kako si mladinska organizacija prizadeva za stabilizacijo razpravljal bodo tudi o vlogi mladih v temeljni organizaciji. Jeseni bodo posvetili problemu samostojnosti mladih, idejnopolitičnemu usposabljanju mladih, vpraševanju na osnovnih šolah, mladinskem prostovoljnem delu, vlogi v krajevni skupnosti, vlogi mladih, njihovi vlogi v SLO in v slovenskem statistiku.

D. Z. Žlebir

Jubilej Biotehniške fakultete

Ljubljana — Septembra je minilo 35 let, odkar je bila v Ljubljani ustanovljena agronomska fakulteta, predhodnica današnje Biotehniške fakultete. Ob jubileju bo fakulteta izdala več publikacij: predstavitevno publikacijo v slovensčini in angleščini, spominski zbornik ob 35-letnici, v katerem bodo podatki o razvoju fakultete, o povezavi posameznih visokošolskih temeljnih organizacij z združenim delom ter nazadnje še podatki o diplomantih in nagradjenih v zadnjih petih letih. Zadnji bo izšel zbornik s strokovnega posvetovanja z naslovom Razvojni vidiki rabe in varstva kmetijskega prostora, ki bo v drugi polovici oktobra. Osrednja slovesnost ob 35-letnici fakultete bo v petek, 22. oktobra, v veliki dvorani skupščine SR Slovenije. Slavnostni govornik bo podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi odlikovanja predsedstva SFRJ, priznanja fakultete ter častne nazive. V praznovanju sodelata še odkritje obnovljene spominske plošče nekdanjemu profesorju fakultete Milanu Jesenku ob 50-letnici njegove smrti ter srečanje diplomantov agronomije in živinoreje v Rodicah.

C. Z.

Predsedniki gorenjskih izvršnih svetov

Brez dobrega kadra in znanja ni napredka

V jeseniški občini si prizadevajo, da bi se gospodarstvo preusmerilo in da bi zagotovili večjo kvaliteto — Problem kadrov v gostinstvu in turizmu

Jesenice — Predsednik jeseniškega izvršnega sveta je Srečko Mlinarič, s katerim smo se pogovarjali o najbolj aktualnih nalogah jeseniškega gospodarstva in občine nasploh, problemih in prizadevanjih vseh delovnih ljudi in občanov.

»V tem trenutku je za jeseniško občino najbolj pomemben rebalans plana, ker je usmerjen k večjemu prestrukturiranju gospodarstva v občini,« pravi Srečko Mlinarič. »Ob tem se pojavljajo problemi kadrov, kajti brez kadrov, znanja in odgovornosti rebalans plana ni mogoč. V teh spremenjenih pogojih gospodarjenja so možnosti omejene, brez kadra in znanja pa nikakor ne moremo uspeti.

Za jeseniško občino je to posebej pomembno, saj smo pred veliko odločitvijo ali realizacijo elektrojeklarnice, saj samo elekarna predstavlja 66 odstotkov družbenega proizvoda občine. Nanjo je življenjsko vezano tudi precej združenega dela v občini. Nič manj po-

membno pa ni tudi gostinstvo in turizem ter kmetijstvo. Poleg ostalih dejavnosti materialne in nematerialne proizvodnje bi rad opozoril na tri pomembna področja naših prizadevanj.

Ugotavljamo, da je še vedno velik razkorak povezanosti proizvodnje jekla za predelavo. Jeseniška železarna si želi in tudi mora dati jeklu višjo kvaliteto in ponuditi bolj zahteven asortiman proizvodnje in predelave. Zato je treba zaostri odgovornost vodilnih struktur v tem smislu, da se uresniči dohodkovne povezave med jeklarji in kovinsko predelovalno industrijo, ki je na zelo nizki stopnji, pri programih in pri kadrih.

V občini razen v železarni nimamo investicijskih programov — to pa pri tako velikem številu intelektualnega kadra. Ob večji uporabi znanja bo treba priti do ustreznih in dobrih programov. Ne glede na stabilizacijske okvire je naložbene programe treba imeti, zato si izvršni svet skupaj z odgovornimi posebej prizadeva, da bi že

Srečko Mlinarič, predsednik jeseniškega izvršnega sveta

v tem letu prišli do ustreznih povezav. Jeklarna je bila načrtovana že v osnutku dogovora o temeljih plana, jeklarna se mora graditi in za to nosi odgovornost tudi družbenopolitična skupnost.

Turizem je na zelo nizki stopnji, ni enotne ponudbe, ni enotne ali skupne recepcije, da bi lahko dnevno spremljali, kakš-

ni so rezultati. Nimamo enotnega prospekta. To pa pomeni, da moramo v tej dejavnosti več kot do zdaj storiti za to, da bomo imeli dovolj dobrih ljudi. Prav kader je v gostinstvu in turizmu resen problem, veliko večji kot v bazni industriji. Ne nazadnje pa bi sedanji ljudje z bolj intenzivnim delom in odgovornostjo lahko več prispevali. Naloga izvršnega sveta je, da se še v tem letu izdela podroben operativni program: kako bi se letos rešili nekatere stvari, kako bi se povezali v občini in z radovljiško občino, Gorenjsko in še širše.

Ne glede na manjše možnosti kmetijskega potenciala si tudi na tem področju želimo hitrejši razvoj, da bi bila obdelana zemlja še bolj obdelana, da bi razvijali živinorejo, ovčerejo in obenem zaščitili kmetijska področja v občini.

Nič manjše skrbi niso na področju zdravstva, saj ima jeseniška zdravstvena skupnost okoli 20 milijonov izgube, na področju usmerjenega izobraževanja, na področju raziskav; pomembna je dejavnost komunale, stanovanjsko gospodarstvo, kjer poskušamo začeti dela nadaljevati in ne odpirati novih problemov. Imamo posluš za počutje delavcev v krajevnih skup-

nostih, zato poskušamo njihove želje upoštevati in jih v okviru današnih finančnih možnosti realizirati, ob tesnem sodelovanju s hernega v krajevni skupnosti.

Lahko rečem, da se v našem času združeno delo materialne in nematerialne proizvodnje zaveda težkih gospodarskih razmer, zato tudi vedno bolj enotno in strnjeno povezuje probleme železarnice in omejenimi in obratno, tako, da postaja vsa družbena skupnost enotna, povezana in trdna. Na jesenjskih se zavedamo, da jeklarna ni sama sebi namen, da je v njej ni sama železarna, slovensko in jugoslovansko gospodarstvo. Bolj kot doslej želimo čutiti povezanost v regiji, Sloveniji in Jugoslaviji; bomo industrija je v interesu delavcev in v nič manjšem interesu vse države, kjer mora biti npr. Brez kadra, brez odgovornosti, o kateri v zadnjem času toliko govorimo, ni rešitve. Tudi v strokovnem področju mora priti do diferenciacije.

Danes še vse preveč zagovarja svoje, namesto bi se uveljavljal interes celotne družbenopolitične skupnosti in družbe nasploh.

D. S.

Premalo denarja za premogovnike

Mimi Pintar

	resoluc. 1982	indeks	I-VII. 82 I-XII. 81
metina			
enice	0,5		100,3
ranj	1,0		100,9
adovljica	1,0		100,6
Loka	1,0		100,6
rit	0,5		100,3
enjska			100,7

Do sedaj po programu

Inovator ni več črna ovca

Vid je Dolenjec, iz Črmošnjec pri Novem mestu. 1955. je prišel v Kranj, v Savo, učiti se za gumarja. Najprej je delal pri konfekciji avtoplaščev. Pri mojstrih, kot sta bila Žerko in Zalaznik. 1964 je končal srednjo gumarsko šolo. Že leto prej je prišel v razvoj, ki se je tedaj v Savi šele pričel oblikovati. Danes je tehnolog za področje gumiranja, izdelave tesnil in delno za ročno konfekcijo. Želel je študirati naprej, a mu zdravje ni dopuščalo. Nekakšno nadomestilo je našel v svojem inovacijskem delu. Tudi to je študij, včasih še bolj koristen. Tudi več zadovoljstva je v njem. Ne razmišlja, če se njegovi poskusi izplačajo ali ne. Samo zamalo se mu zdi, da bi česa, kar je videti tako preprosto, ne mogel pogrnuti. Kakor pred meseci tista tesnila za Iskro. V Iskro so drago uvažali tesnila za kondenzatorje. Ko uvoza ni bilo več, so moledovali v Savi, naj poskusijo izdelati taka ali podobna tesnila. Vid je poskušal več mesecev. Večkrat je že mislil pustiti, pa se mu je zamalo zdelo, da bi moral reči, da tega ne morejo narediti. In je uspelo. Kakšno veselje je bilo tedaj pri iskraših! Še bolj je bilo vesel, on sam. Ni večjega zadovoljstva, kot da ti uspe nekaj, za kar veš, da neke hudo potrebujejo. Le razmišljati moraš. In vsak takle majhen uspeh ti da voljo, impulz za naprej.

D. Dolenc

L. Bogataj

Na cesti od Kamne gorice do Kropa že nekaj mesecev zre nevarna usedlina. Je cestišče pred časom izpodjedla narasla Lipnica. Vendar se nihče ne zanaša, da bi cesto, ki je posebej za šolarje in delavske avtobuse nevarna, popravili. Zadnje čase brze po njej tudi težki tovornjaki, ki iz kamnoloma vozijo kamenje.

Obiski po krajevnih skupnostih

Med problemi krajevnih skupnosti, ki posebej izstopajo, je preskrba z osnovnimi življenjskimi dobrinami. Slabo preskrbo so omenjali predvsem v manjših, oddaljenejših krajih, v krajevnih skupnostih, ki ne spadajo v tri središča radovljiske občine — Radovljico, Bled in Bohinjsko Bistrico. Ugotavljajo, da je prodaja v teh trgovinah manjša vsled tega tudi založene niso tako in že prva potrošniška mrzlica skladišča prazni. Kraji, ki so kot problem navedli slabo preskrbo, so Zasip, Kamna gorica, Ribno, Koprivnik, Gorjuše, Ljubno, Lancovo. Premalo skladiščnih prostorov ima Bohinja v celoti.

Problem oddaljenejših krajev skupnosti je prevoz otrok v šolo. Tako se v Ribnem malčki v šolo šola in vrtec vozijo na Bled. Šola avtobus otroke iz Zasipa prav v vozi na Bled, vrača pa se šele ob ene ure in otroci morajo več čakati nanj.

**Odpadne vode
kar v reke**

Zelo potrebna bi bila temeljitejši delitev dela med posameznimi občinami. Poleg mesa iz lastnega zaledja dokupijo klavnice še okoli 85 odstotkov mesa, predvsem svinjine, teletine, od pridobljenih izdelkov pa jih dokupujejo še okoli 10 odstotkov. Dokupujejo predvsem trajne izdelke, saj predelujejo izdelke v manjših količinah. Organizacije se oskrbujejo z govejo in ovčjo lastnih področij le okoli 30 odstotkov, ostala goveda pa so kupljena pri drugih slovenskih področjih in tujih izven republike. Oskrba s prašiči je povsem vezana na dobavo iz Gorenjske in republike.

D. S. S.

Srečanje gorenjskih pesnikov in pisateljev začetnikov Prijeten večer v gradu Grimšče

Pod oboki Almirinega gradu Grimšče na Bledu je minuli petek prijetno izven literarni večer, ki je strnil literarne prvece predvsem mladih pesnikov in pisateljev Gorenjske. Srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov Gorenjske je pripravila Zveza kulturnih organizacij iz Radovljice s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Gorenjske. Pokroviteljstvo pa je prevzela radovljanska tovarna Almira, ki je mlade literate že dopoldne odpeljala na ogled tovarne in jim ponudila kosilo v tovarniški menzi, zvečer pa jim za predstavitev občinstvu dala na razpolago čudovito okolje gradu Grimšče.

Kar sedemnajst avtorjev se je lepo uvrstilo v gorenjsko srečanje, izbrali so jih izmed štiriindvajsetih, ki so se udeležili občinskih srečanj. Že sivele same povedo, da je prireditelj širša kot v preteklih letih, kar je brez dvoma odsev prizadevanj prirediteljev. Tako je Zveza kulturnih organizacij Radovljica spomladi razposlala razpis tudi po delovnih kolektivih, saj je zaznala, da se v tovarniških glasilih čisto pojavljajo tudi literarni prispevki.

Splet literarnih prispevkov na letošnjem srečanju je bil zelo pisan, od neznanih lirskih pesmi do aforizmov in humoresk. Stevilnemu občinstvu so jih podali igralci Prešernovega gledališča iz Kranja, Loškega odra iz Škofje Loke in Linhartovega odra iz Radovljice. Spremljali

so jih mladi glasbeniki, na flavti, violini in kitari.

Večer so začeli s pesmijo »Porezen«, s pretresljivim spominom na partizanske dni, ki jo je napisal Stane Pečar iz Škofje Loke, upokojeni inženir strojništva, ki se s pisanjem pesmi ukvarja že dalj časa, šele zdaj pa jih je pokazal javnosti. Tudi Francka Tronkar iz Kranja piše pesmi že skoraj tri desetletja, letos se je kot edina predstavnica Slovenije udeležila srečanja pesnikov in pisateljev ljubiteljev Jugoslavije v Kragujevcu. Za večer v grimšče gradu je prispevala pesem »Pričakovanje«. Dušan Mulej, petdesetletni ekonomist iz Radovljice, je prispeval občuteno pesem »Beli hodniki«. Gimnazijka Simona Anderlič iz Blejske Dobrave je poslala pesem »Ne reci mi človek«, ker je želela izvedeti mnenje o svojih pesmih. Janez Ramovš s Suše pri Gorenji vasi je svojo pesem naslovil »Ona in mati«. Komaj petnajstletna Marta Globočnik iz Vogelja pri Kranju je napisala pesem »Umor«, ki daje slutiti, da se je odločila za zdravstveni poklic. Elizabeta Stefancioza z Jesenic, ki jo poznamo z desk jesijskega gledališča, je poslala pesem »Strah«. Prav tako z Jesenic je študentka Mateja Črv poslala pretanjeno in rahločutno prozo »Slutnja«. Mojca Gorjanc, ki obiskuje šolo za šivilje, je prispevala pesem »Hrepenenje zaprtga«. Marjeta Gorjanc iz Šenčurja, ki je lani debitirala na odrskih deskah v predstavi Ionescove Plešaste pevke, je napisala za srečanje pesem »Pro-

pad«. Andreja Svoljšak iz Škofje Loke, po poklicu prodajalka, je pesem »Odprite okna«, napolnila z občutenji človeka, ki ga oklepa hlastajoči, brezdušni, stehizirani čas. Iz Domžal je prišla Andreja Krivec, učenka vzgojiteljske šole, ki je poslala živahno »Pesem kitar«. Iz Žirov je Milena Miklavčič, ki se je po gimnaziji zaposlila v banki, poslala na natečaj pesem »Mislim sem nate, draga«, čeprav sicer piše predvsem prozo. Januška Beravs iz Ribnega pri Bledu, zaposlena v blejskem LIP-u pesmi polni z optimizmom, saj pravi, da so balzam za naše duše. Igralci so občinstvu podali dve njeni pesmi, »Brez cene« in »Vem, da pride«. Tudi Mira Remic iz Vase pri Cerkljah, učenka ekonomske šole v Kranju, je bila predstavljena z dvema pesmima, »Kadar te kličem, samota« in »Noč, ki se je potihem bojim«. Januška Beravs in Mira Remic bosta namreč zastopali Gorenjsko na republiškem srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov.

Ob koncu literarnega večera so igralci podali še nekaj aforizmov. Jožeta Volariča iz Kranja, ki ga sicer poznamo kot avtorja malih železnih plastik. Zadnji besedo pa so dali Ediju Stresu z Bleda, ki je na natečaj poslal humoreske. V spored so uvrstili humoresko »Meso in zgodovina«, s katero je takorekoč zadel žeblico na glavico in privabil občinstvu smeh na lica, preden so zapustili oboke grimškega gradu.

M. Volčjak

Aljoša in Gorazd Sotler v Loški galeriji

Stari ugotovitvi, da »keramika ni na začetku zgodovine« moramo dodati novo: bodočnost bo ostala na keramiki. Na eni strani: vendarfška Venera in na drugi strani: Shutte; kipec ženske, zgneten iz glin in žgan, je bil izkapan iz zgodovine, v bodočnost nas vodi aljoški ptič, operjen s keramičnimi ploščicami. S keramiko se srečujemo povsod, v vsakdanjem življenju spremlja v stanovanju in ob vsakdanjih prilikah nam jo zdravniki vstavljajo v telo. Keramika pa je nekaj več, je sredstvo in umetnost, s katero umetniki izražajo svoje višje in ideje.

Avtorja, ki sta raziskovanju keramike posvetila več let, razstavljata keramiko tako svojega tehnološkega znanja kakor tudi umetniške kreacije. Dolgotrajnih raziskav materialov sta Aljoša in Gorazd Sotler lotila preprosto, da ponuja prav keramika velike možnosti, če postavimo sestavni del arhitekture. Takorekoč izšla sta stvarino, ki jo je moč opazovati tako ročno kot s stroji. Z keramiko maso in glazuro doseže keramiki izjemne kvalitete in odpor proti vremenskim vplivom, če narejena za oblogo fasad, dobi v ročnem oblikovanju še posebej estetski učinek. Reljefe je mogoče vgrajevati v zunanje ali notranje stene stavb, ki tako dobe poseben vizualni karakter, ker so keramiki lahko igra domišljije od realne figure do abstraktne simbole. Vendar so to zgolj načrti, ki jih avtorjev, ki doslej še nista objavila naročila za oplemenitenje arhitekture z njuno keramiko. Zato na razstavi prikazanih le nekaj delov in toliko več drugih keramičnih izdelkov, plastik in keramičnih predmetov. Posebej moramo poudariti tudi na slikarski del razstavljavca, ki ga je prispeval Gorazd Sot-

koščene bele podlage z okri, z zelenimi ali modrimi abstraktnimi liki. Nežni dodatki rdeče barve ob belih abstraktnih likih na svetli ali temni podlagi zaživijo kot slikarsko sredstvo z nizom možnih variacij, tako da si nista niti dva krožnika podobna. Med seboj pa se dopolnjujejo, ker avtorica uporablja običajno dve do tri barve, ki so v sozvočju. Barvitost je umirjena in Aljoša Sotler išče svoj umetniški izraz predvsem v slikarskem elementu, v čisti likovni govorici. Keramični krožnik je podrejen do skrajnosti likovnemu mediju in ne funkcionalni namembnosti, za kar je bil nekoč narejen.

Pri slikah Gorazda Sotlerja ne moremo prezreti očitne sorodnosti z njegovimi plastičnimi stvaritvami, kajti poteza čopiča je lahko enaka poteza v glini. Če je bil Sotlerju v obdobju sivih slik važen princip prečiščenja predmeta od nekakšnega intimnega predteksta za sliko, kar naj bi izražalo komunikacijsko funkcionalnost, je v najnovejših, skoraj miniaturnih slikah prevladala ideja o možnosti, da se iz osnovnih karakteristik motiva (žgalna peč) s svobodno tretiranimi karakteristikami predmeta gradi predmetnost slike sama. Vse manj je indicij o izvoru predmeta in vse več je sugestij o

nekih mogočih pojavih, ki se tkejo v predmetu — motivu, živo zasidrana v umetniku, ki ga oživlja kot intimno reakcijo na doživljanje nekoč v preteklosti.

Gorazd Sotler si je na ta način zgradil svoj slikarski svet in vprašanja, ki jim skuša odgovoriti, niso usmerjena v odkrivanje neraziskanega, ker ga obvladuje želja po koncentraciji ekspresije znotraj odprtih problemov. Med problemi je opazen proces zoženega opisovanja predmetne otipljivosti in prevladovanje prostorske scene na sliki. Sotler si je ob svojem kiparskem delu postavil in ne brez upoštevanja nekaterih tradicionalno obeleženih form zgradil svojevrsen tip razumevanja krajine (motiva), ki ga karakterizira v voluminoznem pogledu zoženo kadriranje zornega kota. Slikarska tvarina je obravnavana v stabilnih namazih, ki ohranjajo harmonično globino in zvočnost toña, kar daje splošni atmosferi slike neko elementarno dimenzijo ekspresije. V načinu obvladovanja slikarske površine uporablja Sotler premišljene poteze, ki vsebujejo trdnost prizadevanja za enostavnostjo, kar lahko razumemo kot vero v moč nekega svojevrstnega oblikovnega asketizma.

Andrej PAVLOVEC

Mladi likovniki ustvarjajo

Vas zanima, kaj delajo mladi blejski likovniki? Prisluhnite! Lotili so se ureditve okolice svojega šolskega poslopja. Šola prof. dr. Josipa Plemelja s svojo moderno hladno ureditvijo, vkovano v opeko in beton, prav zahteva živahno ureditev svojega okolja. Ob šoli se je pojavilo športno igrišče, zelenice okrog nje pa učinkujejo — čeprav so skrbno negovane — kar preveč brezosebno.

Pa so se domislili likovniki na šoli, da bi se temu vendarle dalo odopmoči — s skromnimi sredstvi, dobro voljo in obilico dela. Idejni vodja ureditve je obenem skrbni mentor mladih likovnikov prof. Ravnik.

Zelenice naj bi se spremenile v park, okrašen s tipičnimi otroškimi plastikami. Treba je bilo torej odkriti še material in dobro voljo za pomoč »od zunaj«, pridnih rok pa med mladimi — kljub našemu pogostemu negodovanju — ne manjka.

Material je pozabljen ležal pred blejsko drsalno halo. To je bil star hrast, ki je izvolenel in je bil iz varnostnih razlogov odstranjen iz krajevnega parka. Predstavniki KS Bled so se rade volje odločili, da postane hrast material za delo mladih navdušencev. Še več: uredili so tudi, da je bil orjak (mimogrede: tehta celi 2 toni!) prepeljan pred blejsko šolo. Kranj Bleda pa je odstopil (brezplačno, seveda!) cement za pričvrstitev plastik na podstavke.

Člani likovnega krožka so se najprej spoprijeli s centralno plastiko. Predstavljala bo lik matematika, po katerem se šola tudi imenuje, prof. dr. Josipa Plemelja. Okoli njega bo zbrana razigrana mladež, ki bo pred-

stavljala našosodobno mlado generacijo, iz katere bo morda izšel mlad ustvarjalec matematik, ki mu je vzor veliki mož Josip Plemelj. Plastika bo vsebovala tudi nekaj matematičnih oznak in napis.

Okoli te plastike se bodo sčasoma zbrale še 4 druge. Predstavljale bodo posamezne dejavnosti, ki so na šoli najbolj razširjene. Likovniki predvidevajo, da bodo eno stran centralne plastike uspeli izgotoviti pred jesenskimi slabimi vremenom. Z drugo stranjo se bodo spoprijeli spomladi. Med tem se bo tudi les izkazal, saj bo moral prestati številne vremenske spremembe.

Če hodimo okrog blejske šole, lahko hitro ugotovimo, da krožkarje delo veseli. Že jutraj pred poukom ali popoldne, ko so prosti, jih lahko srečamo pri zanimivem delu. Priprajo nas, da mladi radi izvršujejo konkretne naloge, ki bodo že v bližnji prihodnosti rodile sad. Le-ta pa bo ostal kot primer vzornega dela tudi prihodnjim generacijam. Morda se boste vprašali, kako so mladi stimulirani za svoje delo. Vemo, da dobremu delavcu poleg plačila ponavadi ponudimo še dobro malico. Tu pa ne gre za to. Gre za tisto, kar v sedanjem času vse prepegostjo pogrešamo: za zagnanost, veselje in srečo ob delu. Pa morda še za nekaj: vsak od »ustvarjalcev« se bo smel na delo podpisati.

Čeprav ne pomislijo na to, vsak član likovnega krožka nehoti predstavljati lik delovnega mladina, kakršnih naj bi bilo še več med nami. Pa ne le to: tudi blejski kulturni prostor bodo s svojo svežino razširili še za Pecovec.

Skrivnostna ubranost pod kamnitimi oboki

Minuli teden je napovedovalec v polurni oddaji na prvem programu radia Beograd po imenitni izvedbi Gallusove pesmi PREPARATE CORDA VESTRA (Pripravite svoja srca) povedal, da je občinstvo odlično sprejelo jamski poskus komornega mešanega pevskega zbora LOKA — koncert v podzemni Jami pod Lubnikom.

Nato je sledila še dobra tretjina vseh pesmi, ki so jih zapeli mladi Ločani, vmes pa sta dirigent Janez Jocif in organizator Mišo Ješe povedala, da se je zbor ob iskanju novih koncertnih prostorov v Škofji Loki in okolici spontano odločil tudi za dvorano, ki so jo v preteklih tisočletjih izoblikovale naravne sile.

Beograščani so oddajo posneli pred dvema nedeljama, ko so ljubitelji zborovske pesmi peš — ali z avtom do Brezovice — romali proti Lubniku. Pevci so z belimi puščicami, na katerih je z rdečimi črkami pisalo koncert, že navsezgodaj markirali pot do jame, ki so jo na zadnjem, strmem delu, z vrvmi skrbno zavarovali člani gorske reševalne službe iz Škofje Loke pod budnim očesom Zvoneta Korošnjaka.

V megličastem, oblačnem jutru se je pred jamo zbralo kakšnih sto poslušalcev, ki so namesto vstopnice dobili šilce domačega žganja, za dodaten občutek varnosti pa sta poskrbela še dva psa, prava lepota loških reševalcev.

Koncert je bil v prvem delu jame, visokem kot ladja srednjeveške cerkve. V prvem delu je zbor prepeval pesmi renesančnih skladateljev Morleya, Gallusa in Arcadelta, v drugem pa so se za črnsko duhovno in rusko ljubezensko zvrstilo še štiri slovenske narodne pesmi.

Sijajna zvočnost kamnitega oboka je mehko odbijala pianissime in plemenitila fortissime in malone pobožnemu poslušanju so sledili vedno bolj burni aplavzi, da je moral zbor zapeti še dve pesmi za nameček.

Pevska ubranost se je ujemala tudi z izbranimi literarnimi besedili. Alenka Bole-Vrabcic je povedala Francoisa Villona baladi o naši ljubi gospe in lepi orožarki in Tatjano iz Puškinovega Evgenija Onjagina, Marko Črtalič pa je bral odlomke iz Gargantue in Pantagruela renesančnega romanopisca Rabelaisa. V opoldanskem soncu na vrhu Lubnika pa so se nato pevci in poslušalci zedinili, da koncert ni bil le utrinek, marveč naj postane vsakoletna tradicija.

Likovna skupina Iskra v Železnikih Razstava ob sindikalnem kongresu

Že ob otvoritvi razstave likovne in fotoamaterske skupine Iskra v Železnikih marca meseca v počastitev 9. kongresa ZKS smo spregovorili o kulturi v delovnem okolju. Ob pričujoči razstavi, ki jo posvečamo sindikalnemu kongresu, bo povsem razumljivo, če bomo nekoliko obširneje spregovorili o likovnem amaterizmu.

V sedemdesetih letih smo v Sloveniji lahko opazovali zanimiv družbeni pojav, ki traja še danes. Iz še neugotovljenih vzrokov se je vedno več ljudi začelo ukvarjati s slikarstvom ob svojem rednem in poklicnem delu. Do danes je to rastoče število ljubiteljskih slikarjev naraslo v pravo ljudsko gibanje, saj je po zadnjih podatkih več kot 900 ljubiteljskih slikarjev organiziranih v okoli tridesetih likovnih društvih ali skupinah v okviru ZKO ali v delovnih organizacijah. Ob to naravnost presenetljivo visoko število pa lahko mirno postavimo za primerjavo tudi število ljubiteljskih slikarjev v naši občini. Organiziranih jih je nekaj več kot 30, ki delujejo v treh središčih: v Škofji Loki, v Žireh in v Železnikih. Prav tu v Železnikih je k dvigu kvalitete rasti pripeljala predvsem profesionalna raven voditelja likovne skupine. Toda to je dosegla le likovna skupina Iskre v Železnikih, pri drugih likovnih skupinah bo tudi treba zagotoviti več likovnega znanja vsem, ki hočejo likovno delati. Tako pa se dilema amater: profesionalen pokaže na bolj naraven način. Profesionalen namreč ima v šoli pridobljeno znanje, ki ga kot mentor lahko posreduje amaterju, ki ga potrebuje in dokler ga potrebuje. Iz tega zornega kota je tudi opazljivo dejstvo, da znanje sicer lahko prispeva k dvigu likovne kvalitete, vendar pa ni

dovolj samo znanje. Za kvalitetno likovno delo je potrebna še bolj naravna nadarjenost in predvsem potreba po likovnem izražanju. Brez le-te prave kvalitete ni mogoče doseči, čeprav je sicer tudi z velikim znanjem mogoče doseči neko stopnjo kvalitete. K vsemu je treba dodati še naravno potrebo, da slikar amater postavi svoj izdelek na ogled in drugim v presojo. Vsakdo si želi, da bi v delu, v katerem je sam užival, tudi drugi mogli najti zadovoljstvo in užitek. To potrjuje globoko človeško in družbene korenine likovnega izražanja, ali še drugače, globoko potrebo posameznika, da bi se potrdil v soljudih. Zatorej ni čudno, če likovna skupina Iskre prireja po več razstav na leto. Vprašljivo je samo, ali je možno pri pogostejšem razstavljanju vedno nastaviti kvaliteto na najvišjo točko. Tudi ljudje-obiskovalci razstav, se lahko preveč navadijo na določeno raven, če ni vedno nečesa novega, če razstava ne preseneti vedno. Ko lahko že trdimo, da je likovni amaterizem zlezal iz plenice otroštva in vstopil v družbo, se, to je jasno, pojavljajo pubertetne težave in ena izmed njih je precejevanje dosežene stopnje razvoja, precejevanje lastnih realnih sposobnosti. Ne oziraje se na to, je do danes to rastoče število ljubiteljskih slikarjev prerastlo v pravo ljudsko gibanje. Kot da je nakopičena ustvarjalna energija ljudstva našla v slikarstvu eno od primernih oblik sproščanja in uresničevanja ustvarjalnosti. Kljub temu, da ne vemo vzroka temu pojavu, pa smo lahko zadovoljni, da si je ljudska ustvarjalna sila našla tako globoko humano obliko opredmetenja.

Andrej Pavlovec

Nagrajeni turistični plakati

Kranj — Mednarodni festival športnih in turističnih filmov v Kranju, ki se je sklenil sinoči s podelitvijo festivalskih nagrad, je v nizu spremljajočih prireditev tokrat posvetil posebno pozornost doslej nekoliko zapostavljeni turistični plati.

Ob srečanju slovenskih turističnih novinarjev in seminarju za turistične propagandiste vsakor kaže omeniti razstavo svetovnega turističnega plakata. Plakati, nagrajeni v Berlinu, so opozarjali nase in nekaterih izlozb kranjskih trgovin, posebno slovesen dogodek pa je predstavljala otvoritev razstave najuspešnejših plakatov z jugoslovanskega natečaja, ki je bila skupaj s podelitvijo nagrad v četrtek zvečer v avli skupščine občine Kranj.

Dobro narejen turistični plakat, ki izkorišča najsodobnejše izrazne možnosti, v turistični po-

nudbi neke dežele vsekakor predstavlja pomembno mesto. Na jugoslovanski natečaj je prišlo 110 plakatov, nastalih v zadnjih dveh letih. Žirija jih je v ožji izbor uvrstila 47 in približno polovico so jih imeli obiskovalci priliko videti tudi na kranjski razstavi.

Čeprav je kakovost turističnih plakatov, ki opisujejo privlačnosti Slovenije, v zadnjem času po oceni strokovne žirije precej napredovala, pa so šle upravičeno vse tri praktične nagrade ustvarjalcem iz drugih republik. Prvo nagrado je dobila serija štirih plakatov na temo Dalmacija, drugo serija motivov za zimске olimpijske igre v Sarajevu, tretjo pa plakat s podobo Bole na Braču. Posebno priznanje so dobile še tri namiznice, ki predstavljajo draži Postojnske jame.

H. J.

KRANJ

PREDLOGI DNEVNIH REDOV

- za
6. sejo Zbora združenega dela
6. sejo Zbora krajevnih skupnosti
6. sejo Druženopolitičnega zbora
Skupščine občine Kranj
ki bodo v sredo,
27. oktobra, ob 15. uri v
sejnih dvorinah
Skupščine občine Kranj

1. Izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil in ugotovitev sklepčnosti zborov
2. Odobritev zapisnikov 5. seje ZSD, 5. seje ZKS, 5. seje DPZ, zapisnika o skupnem zasedanju zborov ter poročilo o izvršitvi sklepov
3. Poročilo o izvajanju družbenega plana občine Kranj za obdobje 1981 do 1985 in uresničevanje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine v letu 1982
4. Osnutek zakona o družbenem sistemu informiranja
5. Analiza strukture proizvodnih procesov v občini Kranj in izdelava predloga prednostnih proizvodnih procesov
6. Akcijski program za razreševanje problematike invalidnih oseb v občini Kranj
7. Poročilo o oblikovanju blagovnih rezerv
8. Ocena energetskega stanja v občini
9. Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Kranj za leto 1982
10. Odlok o dopolnitvah odloka o prispevku za pospeševanje kmetijstva v občini Kranj
11. Odlok o poslovnem času v dejavnostih posebnega pomena v občini Kranj
12. Odlok o javnem mestnem prometu v občini Kranj
13. Odlok o pokopališkem redu v občini Kranj
14. Odlok o ureditvi avtotaksi prometa v občini Kranj
15. Predlog spremembe DUR za KS Besnica
16. Prenehanje Letalsko modelarske šole v Kranju
17. Uporaba sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji
18. Pooblastilo izvršnemu svetu za izvajanje določb 20. člena zakona o zajamčenem osebnem dohodku in izplačevanju osebnih dohodkov v OZD, ki poslujejo z izgubo
19. Podelitev velike plakete občine Kranj Turističnemu društvu Predvor
20. Kadrovske zadeve: Izvolitev sodnika za prekrške Kranj
21. Predlogi in vprašanja delegatov in delegacij

Analiza sestave proizvodnih procesov

Analiza sestave proizvodnih procesov v organizacijah združenega dela občine Kranj in izdelava predloga prednostnih procesov je osrednji raziskovalni projekt Občinske raziskovalne skupnosti Kranj v tem srednjeročnem obdobju. Pred nami je prvi del projekta – pilotska študija, ki predstavlja metodološki model za ocenjevanje in spremljanje posameznih proizvodnih procesov v občini. V nadaljevanju projekta, če se bodo nosilci dolgoročnega planiranja za to odločili in prevzeli financiranje, bodo opredeljeni prednostni proizvodni procesi v občini oziroma podane osnove za bolj objektivno srednjeročno in dolgoročno planiranje. Projekt pod okriljem Visoke šole za organizacijo dela v Kranju izvaja skupina strokovnih delavcev, ki jo vodi dr. Mirko Rant. Za javno obravnavo, ki bo potekala v Občinski raziskovalni skupnosti Kranj in zborih skupščine občine Kranj, so pripravili krajši povzetek, ki je objavljen v Kranjčanu, št. 2, dne 24. sept. 1982.

Predlog spremembe DUR za Besnico

Ob izdelavi detaljnega urbanističnega reda za krajevno skupnost Besnica je prišlo do pomote – neusklajenosti pravilnika in karte namenske rabe površin. Med javno razpravo je Janko Pegam dal pripombo za razširitev območja W1 za 500 kvadratnih metrov. Pripomba je bila upoštevana in sprejeta na skupščini z utemeljitvijo, da zemljišče ni kvalitetna kmetijska površina in da je lega zemljišča neizpostavljen. Izdelovalec dokumenta je območje W1 razširil na obseg 5900 kvadratnih metrov ter ga označil z Wd1, kar pomeni, da je v tem območju možna gradnja počitniških hišic po predvideni zgradbiški skici. V to razširitev pa ni bilo zajeto zemljišče, za katero je prosil Janko Pegam.

Zaradi te napake je predlagana sprememba detaljnega urbanističnega reda in sicer se območje namenjeno za gradnjo počitniških objektov z oznako Wd1 v velikosti 5900 kv. metrov zmanjša in označi z oznakami W1a in velikosti 600 kv. metrov (obstoječi počitniški objekti) in W1b v velikosti 500 kv. metrov (predvidena gradnja dveh počitniških objektov).

Uresničevanje resolucije 1982

Gospodarjenje v težkih razmerah.

Do konca leta naj bi se obseg industrijske proizvodnje v kranjski občini še povečal – Manj je bilo letos investicij – Povečati konvertibilni izvoz še za 30 odstotkov

Na začetku tekočega srednjeročnega obdobja se v SFRJ soočamo s posledicami dolgotrajnega ekstenzivnega in neusklajenega razvoja, s katerim smo sicer dosegali razmeroma dinamično gospodarsko rast, hiter razvoj družbenega in osebnega standarda ter materialnih proizvodnih sil, zanemarili pa razvoj kvalitetnih dejavnosti gospodarjenja, odpravljanja strukturnih nekladij in predvsem odločnejše vključevanje v mednarodno delitev dela. Negativne posledice tega razvoja se v teh prvih letih novega srednjeročnega plana očiteje kažejo v izrazito zaostrenem plačilnem in deviznem položaju naše države, predvsem v odnosu do konvertibilnega območja. Tak položaj terjaja, da visok delež ustvarjenih deviznih sredstev namenimo za odplačevanje dolgov, hkrati pa zmanjšujemo sredstva za domačo porabo. Osnovno obeležje letošnjih ekonomskih razmeram so dala torej prizadevanja za zagotavljanje zunanje likvidnosti naše države.

Temeljna naloga resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Kranj za obdobje 1981-85 v letu 1982 je bila zato bistveno povečanje izvoza blaga in storitev na konvertibilno področje. Temu osnovnemu cilju so bila podrejena vsa ostala razvojna področja. Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine Kranj v letu 1982 je bila obsežna, vključevala je vrsto nalog na skoraj vseh področjih družbenega življenja v občini Kranj, zato poročilo daje odgovor na uresničevanje resolucijskih nalog na tehle področjih.

Samoupravni družbenoekonomski odnosi – V tem poglavju je obravnavano informiranje, uveljavljanje delitve sredstev za osebne dohodke po delu, uresničevanje svobodne menjave dela, samoupravo, proizvodno in dohodkovno povezovanje organizacij združenega dela, aktivnosti v krajevnih skupnostih in delovni čas v organizacijah in organih širšega družbenega pomena.

Ekonomski odnosi s tujino – V osmih mesecih letos je bil konvertibilni izvoz večji za 8,3 odstotka, konvertibilni

uvoz pa manjši za 16 odstotkov, doseženo pokritje na konvertibilnem tržišču pa 93 odstotno. Po podatkih Narodne banke Slovenije o prilivih in odlivih je saldo prilivov in odlivov letos za občino Kranj pozitiven (pokritje je 118 odstotno), medtem ko je bil lani negativen. Tako kot v SR Sloveniji in Jugoslaviji bomo morali glede na splošno ekonomsko stanje naše države in njenih obveznosti do mednarodnega tržišča tudi v občini Kranj do konca leta konvertibilni izvoz povečati za 30 odstotkov.

Industrijska proizvodnja – Večjih zastojev v proizvodnji letos ni bilo, vendar je doseženo povečanje proizvodnje v letošnjih sedmih oziroma osmih mesecih pod načrtovano 4,5 odstotno resolucijsko rastjo. Glede na nujnost visokega povečanja konvertibilnega izvoza lahko predvidevamo, da se bo obseg industrijske proizvodnje do konca leta še povečal oziroma, da ob enakih gibanjih kot doslej ponudba na domačem tržišču še bolj upada.

Razporejanje dohodka in oblikovanje sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb – Doseženi polletni dohodek gospodarstva je bil nominalno za 26 odstotkov višji, družbeni proizvod pa za 33 odstotkov kot v enakem obdobju lani. Družbena produktivnost dela v gospodarstvu občine se je povečala realno za 1,5 odstotka, fizična produktivnost dela v industriji pa je bila višja realno za 1,9 odstotka.

Z resolucijskimi zahtevami je bilo v prvem polletju letos usklajeno povečanje sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v občini, dejansko porabljenih sredstev za zadovoljevanje splošnih potreb v občini in pa sredstev razporejenih za osebne dohodke, medtem ko so resolucijske okvire presegle sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb na ravni republike. Gospodarske delovne organizacije so za reprodukcijo razporedile manj sredstev, kot je določala resolucija, kar je predvsem posledica močnega povečanja sredstev razporejenih za obresti in financiranje dela delovnih skupnosti skupnih služb, deloma pa tudi, da so se vse

oblike porabe skupno zmanjšale manj, kot je bilo načrtovano.

Zaposlovanje se v občini Kranj letos giblje v okvirih določenih v resoluciji. Gospodarske delovne organizacije so letos glede na enako obdobje lani zaposlile 1,2 odstotka več delavcev, negospodarske pa 1,7 odstotka. Skupno število novozaposlenih v združenem delu je letos manjše, kot ga dovoljuje resolucija (410 več delavcev, od tega 111 pripravnikov).

Gospodarska infrastruktura – Akcijski programi na področju gospodarske infrastrukture se – razen na področju cestnega gospodarstva – dokaj uspešno izvajajo.

Družbene dejavnosti – Naloga na posameznih področjih družbenih dejavnosti se letos kljub slabšim materialnim pogojem zadovoljivo uresničujejo. Zaradi zakonskih omejitev na področju družbenih dejavnosti ni bila začeta nobena investicija, dograjena je bila stavba Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske ter prizidek k Domu upokojencev na Planini, do konca letos pa bo zaključena tudi gradnja študentskega doma.

Splošna ljudska obramba in družbena samozagata – Tudi naloge na tem področju – noveliranje obrambnih načrtov, akcija NNPP, organiziranje in opremljanje enot civilne zaštite in enot teritorialne obrambe in druge naloge – se letos uspešno izvajajo.

Kmetijstvo, proizvodnja hrane, preskrba – Poglavje obravnava rast kmetijske proizvodnje, preskrbljenost tržišča s določenimi proizvodi, oblikovanje blagovnih rezerv v občini in ocenitev aktivnosti svetov potrošnikov.

Investicijska dejavnost – Vlaganja v razširitev materialne osnove dela so letos sicer nekaj višja, vendar je 17 odstotna udeležba teh sredstev v ustvarjenem družbenem proizvodu nižja, kot določa resolucija, to je 21 odstotkov. Pregled vseh odobrenih in tudi predlaganih investicijskih programov kaže, da so leti v celoti usklajeni z resolucijskimi določili in sprejeti družbenimi zahtevami investicijske politike.

Družbeno planiranje – Spremembe srednjeročnih planskih dokumentov pri vseh nosilcih planiranja tečejo usklajeno z rokovnikom, zaostajajo pa aktivnosti za pripravo dolgoročnega družbenega plana občine.

Poročilo povzema, da je gospodarstvo letos poslovalo v izredno težkih razmerah. Značilno je nenehno spreminjanje pogojev gospodarjenja, ki so oteževali uresničitev že tako zahtevnih nalog predvsem izvoznim organizacijam združenega dela, kar se kaže predvsem v naslednjem:

– razpolagalna pravica nad ustvarjenimi deviznimi sredstvi se je delovnim organizacijam zmanjšala od 65 odstotkov na 30 odstotkov. Razpolagalna pravica organizacij združenega dela, ki ne morejo pokrivati obveznosti za najetje kredita ter jim pri tem pomagajo druge delovne organizacije, pa je še manjša – 24 odstotkov;

– oskrbljenost industrijskih organizacij združenega dela z domačimi surovinami se je poslabšala, medtem ko se slaba oskrbljenost s tujimi ni izboljšala. Še posebno je problematična oskrba s surovinami v panogah, ki so izvozno usmerjene;

– neustrezno, več ali manj linearno povečanje cen, ohranja nesorazmernja v blagovno denarnih tokovih ter primarni in sekundarni delitvi družbenega proizvoda;

– vse oblike porabe kažejo tendence naraščanja preko resolucijsko opredeljenih okvirov;

– sredstva skupne porabe za republiške SIS kljub večkratnim opozorilom še vedno močno naraščajo;

– omejitve glede povečanja bančnih plasmanov in doseganja potrebne rokovne strukture virov sredstev omejujejo možnosti pridobivanja kratkoročnih kreditov in skoraj povsem onemogočajo investicijsko dejavnost;

– razbremenitev dohodka organizacij združenega dela se je s povečanjem aktivnih obrestnih mer in z dodatnim zadolževanjem delovnih organizacij s kratkoročnimi krediti bistveno povečala; – pogoji pridobivanja potrošniških kreditov so se letos kar dvakrat spremenili oziroma zaostriili.

Pooblastilo izvršnemu svetu

20. člen zakona o zajamčenem osebnem dohodku in izplačevanju osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo, omogoča, da skupščina družbenopolitične skupnosti ali od nje pooblaščen organ lahko dovoli temeljni delovni organizaciji izplačilo višjih osebnih dohodkov, kot je po zakonu v primeru, da je periodični oziroma zaključni račun pokazal izgubo. Seveda pa je poprej treba ugotoviti objektivni značaj vzrokov za izgubo.

Temeljne delovne organizacije pa potrebujejo odgovor na svojo vlogo v zelo kratkem času – od ugotovitve izgube v periodičnem obračunu – do izplačila naslednjih osebnih dohodkov – predlagamo, da skupščina občine Kranj pooblasti izvršni svet, da v skladu z 20. členom zakona odloča o vlogah temeljnih delovnih organizacij za izplačilo osebnih dohodkov v večjem obsegu od tistega, ki je določen v zakonu. O sprejetih odločitvah bo izvršni svet obvestil občinsko skupščino na njeni naslednji seji.

Problematika invalidnih oseb

V akcijskem programu se opredeljene najpomembnejše naloge pri uresničevanju družbenega varstva invalidnih oseb v naši občini. Naloge zajemajo predvsem tista področja varstva invalidov, za katera so se sebo analizo v letu 1981 ugotovila njih izvajamo pomanjkljivo ali sploh ne. Ta področja so: preprečevanje invalidnosti, ugotavljanje invalidnosti oziroma preostale delovne zmoglosti, usposabljanje in uslovanje invalidnih oseb, usposabljanje strokovnih delavcev za delo z invalidi, vzgojnoizobraževalna dejnost, reševanje problematike delnice pod posebnimi pogoji, prostočasne možnosti ustanovitve invalidske delavnice, oblikovanje meril ekonomske stimulacije za organizacije združenega dela, ki zaposlujejo invalidne osebe, proučitev socialne varnosti invalidov – invalidov ter odpravljanje strukturnih ovir. S programom so opredeljeni tudi nosilci posameznih nalog in njihove realizacije.

Velika plaketa za TD Predvor

Turistično društvo Predvor praznuje 50-letnico obstoja in uspešnega delovanja. Je drugo najstarejše društvo kranjski občini, po številu članov pa prvo. V svojem petdesetletnem delovanju se je društvo v svojem kraju in v širše uspešno uveljavilo. Med največjih uspehov lahko prištevamo: razvoj kmetijskega turizma, izgradnja jezera, ustanovitve in delovanje znane pionirske folklorne skupine in folklorne skupine odraslih, organizacija vrste kulturnih zabavnih prireditev ter predavanja in angažiranje pri komunalni ureditvi v lepšini izgled kraja.

Letos novembra je predvidena otvoritev turistične poslovalnice, ki bo omogočila še večji razmah turizma v krajboljše sodelovanje v širšem prostoru zamejstvom. Društvo je prejelo uspešno delovanje vrsto priznanj in hval na ravni občine, regije in republike.

Prenehanje Letalsko modelarske šole

Letalsko modelarska šola v Kranju nima pogojev za obstoj kot organizacija združenega dela, kot to zahteva 20. člen Zakona o združenem delu. Poleg tega veljavni zakonodajski področja izoblikovanja tudi ni podlage za organizacijo združenega dela kot samostojne organizacijske oblike v sistemu šolstva oziroma izobraževanja za dejavnost, za katero bila leta 1962 ustanovljena Letalsko modelarska šola v Kranju. Zato izvršni svet predlaga skupščini, da sprejme sklep, ki pravi te organizacije kot samostojne pravne osebe.

Glede na zanimanje za to dejavnost dosežanje uspeha pri tem pa predlaga skupščini, da zavzame stališče, da je dejavnost, ki jo je opravljala ta šola v občini nadaljevati in da to kot strokovna dejavnost prevzame osnovna šola Zagor Kranj.

Občinske blagovne rezerve

Za nujno prskrbo v občini Kranj osnovnim življenjskimi proizvodi v rednih razmerah ima občina Kranj dan 1. septembra 1982) v rezervi 8000 sladjorka, 19 ton riža, 20 ton testenin, 10 ton mila in pralnih praškov, 40 ton železa, 5 ton konzerviranega fišča, 500 graha, 50 ton olja, 10 ton masti, 500 soli in 500 ton pšenice moke.

Hramba teh zalog je poverjena delovni organizaciji Živila-Central. Ker pa organizacija nima dovolj lastnih skladišč ima sklenjene pogodbe za hrambo blaga v Drogi Portorž, s KZK Gorenjske in v Ljubljani. Takšen način hrambe ni najbolj ustrezen, zato je občinska skupščina odločila, da se zgradijo skladišča posebej namenjena za občinske blagovne rezerve. Skladišča bodo predvidoma zgrajena do konca letošnjega novembra. Poleg navedenega blaga je v rezervi še 120 ton govejega mesa v živi teži, 200 zaloga pa so dane v hrambo KZK Gorenjske. Do leta 1985 bodo predvidoma mirane dvomesečne blagovne rezerve in pomeni, da bodo zaloge približno dvakrat večje od sedanjih.

DOGOVORIMO SE
Predlogi odlokov

Odlok o dopolnitvah odloka o prispevku za pospeševanje kmetijstva v občini Kranj – V skladu z zakonom o blagovnem prometu je skupščina občine Kranj dne 19. julija 1978 in 8. julija 1981 sprejela odlok, po katerem morajo organizacije združenega dela in veliki potrošniki, ki odkupujejo kmetijske pridelke od kmetov, plačevati prispevek za pospeševanje kmetijstva v višini 20 odstotkov od odkupne cene.

Po predloženih dopolnitvah pa bo v primeru prodaje kmetijskih pridelkov izven občine moral prispevek obratovati in nakazati na samoupravni sklad za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane v občini Kranj. Razlog za predlagano dopolnitev odloka je v tem, da inšpekcijske službe težko ugotovijo kršitelje odloka (kupce), če so ti izven občine. Poleg navedenih dopolnitev pa je predlagana še sprememba glede sankcioniranja določb odloka.

Odlok o poslovnem času v dejavnostih posebnega pomena v občini Kranj – Skupščina občine Kranj je osnutek odloka o poslovnem času v dejavnostih posebnega pomena v občini Kranj sprejela 23. junija letos in ga dala v razpravo. Predloženi odlok ureja minimalni poslovni čas na področju prometa, gostinstva in turizma, obrti in drugih storitvenih dejavnostih, zavarovalništva, bančništva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva in socialnega skrbstva, na področjih, ki so urejena po samoupravni poti pa le odlokuje na ustrezne samoupravne sporazume. V predlogu odloka je še vedno dopuščena možnost, da se po samoupravni poti ureja poslovni čas tudi na urejena v odloku. Če bo izvršni svet ugotovil, da tak samoupravni sporazum zadovoljuje potrebe občanov, bo veljal tudi za organizacije, ki k njemu ne bodo pristopile. Predlog odloka je v primerjavi z osnutkom dopolnjen s pripombami danimi v razpravi, tako da posamezna področja ureja bolj precizno, upošteva pa tudi posamezne specifičnosti.

Odlok o javnem mestnem prometu – Javni mestni promet je urejal že občinski odlok iz leta 1964. Po izidu zakona o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, pa je občinska skupščina sprejela nov odlok, ki formalno pravno še velja, ni pa usklajen z določbami zakona o komunalnih dejavnostih. Javni mestni promet je tudi po zakonu iz letošnjega leta dejavnost posebnega družbenega pomena, ki je nujen pogoj za življenje in delo občanov in ga ni mogoče zadovoljivo zagotoviti samo na podlagi delovanja tržnih zakonitosti. Iz te določbe izhaja tudi obveznost samoupravne interesne skupnosti za sprejemanje programa razvoja, načrt graditve in skrb za potrebno vključitev v stanovanjske soseske in industrijska območja.

Od leta 1964 se je javni mestni promet dopolnjeval in razvijal v mejah možnosti izvajalca (sedaj Alpetour Skofja Loka, Tozd Potniški promet), vendar brez jasno izdelanega in sprejetega programa; tako se tudi ni mogel vključevati v razvoj mesta na območju gradnje novih stanovanjskih sosesk in industrije.

Pomembne določbe odloka so določile o potrebnih napravah in objektih, ki so nujno potrebni za opravljanje javnega mestnega prometa. Nadaljna vsebinska dopolnitev so določile o pristojnosti samoupravne interesne skupnosti, da sprejme program razvoja javnega mestnega prometa, načrte graditve komunalnih objektov in naprav, ki so potrebni za opravljanje te dejavnosti. Tudi določbe o urejanju tega prometa so nove in jih odlok iz leta 1967 nima.

Odlok določa tudi sankcije tako za izvajalca, potnike kot tudi za investitorja avtobusnega postajališča. Tako naj skrbijo pripomočki predpisani opremi postajališč, discipliniranosti potnikov ter k ureditvi javnega mestnega prometa, kolikor je po tem odloku v pristojnosti izvajalca.

Odlok o pokopališkem redu – Odlok je star že 12 let in ne ustreza več zahtevam oprav-

ljanja pokopališke dejavnosti, ki je po zakonu o komunalnih dejavnostih dejavnost posebnega družbenega pomena. Komunalna skupnost ima obveznost, da v skladu z zakonom predvidi sredstva po pripravljenem programu del in nalog. Zakon v sedmem poglavju govori o planiranju in zagotavljanju sredstev, o čemer se sklene samoupravni sporazum o urejanju vprašanj, ki jih nancirajo. Gre torej za obveznost, ki ji nancirajo zakon, če se občinska skupščina odloči za boljše ureditev pokopališč, kar je nujno, da se doseže boljša izkoriščenost pokopališkega prostora.

Boljša ureditev pokopališč se bo dosegla s sprejemom ureditvenih načrtov, kar je nova določba v odloku. Tako je za pokopališča Kranj in pokopališče Strazišče ureditveni načrt obvezen, ki opredeljuje vse potrebne pogoje za izvedbo in za obvezen pa tudi za vsa nova pokopališča, da se razširitev. Namen ureditvenega načrta je, da se določijo potrebne površine za klasične grobove, za žarne grobove, da se določi prostor za kolumbarij za shranjevanje žar s pepelom ter površine za ozelenitev, za posaditev drejav ter ostale funkcionalne površine, kar vse bo omogočalo spremembo opuščena pokopališča v park. Ureditveni načrt bo določal prostor za grobišče in kostnico. Posebnost ureditvenega načrta je tudi, da sme predvidevati le dvodimenzionalna spominska obeležja, kar pomeni, da so ta obeležja v ravnini grobne parcele.

Posebna je tudi določba, da ostala pokopališča, kjer ni sprejet ureditveni načrt, veljajo splošne določbe o urejanju pokopališč, na čem mora paziti na optimalno uporabo prostora, kar je treba ureditve pokopališča kot objekta v prostoru, kar prav gotovo onemogočajo predimenzionirani nagrobniki, ki motijo estetski okus, pa tudi čud pietete. Vse to pomeni, da bo moral tudi upravitelj pri izdaji dovoljenj paziti na določbe 8. člena odloka, ki določa, da vse splošne določbe, ki veljajo za sprejem ureditvenih načrtov, veljajo tudi za pokopališča, kjer teh načrtov ni, kar pomeni, da bloki iz marmora, granita in drugih kamenin niso v skladu z urejanjem spominskih obeležij po tem odloku. Novost je tudi to, da je ležanje umrlih s pokopaliških območij, kjer so zgrajene mrliske vežice, obvezno v mrljskih vežicah. Po tem odloku so sankcije zaradi kršitve določb odloka predvidene tudi za upravitelja, ne samo za najemnike prostorov in obiskovalce pokopališč.

Odlok o ureditvi avtotaksi prometa – Odlok o ureditvi avtotaksi prometa ni urejen z republiškim predpisi. Večina mest ureja za promet s svojimi odloki. Pobudo za ureditev avtotaksi prometa, ki se je dejansko začel že leta 1977, je dala delovna organizacija Alpetour, Tozd Potniški promet. Med izvajalci in uporabniki namreč ni bilo vedno enotnih mnenj, ureditev pa je postala nujna zaradi vključevanja samostojnih avtotaksi voznikov v to vrsto prevoza. Temeljne določbe odloka izhajajo iz zahteve, da mora biti avtotaksi promet v občini enotno urejen, da morajo biti za avtotaksi vozila urejena posebna postajališča s parkirnimi prostori. Pri pripravi gradiva za odlok je komite za urbanizem, gradbeno in komunalne zadeve upošteval tudi poudarjene pripombe in izkušnje.

Poleg določb o enotni ureditvi avtotaksi prevoza so pomembne tudi določbe o financiranju ureditve postajališč, za kar morajo skrbeti izvajalci (organizacije združenega dela, ki opravljajo avtotaksi storitve in samostojni avtotaksi vozniki v združenju obrtnikov), ki po zgraditvi izročijo postajališča v upravljanje delovni organizaciji, pristojni za upravljanje javnih prometnih površin (podjetja za upravljanje cest, komunalno podjetje). Poleg teh določb so pomembne tudi določbe o sankcioniranju kršitev določb odloka, ki veljajo za izvajalca – delovne organizacije, za odgovorne osebe v teh delovnih organizacijah, kot tudi za samostojne avtotaksi voznike. Tako naj bi tudi kazenske sankcije zagotavljale enotno in nemoteno upravljanje avtotaksi prometa v občini.

Trgovina je premajhna

V Ratečah imajo precejšnje prostorsko stisko, saj ni v ustreznih prostorih ne trgovina ne pošta in ne mesnica — Kulturna dediščina

Rateče — V krajevni skupnosti Rateče so morali temeljito skrbeti letni razvojni plan krajevne skupnosti, saj hudo primanjkuje denarja. Za letos predvidevajo nekaj manjših komunalnih del, ostajajo pa še nerešeni problemi trgovine, pretesne mesnice, pošte, avtobusnega postajališča in primerne zavarovanja kulturnih spomenikov.

Franc Makše

»V naši krajevni skupnosti si prizadevamo,« pravita predsednik skupščine krajevne skupnosti Franc Makše in tajnik Jože Brudar, »da bi kar najbolj ustrezno rešili problem premajhne trgovine. Zdaj imamo v Ratečah trgovino kranjskih živil, ki pa je občutno premajhna. Nikakor nam ne uspe dobiti investitorja, problem pa prav zdaj poskušamo rešiti skupaj s KŽK Kranj, ki je lastnik stavbe v Ratečah. Morda nam bo uspelo, da nam bodo odstopili prostore in bomo hud rateški problem tako rešili brez večjih stroškov.«

Jože Brudar

Prav tako se pojavlja vprašanje mesnice in pošte, ki sta zdaj v stavbi zasebnika. Le-ta prostore potrebuje poštari in ne mesarsko podjetje, ne nimajo dovolj sredstev, da bi

Na Lancovem praznovali

V radovljški krajevni skupnosti Lancovo, ki zaokroža vasi Lancovo, Gornja in Spodnja Lipnica, Brda, Oke, Rovnica in Selce, so te dni praznovali svoj krajevni praznik, s katerim obeležujejo spomin na 17. oktober 1941, ko so Nemci po požigu žage na Lancovem ustrelili sedemnajst talcev. Iz vasi, ki danes spadajo v krajevno skupnost Lancovo, je v partizane odšlo 82 krajanov, jih je dalo življenje za svobodo.

V krajevni skupnosti Lancovo so poleg že marsikaj naredili. Zgradili vodovod, Brda — Vošče, asfaltirali cesto v Spodnji Lipnici, popravili asfaltirano cesto Brda — Vošče, popravili so streho in preuredili notranjost krajevnega doma, izkopali so za novo elektrifikacijo naselja Gornja Lipnica, popravili so škodo, jo je povzročila lanska povodenj, tako zimo urejajo ceste in poti.

V bodoče nameravajo urediti cesto na Zgornji Lipnici, saj do nekaterih hiš ni moč priti z avtom, postaviti elektrovod v naselju Brda in Oke, dokončno urediti dom na goški ravni, vaščanom omogočiti, da bodo z izjemnimi lokacijami lahko zgradili hiše, obnoviti in povečati vodovod na Spodnji Lipnici, po vaseh napeljati telefonsko napeljavo, v krajevni skupnosti urediti otroški vrtec, ter dokončno urediti vprašanje lastništva krajevnega doma.

V Ratečah so dobili telefonsko govorilnico in tako je stiska s telefoni saj deloma nekoliko manjša. Vendar pa načrti za Rateče predvidevajo 160 novih telefonskih priključkov. — Foto: F. Perdan

zgradili novo stavbo. Iščejo možnosti, da bi mesnico in pošto prenesli. Vsekakor bi radi več telefonskih priključkov in za Rateče je predvideno 160 novih telefonov. Ni pa stavbe, kjer bi bila centrala. Vendar pa so nam namestili javno telefonsko govorilnico sredi vasi.

Avtobusno postajališče v Ratečah je brez strehe, jeseniška komunalna skupnost nima denarja, avtobusna podjetja pa tudi ne investirajo v izgradnjo primernih postajališč. V Ratečah je končna avtobusna postaja, ljudje se pritožujejo, ker strehe ni.

V Ratečah je bilo nekdanje veliko zasebnikov, ki so oddajali sobe, zdaj pa zanimanje precej upada. Pozimi bo sicer dovolj turistov, naših stalnih gostov, ki večinoma prihajajo z Reke, Varaždina in Ljubljane. Zasebnikom pa se oddajanje sob večinoma ne splača, saj so hudi problemi s kurjavo. Stanovanjska hiša povprečno porabi okoli 5.000 litrov olja za ogrevanje, kar pa je izredno drago. Če imaš do 10 ležišč, potem se z oljem sploh ne splača kuriti, v Ratečah pa je zima sedem in tudi več mesecev.

Avtobusno postajališče na zadnji avtobusni postaji v Ratečah je brez strehe, kar povzroča veliko negotovanja. — Foto: F. Perdan

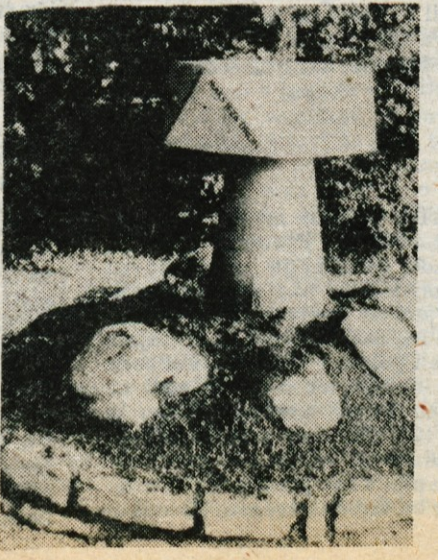
Rateška cerkev Sv. Tomaža

Prav gotovo bi morali poskrbeti tudi za višjo kategorijo zasebnih sob, saj jih je zdaj večina tretje in četrte kategorije. Stremeti bi morali, da bi dobili več sob druge kategorije, a kaj, ko kreditov za izboljšanje ni. Starejši, naši večletni gostje, so v Rateče radi hodili, zdi pa se, da se mlajši niso navadili. Imamo pa precej izletniškega turizma in potrebovali pa bi vsaj manjši hotel z okoli 50 ležišči.

V Ratečah je izreden kulturni spomenik, cerkev sv. Tomaža s 400 let staro fresko. Opravljajo se restavratorska dela, a kaj, ko je začela puščati streha in zdaj pomembno kulturno izročilo propada; najprej so se lotili restavratorskih del, namesto da bi popravili streho. Ljudem je žal, da se dediščina preteklosti tako zelo uničuje in zato si krajevna skupnost prizadeva, da bi našli dovolj denarja za popravilo strehe. — D. Sedej

Komu je napoti?!

Kranj — V noči od 11. na 12. oktober se je neznan zlikovec lotil spomenika padlim borcem in aktivistom iz Sorlijevega mlina. Z železnim predmetom, najverjetneje s krampom, je udarjal po zunanjem marmornem okviru tega spominskega obeležja, po skalah, ki so položene v zemljo pod spomenikom in eno od

njih, težko okrog sto kilogramov, tudi odpulil in zvalil po bregu za spomenikom.

Cemu to? Komu je spomenik napoti? Krajevna skupnost Vodvodni stolp je lani skupaj s kraji Rupe in Male Rupe spomenik prestavila od križpotja ob vodi više, nad vas, h gozdu. Izredno lepo mesto so mu našli. Miren kotiček. Izredno lepo so ga tudi uredili. In prav te dni so ga solarji hoteli še posebej pripraviti za 1. november. Vaščani so brez besed. Prav tako vsi borci in aktivisti krajevne organizacije ZB NOV Vodvodni stolp. Je ta vandalizem delo nekoga, ki bi rad spet povzročil prelivanje krvi? Je to mladostna lahkomišelnost? Če je slednje, je še hujše. Kri treh borcev — Milene Korbarjeve, Maksa Jeze in Ivana Lombarja — je bila prelita zato, da bi mladi rod, ki prihaja za njimi, imel lepše življenje. Pa kaže, da ga nekdo noče ...

Primer proučujejo delavci Uprave javne varnosti. Upamo, da storilec ne bo ušel roki pravice. Vsak, ki se loteva spominskih obeležij iz naše borbe, naj bo deležen najhujše kazni. Tak človek nima mesta med nami! — D. Dolenc

Oporni zid in zajetje studenca — Pred rekonstrukcijo Delavske ceste v Kranju je bilo ob vznožju pobočja Šmarjetne gore korito s pitno vodo. Ob rekonstrukciji pa so na studenec nekako pozabili in zato je voda potem ubirala svojo pot in posebno ob nalih povzročala tudi škodo. V krajevni skupnosti Gorenja Sava so se zato odločili, da studenec ponovno zajezijo in speljejo v korito ter uredijo oporni zid. Mimoidoči se bodo tako lahko spet odžejali z mrzlo studenčnico, po potrebi pa bo voda na voljo tudi za druge namene. Denar je zagotovila krajevna skupnost, nekaj pa kraji s samopriskom. Dela izvaja zasebnik Silvester Vindiš s svojo delovno ekipo. Ureditev bo veljala okrog 100.000 dinarjev — A. Ž. Foto: F. Perdan

Na Primskovem odkrili spomenik NOB

Zbledeli revolucionarni duh

Ob krajevnem prazniku je predsednik občinskega odbora ZZB NOV Kranj Aci Puhar v nedeljo na Primskovem odkril spomenik 56 krajanom, žrtvam narodnoosvobodilnega boja.

Kranj — Ob tretjem krajevnem prazniku so kraji Primskovega izpolnili svoj dolg do 56 krajanov, ki so v narodnoosvobodilni borbi padli na bojiščih kot talci ali umrli v taboriščih. »Dosedanje spominsko obeležje pri zadruženem domu je na neprimernem mestu in mnogo preširoko za tolikšne žrtve,« je dejal Anton Razdrh, predsednik krajevnega odbora ZZB NOV Primskovo. Odbor je bil tudi pobudnik za postavitev spomenika na mesto pred osnovno šolo. Predlog borčevske organizacije je bil na skupščini krajevne skupnosti soglasno sprejet. Kraji so zbrali 16 starih milijonov dinarjev in v 17 udarniških akcijah opravili 1342 ur dela. Velika je bila tudi podpora združenega dela z njihovega območja, predvsem tovarne Ibi. Najbolj zaslužni za to, da danes na Primskovem stoji spomenik NOB, je na nedeljski slavnosti borčevska organizacija podelila posebna priznanja.

Spomenik, delo domačina, akademskega slikarja Vinka Tuška, je odkril Aci Puhar, predsednik občinskega odbora ZZB NOV Kranj. V slavnostnem govoru je orisal revolucionarno preteklost tedaj delavsko-kmečkega Primskovega, zavednost krajanov, ki so se med prvimi odzvali klicu Komunistične partije. 56 padlih ni majhna številka. »Spomenik naj bo zato večerni pomnik sedanjim in prihodnjim rodovom,« je dejal, »in hkrati tudi opomin, da je vedno in povsod treba delati za mir. Da ne bomo zopet primorani drugim — tudi svojim sinovom — postavljati spomenika, kakršnega odkrivamo danes.«

Revolucionarnost, odrekanje in skromnost. Vrednote, ki so tako krasile partizanski boj, je slavnostni govornik navezal na sedanje težke družbene in gospodarske razmere. Zbledel, zvodenel je revolucionarni duh. Navadili smo se na obilje in lagodnost. Kot »jara gospoda« smo, ki si noče zategniti pasu. Tri leta vodimo stabilizacijsko bitko, toda rezultati so skromni.

Na Primskovem so veliko volje, odrekanja pokazali že pri postavlja-

nju spomenika; enotni bodo lahko še marsikaj storili v korist kraju in ljudem tudi v današnjih težavnih razmerah, je sklenil Aci Puhar. Za spomenik bodo skrbeli učenci bližnje osnovne šole, medtem ko je pokroviteljstvo nad njim prevzela tovarna Ibi.

Ob prazniku so podelili tudi krajevna priznanja. Plaketi sta prejela Ivan Pristov za enajstletno vodenje krajevne samouprave in Gasilsko društvo Kranj-Primskovo, ki letos praznuje 60-letnico. Priznanja so prejeli Olga Česnik, Franc Gašperšič, Jože Peteh, Viktor Pipan, Tone Resman, Hinko Ule starejši in mladinska organizacija. Krajevni praznik so sklenili z gasilsko parado in prevzemom novega orodnega avtomobila ter s srečanjem krajanov v združenem domu.

C. Zaplotnik

ISKRA
Industrija
za telekomunikacije
in računalništvo
Kranj, n.s.o.

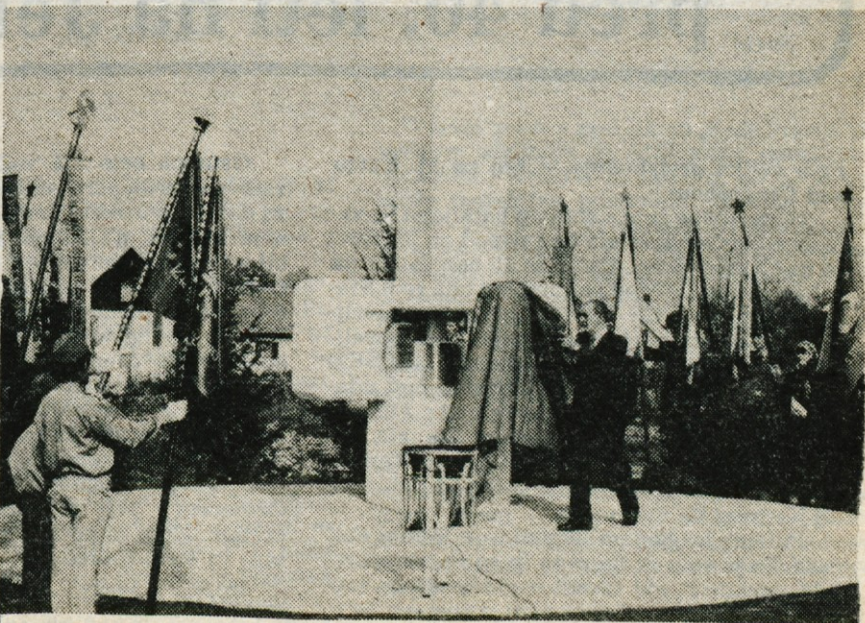
Komisija za delovna razmerja
in osebne dohodke
DS KOMERCIALA
objavlja dela in naloge

VODJE TRANSPORTA

Pogoji:

- delovodska šola strojne smeri (avtomehanik),
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Telematika, Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj.

Odkritje spomenika 56 krajanom, ki so padli v narodnoosvobodilnem boju. — Foto: F. Perdan

KAREL LESKOVEC
TRNULJE

18

Tisto jutro smo vstali vse drugače kot po navadi. Ni bilo treba klicati in stresati za ramo, da smo zlezli iz toplih senenih lukenj, zadosti je bilo, da so zaloputnila hišna vrata, in že smo bili vsi na nogah. Potegnili smo se dol po nerodnih lesenih stopnicah in stopili v hišo. Jutro se je vlekle, kakor da se sploh ne bo zdanilo. Kar naprej je bilo temno. Neprestano smo hodili pogledovat na dvorišče, če se že svetlika. Sosedovi so prišli, še preden se je pošteno zdanilo. Kar pet jih je stopilo skozi hišna vrata. Štirje fantje in eno dekle. Približno istih let so bili kakor mi. Z mlajšimi smo v prvem razredu nekaj časa hodili skupaj v šolo. Potem smo se razkropili po bližnjih vaseh in smo se le o praznikih spet sešli.

Mati je skuhalo veliko skledo koruznega močnika in povabila še sosedove k mizi, pa se ni nobeden premaknil niti za korak. Gledali so v tla in rdečica jim je silila v glavo. Nerodno jim je bilo in sramovali so se. Le toliko so spregovorili, da so jedli že doma. V tem smo si bili vsi enaki. Ko sem prišel v sosedovo hišo, se mi je zazdelo, kakor da sem ujet. Nisem vedel, kam bi gledal in kaj bi počel z rokami. Kar kuhalo se je v meni od vročine. Samo to mi je rojilo po glavi, kako bi se čimprej znašel zunaj. Tam sem oživel, kakor da je vse okoli mene moje. Kadar smo se potikali okoli sosedov, me za nobeno ceno niso spravili v hišo. Raje smo se podili po gmajnah in vrtovih in tudi samotni kozolec nam je prišel prav za naše igre.

Spaznili smo veliko skledo rumenega močnika hitreje, kot da bi ji izbili dno. Oče je končal zajtrk z molitvijo in otroci smo se začeli usipati na dvorišče. Mati je zvečer pripravila nekaj vreč, kamor naj bi dajali vahče. Vsak je imel drugačno, belo ali rjavo, celo ali zakrpano. To ni bilo važno, le da ni imela tolikšne luknje, da bi skoznjo padel hlebček, pa je bila dobra. Bil sem največji v naši vahačarski družini in sem dobil velik očetov nahrbtnik. Tako smo se počasi odpravili od doma. Po bregovih se je še vedno vlačila vlažna megla. Od severa je včasih zapihala mrzla sapa. »Sever, sever, ta je možak,« nam je zatrjeval oče. »Kmalu bo počistilo meglo in bo čez dan posvetilo sonce.«

Dopoldne je prišel na vrsto Petkovec, popoldne pa Rovte. Tako je bilo vsako leto od nekdaj in tudi to leto starega reda nismo menjali. Zjutraj smo se vselej podvzivali, da smo najprej potrkali na vrata, kjer smo dobili najboljši hlebček. Če smo prišli prepozno, se je zgodilo, da je vahč zmanjkalo, zato smo hiše, pri katerih je bil hlebček manjši ali iz slabše moke, pozneje obiskali. Še danes se dobro spominjam kmetij, kjer so dajali najboljše vahče, ki so pod zobmi hrustale. Bile so kakor manjši kolači. Od treh ali štirih, kolikor smo jih dobili, je ostal le kakšen vzorec, da smo ga prinesli domov, zato da sta ga poskusila oče in mati, kako nebeško je bil dober, in da smo povedali, pri katerih hišah smo dobili tako okusne hlebčke.

Napotili smo se naravnost v Rupo. To je bila ena od največjih kmetij na Petkovcu. Tu smo dobili najboljše vahče. Hiteli smo z vrečami, kakor da bi nas nosil veter. Bila je menda navada ali pa je bilo celo zapisano, da so smeli vahče nabirati le revni otroci naše fаре. Tisti dan je prišlo zaradi tega do majhnega pretepa med nami in logaškimi otroki, ki ga je bilo na srečo prej konec, preden je prišlo do resnejšega obračuna. Srečali smo se blizu te kmetije. Morebiti se ne bi tako spoprijeli, če bi bilo to pri hiši, kjer so dajali slabše vahče. Zagledali smo jih v dolini pod nami. Hiteli so, kakor da bi jih gonili s korobači, zato smo tudi mi stopili hitreje. Takrat se nismo vedeli, da niso iz naše vasi. Ko je nekdo od njih zavpil, kam gredo vreče z otroki, smo po govoricah odkrili, da so Logačani.

Začeli smo vpiti eni na druge. Vse, kar se je kdo spomnil, smo jim izrekli. Zmerjanje je bilo

vedno glasnejše, kolikor bolj smo se jim približali. »Rovtar ima bolhe v kovter! Rovtar ima bolhe v kovter!« so nas zasmehovali. To nas je najbolj razdražilo. Hodili so po naši fari in nabirali vahče, zraven pa nagajali. Sosedov Rudelj je na to z vsem glasom zavpil: »Logačan je s slamo natlačen, s smolo zalit in s kolcem zabiti!« Služil je v Žibrsah blizu Logatca in se je tam naučil, kako se nagaja Logačanom. Zdaj smo se vsi začeli napenjati in vpiti, ker se nam je neznansko dobro zdelo, da smo jih dražili z njihovo nagajivko.

Kolikor bolj smo se približevali, bolj vroče je postajalo. Med potjo smo lomili palice, pobirali kamenje in si ga basali v hlačne žepe. Do spopada ni bilo več daleč. Med nami je bil najbolj vnet in pogumen sosedov Jule. Pokazati smo jim morali, po čem so vahče v naših krajih. Zaleteli smo se, da bi bili pri hiši prej kot oni. Že smo bili v sadnem vrtu, ko je skozi vejevje pribrenčal kamen. Skrivali smo se med drevjem in se izmikali kamenju, ki je letelo na nas. Tudi mi smo kmalu izpraznili žepe. Spopad se je zdel neizbežen. Bili smo jezni eni na druge in brez prask ne bi minilo, če prav takrat ne bi prišel domači sin in nas razgal.

Pred njim smo se na vse pretege opravičevali, kako so oni krivi, mi pa nedolžni ko ovčke. Ko smo mu povedali, da so z logaške strani, je potegnil z nami in dejal, naj nabirajo vahče po svoji fari. Ko smo se približali hiši, smo se umirili. Pred velikimi vežnimi vrati smo se postavili v vrsto kot ubogljivi soldatje. V veliki veži je stala na krušni mestrji velika pletena košara. Zrinili smo se v vežo in gospodinja, velika in močna ženska, je prišla iz kuhinje. Ko je zaslišala otroške glasove, je vedela, da smo prišli vahačari.

Kakor nas je naučila mati in enako kot prejšnja leta, smo sneli pokrivala, jih v zadregi nerodno mečkali po rokah in gledali, kdaj bomo dobili svoje hlebčke. »Bog se usmili duš v vicah, bog se usmili duš v vicah,« je piskavo završalo po veži. Vsak, ki je dobil hlebček, je moral skleniti roke, kakor bi molil, in na glas reči: »Bog se usmili duš v vicah.« Potem mu je gospodinja dala hlebček. Če otroka ni poznala, je poprašala, čigav je. Nobene mu otroku pa ni pozabila povedati, da moramo povsod, koder hodimo, misliti na boga, ki je neskončno dober in pravičen. Tudi doma sta nam oče in mati vtepala to resnico v glavo.

Dokler je bilo v vrečah še malo hlebčkov, smo hodili hitreje, pozneje, ko se jih je nabralo več, nas je breme sililo k počasnejši hoji. Z nami so bili tudi majhni otroci, ki smo jih imeli s seboj bolj za število, kakor da bi sami nosili, kar so nabrali, zato smo imeli starejši težke in polne vreče. Pri hišah, kjer smo dobili majhne vahče in še te iz slabe ovsene moke, marsikdo izmed nas ne bi sklenil rok in zmolil: »Bog se usmili...«, če se ne bi spomnil materinih besed, ko nam je zabičevala, da ne smemo delati nobenih razlik med dobrimi in nedarjivimi hišami in da bo te stvari že bog sam odmeril. Nekateri smo slabše vahče kotalikali po ravnih in mehkih stezah, kakor da imamo v rokah majhna kolesca. Ko so se razsule, smo koščke pobrali in zmetali v vreče. Bog ne daj, da bi nas pri tem nespoštljivem početju kdo zalotil. To bi se govorilo po vsej vasi in tudi zvedelo bi se, čigavi so bili poredneži. Potem bi se lahko drugo leto pod nosom obrisali za hlebčke.

Tako smo hodili od hiše do hiše ves božji dan do trde teme. Vsak od nas je nabral po kakšnih dvajset, največ do petindvajset hlebčkov, zraven pa še nekaj kosov kruha in za pol peharja jabolk. Jabolka in kruh so nam dajali tam, kjer je hlebčkov, ki so jih spekli posebej za ta dan, zmanjkalo ali če smo zavili v tiste hiše, kjer po navadi niso dajali vahč, pa nas niso marali pustiti praznih rok od hiše. Vsi skupaj smo nabrali do osemdeset hlebčkov. Treba se je bilo podvzati, da smo obiskali vse hiše. Mati nam je dostikrat že prej naročala: »Le glejte, da naberete čim več, da ne bomo pozimi brez suhih skorij.«

Zbiranje vahč je bila v vsem letu edina priložnost, da je bilo doma kruha, kolikor smo ga hoteli. Ko so se vahče začele kvariti, jih je mati zrezala na tanke rezine in jih posušila v peči. Dokler so bile te skorje pri hiši, smo jih dobivali namesto kruha. Če so bile preveč trde, smo jih namočili v vodi in tako za malico največkrat uživali obenem kruh in vodo.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH
KRAJIH IN LJUDEH
NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(59. zapis)

Nadaljujem popotna kramljanja od Slap proti Vevčam. Ogledati si velja še spominski kamen za hišo pri Kusoldovih, kjer so prehajali med zadnjo vojno naši ilegalci preko Ljubljane. V Slapah je bil leta 1914 rojen narodni heroj Franc Rojšek-Jaka.

Prebivalci Slap pravijo, da so Slapljani — le redki hočejo biti Slapljančani (kot »Ljubljancani«); podobno je tudi z Jezerjani, ki imajo med seboj redke »Jezerčane«, in s Preddvorjani, kjer se nekaj posameznikov navdušuje bolj z obliko »Preddvorčani«. Bržčas bo tudi bolj prav Ljubljanci in Ljubljanke (ne pa »Ljubljancani« in »Ljubljančanke«); saj je tudi Prešeren začel pesnitev o Povodnem možu takole: »Od nekdaj lepše so Ljubljanke slovele...« Še v Kranju so včasih živeli le Kranjci in Kranjce, ne pa »Kranjčani« in »Kranjčanke«!

140 LET VEVSKE PAPIRNIC

Velike Vevče! Tako bi lahko rekel za to, v zadnjih letih tako obljudeno delavsko naselje. Leta 1869 je tu živelo le 287 domačinov, danes šteje kraj le 1420 prebivalcev — in še se širi in veča z novimi stanovanjskimi poslopji, celo stolpnice so že tu... Tudi dvojce kopališč — bazenov (javno in športno) kaže na zahtevnost skoraj mestnega prebivalstva.

O podjetnem slovenskem gospodarstveniku Fidelisu Terpinu (po rodu iz Kranja), je že stekla beseda v teh zapisih (št. 41), ko sem se mudil v Goricanah pri Medvodah. Ob stoletnici papirnice Vevče je izšla posebna brošura, kjer med drugim zveš za nekaj pomembnejših zgodovinskih podatkov.

Tovarna, ki jo je ustanovil Fidelis Terpin, stoji na obeh bregovih Ljubljane, se sedaj imenuje Združene papirnice Vevče.

Bežen pogled v preteklost tega podjetja je prav pester: sprva, leta 1820, je Terpin v kupljenem starem mlinu za žito uredil naprave za oljarno. Dvajset let pozneje, 1840, je nanovo ustanovljena družba ljubljanskih gospodarstvenikov, zgradila poleg starega mlina novo poslopje za papirnico. Poslej se je podjetje imenovalo C. kr. privilegirana mehanična tovarna olja, papirja in barvanega lesa. Že leta 1843 se je pojavil na tržišču papir iz nove tovarne. Leta 1850 si je papirnica pridobila še zemljišče s starim, že obstoječim mlinom na levem bregu Ljubljane in tamkaj zgradila novo tovarniško stavbo, ki je imela skladišče za izdelavo papirja potrebnih krp v kletah fužinarskega gradu. Leta 1912 so speljali od Zaloga do vevške papirnice poseben industrijski tir.

Slejkoprej pa je bila vevška papirnica torišče naprednih in revolucionarnih prizadevanj. Že leta 1900 so delavci prvič stavkali. Sledile so stavke 1908, 1912–13 in 1936–37, ko je stavka trajala kar tri mesece. Tudi med Narodnoosvobodilnim bojem je bila vevška papirnica središče dela za OF. Tu so razmnoževali letake in okrožnice, še bolj pomembne pa so bile ilegalne dobave papirja partizanskim tehnikom na terenu okupirane Slovenije.

Da se okupator ne bi več okoristil iz izdelki papirnice, so partizani noči na 30. avgust 1942 požgali skladišče papirja, naslednjo noč pa skladišče lesa. Zaradi take aktivnosti vevškega delavstva je vojna terapevtsko izjemno veliko število žrtev papirničarjev je dalo svoja življenja za našo svobodo...

SPODNJI IN ZGORNJI
KAŠELJ

Že v navado (prav nič lepše) prešlo, da se radi privoščimo ali spakujemo osebnim in krajevnim imenom, so količkej navadna. In tak tudi z obema Kašljema, ki se našal in humoreskah kaj ni izposojamo.

Pa vendar je izvor imena vse kot smešen. Kajti imeni obeh kašljev se naslanjata na latinsko oznako za utrjen grad, t.j. castellum. Po ljudski izgovorjavi je nastal tega pač kaštel, pozneje celo kašelj, končno krajevno ime Kašelj. Tudi prav nič ni smešnega v krajevnih imenih Spodnjega in Zgornjega Kašlja!

Sicer pa tolmačenje krajevnih imena ni brez osnove: še sedaj stoji na Kapeljskem hribu (455 m) razvalin dveh gradov: Starega gradu Osterberga, ki je bil v 16. stoletju last Raspo in od leta 1688 v lasti Erbergov, in Novega gradu, ki sta imeli Ostrovrhary.

Spodnji Kašelj, ki leži vzhodno bliže Zalogu, je precej manjši naselje (ima le 320 prebivalcev) kot Zgornji Kašelj, ki se skoraj do Vevče le-ta šteje prek 900 domačinov. V Zgornjem Kašlju imajo tudi cerkev sv. Andreja, ki listinah prvič omenja že leta 1389. Dragocenost Kašelske cerkve Čebejeva slika sv. Neže in rokokoško izrezljana korna ograja, posredna iz ljubljanske uršulinske kve. Na vnanji strani svetišča (biterija) je vzidana v bližini izkopski rimski nagrobnik. V Mrzli dolini, kjer sneg najdlje obleži, pa je vse vsekakor spomenik štirim padlim borcem, ki so jih 16. aprila 1943 bili belogardisti.

Kmetijstvo je v obeh Kašljih upadajo, saj je večina mladih zaposlena v Zalogu ali v Vevči. Poleg številnih obrti daje v kruha vaščanom tudi kmetijski obrat Koteksa, ki obdeluje trske.

Zgornji Kašelj je bil rojstni kraj pisatelja Frana Erberga. V Cirkovovo hišo kraj cerkve, ki bila njegova mati doma, je pisatelj otroških letih kaj rad prihajal.

Osnovna šola
PADLIH PRVOBORCEV
ŽIRIrazpisuje
dela in naloge

POMOČNICE V KUHINJI

s polovičnim in premakljivim
delovnim časom od 10. do
14. oziroma od 14. do 18. ureZasedba delovnega mesta
kraj. Razpis velja do zasedbe
mesta.Prijava z dokazili o izobrazbi pošljite na tajništvo
osnovne šole Žiri.

2

Janez Lušina-Mali

Deveti september
pred 40. leti na JeloviciPrva velika preizkušnja — boj na M. Rovtu
nad Crngrobom

27. marca je četa s štabom bataljona po zašlugi izdajstva doživela hud napad na M. Rovtu nad Crngrobom. Padlo je 15 borcev, 11 pa je bilo ranjenih. Med padlimi sta bila tudi Stane Žagar, član CK KPS in glavnega poveljstva slovenske partizanske vojske ter poveljnik gorenjskega štaba in komandir SELŠKE ČETE Matija Udvarc-Vajs. Izredno hud udarec za četo, a še večji za partizansko gibanje na celotnem Gorenjskem. Smrt Staneta Žagarja je pretresla borce vseh enot od Kamnika do Škofjeloškega hribovja ter od Pokljuke do Karavank.

Po tem tragičnem dogodku je minilo daj časa, ko je četa celila rane in se na novo urejala. Bičkov 2. vod zaradi novozapadlega snega ni mogel pravočasno priti v sestavo čete, kar je bila sreča, sicer bi bil prav tako udeležen v boju nad Crngrobom.

Ostanek čete z 2. vodom (Bičkovim) je v začetku aprila ponovno prišel na Jelovico in si za dalj časa uredil taborišče v kraju, imenovanem Trgovci in Grabna. Ta predel Jelovice je bil v tistem času najbolj nedostopen in skrit. Območje Jelovice je bilo 1942. težko dosegljivo, nikakor pa ne z motornimi vozili. Na Jelovico so vodile le kolovozne poti in številne strme steze. Mogočni jelovski gozdovi so bili izredno primerni za bivanje partizanskih enot ob najtežjem zasledovanju in hajkanju. Jelovica je bila pojem za partizanske borce širšem Gorenjskem. Danes bi jo lahko vzporejali s Kočevskim Rogom, Trnovskim gozdom, Grmečem v BIH in podobnimi partizanskimi predeli. Kdor ni poznal gozdov, jas, vrtáč, kotanj in strmih podelov, ki se spuščajo proti Selški dolini in Savi Bohinjki, se je brez vodiča težko znašel. Znani so številni primeri, ko so se posamezniki izgubili v širnih gozdovih in po naključju našli svoje enote. Zlasti so bili

tvegani nočni pohodi, pohodi ob slabem vremenu in novozapadlem snegu.

Aprila 1942. leta je glavno poveljstvo slovenske partizanske vojske reorganiziralo. Nastale so grupe odredov, večje partizanske enote v sestavi odrednih čet in bataljonov. Na Gorenjskem je bila ustanovljena I. grupa odredov z Gorenjskim in Kokrškim odredom ter samostojnim 2. (Poljanskim) bataljonom. Navedeni bataljon se je postopno urejal. Iz dokumenta št. 58 (Zbornik NOV, VI. del, knjiga 2) je razvidno, da je v sestavi 2. (Poljanskega) bataljona kot 1. četa bila SELŠKA ČETA. Komandir čete je bil F. Biček, ki pa je kmalu odšel za komandirja Loške čete. Ob reorganizaciji enot je bilo odrejeno, naj ima četa dva voda, vod dve desetini — skupaj v četi 50 do 60 borcev.

SELŠKA ČETA je tudi mesec maj preživela večji del na Jelovici. Prvomajske dni jo je ponovno zapadel sneg, ki ga je na Jelovici padlo okoli 25 cm. Šele po tem snegu so prišli toplejši dnevi. Borci so preživeli zimo, ki se je s snegom pričela 26. oktobra 1941 in je trajala skupno 190 dni ali polnih 6 mesecev. Podobne zime ni bilo ne mnogo let prej in tudi ne pozneje. Borci so morali preživeti dolgo in ostro zimo, pa tudi številne nevarnosti, nepretrgano patruliranje, straža in vse vrste svojega zavarovanja. Vsak premik ob novozapadlem snegu je bil izredno tvegan. Premikov

iz kraja v kraj je bilo veliko. Zakon skrajševanja in konspiracija sta borcem prinesla v kri. Pa vendar se je dogajalo, da so bile enote ali skupine odkrite in napadene. Vsi so bili preživeli zimo. Upali so na pomlad, naj prinese boljše čase.

V začetku junija 1942 je četa taborila v Visokim vrhom na Jelovici. Sprejela je 16 borcev, ki so iz Dolomitov prišli na Gorenjsko. Večina teh borcev, kakih 70, je bila pod Stol. SELŠKI ČETI se je priključilo 16 teh borcev: Franc Suštaršič, France Lovrenčič, Savo Osredkar-Čiro, Radko Osredkar, France Resnik-France, Bogomir Črnčič, France Pečnik-Jazbec, Stane Poglajen, Franc Kurat-Kos, Stane Bregant-Vlado, Stane in Izidor, katerih priimki so znani. Ob prihodu II. grupe odredov sta se priključila »Ljubljancani« Ales in Franc, radijska tehnika z baterijskim radijskim jennikom. Njuni pravi imeni nista znani. Nekako ob istem času je v sestavi čete zdravnik dr. Mirko Kmet in Mato Jukič. Se je tako ponovno številčno povečala četa, ki je imela okoli 60 borcev. Komandir čete je bil Alojz Pečnik (Vlado), koncu maja postal partizan tistega časa (Ločan), legendarni partizan tistega časa (Ločan), mandir 1. voda je bil Polde Ravnihar, 2. vod Jože Golob, politdelegat pa Tone Naras. Jože — verjetno Jože Krmelj, Obočnik, 4 lahke strojnice, 1 brzostrelka in 7,9 mm. Pri četi je bil še nadalje štab I. grupe odredov, s komandantom Jožetom Gregorjem in političnim komisarjem Lojzeto Štefanom.

Ponovno vključevanje v delo in življenje

Med sklepi, sprejetimi na nedavnem posvetu o postpenalni pomoči, je tudi ta, naj bi se pri vseh socialnih službah gorenjskih občin ustanovile strokovne koordinacijske komisije za postpenalno pomoč, kot je to primer že v Kranju

Kranj — Nikakor ni hotenje družbe, da bi se ljudje, ki so po prestani zaporni kazni spet na prostosti, ponovno vračali za rešetke. Treba jim je zagotoviti zaposlitev, bivališče, sredstva za preživljanje, dokler se spet ne znajdejo in vključijo v normalno življenje in delo. Nekako pred tremi leti smo v Sloveniji zastavili nov koncept ravnanja z ljudmi po prestani zaporni kazni. Vendar pa se kljub temu, da so bila v republiki — med drugim tudi na predsedstvu SRS — sprejeta priporočila, karseda različno lotevamo skrbi za nekdanje zapor-nike. Na posvetih, ki so bili v zadnjem času v Sloveniji, so ugotavljali predstavniki sreketariata za pravosodje, socialni delavci, predstavniki zaporov, interesnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugi, da je pripravljenost pomagati v občinah še vedno precej različna.

Na posvetu prejšnji teden v Kranju pa je bilo ugotovljeno, da je sicer v vseh gorenjskih občinah, v strokovnih službah socialnega skrbstva, veliko pripravljenosti, vendar pa v organiziranosti še niso povsod tako daleč kot na primer v Kranju. Pri Centru za socialno delo Kranj namreč že nekaj časa deluje strokovna koordinacijska komisija za postpenalno pomoč, ki se ukvarja s problemi zaprtih oseb. Medtem ko v drugih občinah sicer skušajo urejati zadeve, ko odpuščeni zapor-nik poteka na vrata socialnega skrbstva, pa so se v Kranju organizirali drugače. Kmalu po obvestilu, da se je kdo znašel za zapahi, navadno pa že dosti prej, ko je takorekoč še v postopku, je treba začeti urejati in pripravljati pogoje, da se bo po prestani kazni spet vrnil v normalno življenje. Tak človek je kazni odslužil in družba naj ga ne bi kaznovala še naprej in ga ovirala pri iskanju zaposlitve, stanovanja itd. Nasprotno, bivši zapor-nik naj bi imel ob prihodu iz zapore minimalne pogoje, da bi lahko začel normalno delati in živeti. To pa pomeni, da se je treba zanj brigati že od vsega začetka, saj je treba nemalo vztrajnosti, da se v organizacijah združenega dela najde prosta mesta in naloge tudi za ljudi, ki so bili zaprti.

Ustanovitev takšnih komisij za postpenalno pomoč pri centrih za

socialno delo tudi v vseh ostalih gorenjskih občinah pa ni bil edini sklep gorenjskega posveta; v regiji naj bi ustanovili tudi družbeni svet za vprašanja prevencije, sankcij in postpenalnega tretmana, kot je to priporočilo že predsedstvo SRS. Akcijo ustanavljanja tega sveta naj bi prevzel Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko.

Na posvetovanju v Kranju je med drugim tekla beseda tudi o delovanju ljubljanskega oddelka zaporov v Radovljici, kjer so pogoji bivanja tako za zapor-nike kot zaposlene med najslabšimi v Sloveniji. Slabši so le še v Novi Gorici, kjer pa bodo v kratkem začeli graditi nove prostore. Tudi v Radovljici bi si veliko pomagali že s prizidkom, ki seveda ne bi razširjal sedaj nikoli povsem napolnjenih kapacitet, pač pa bi bil potreben tako za pripor-nike kot za zaposlene in za dejavnost oddelka. Za radovljiški zapor je značilno, da so pripor-niki in ljudje, ki so kaznovani zaradi prekrškov, v njem le razmeroma kratak čas, vendar je kljub temu zanje organizirana delovna terapija. Zato so prostori za delavnico njihova dolgoletna želja. Tudi adaptacijo drugih, na katere ima sanitarna inšpekcija tudi že vrsto pripomb, bi kazalo urediti, saj gre končno skozi radovljiške zapore letno okoli 600 oseb. Največ je med njimi takih, ki so bili obsojeni zaradi prekrškov na dva dni do treh mesecev zapora, takih je okoli 200 na leto; pripor-nikov je okoli 60 na leto, trajanje pripora pa je odvisno od teže kaznivega dejanja. Oddelek v Radovljici sodi med razmeroma odprte zapore, zato je tudi malo pobegov. V zadnjih dveh letih je na primer pobegnil le en prekrškar z dvorišča zapora. S podobnimi podatki se lahko pohvalijo tudi v drugih slovenskih kazensko-poboljševalnih domovih, skozi katere gre letno okoli 8000 zapor-nikov, od njih je polovica obsojena zaradi kaznivih dejanj, ostali pa zaradi prekrškov. Bolj kot to, da je več kot polovica zapor-nikov pri nas mlajša od 30 let, pa je zaskrbljujoč podatek, da se povratništvo v zadnjih letih ni še prav nič zmanjšalo. Kar okoli 60 odstotkov obsojenih je namreč povratnikov. Nad takšnim podatkom se velja zamisliti in vprašati, kaj vse je

potrebno narediti za prevzgojo človeka, ki je prišel navzkriž z zakoni; kako nanj med prestajanjem kazni vplivati, da tega ne bo več ponavljal. Med prestajanjem kazni je namreč obsojenemu vzeta le pravica do svobode, vse druge svoboščine pa ne: pravica do izobraževanja, prevzgoje, kar je sestavni del resocializacije. Ker pa v zaporih večina zapor-nikov nikakor ne sodi v opisano generacijo, je toliko pomembnejši program, ki ga zapor kot nosilec prevzgoje lahko nudi. Med zapor-niki jih okoli 35 odstotkov nima niti osnovne šole, 5 odstotkov jih je celo nepismenih, polovica nima stalne zaposlitve, 30 odstotkov nima stanovanja, okoli 10 odstotkov nima ne sorodnikov ne prijateljev, skratka, gre za populacijo, ki ji mora pri resocializaciji priskočiti na pomoč vsa družba. Napredek je sicer v zadnjih treh letih očiten, predvsem se kaže v večjih možnostih za zaposlitev nekdanjih zapor-nikov, s podružbljanjem postpenalne pomoči, razširjanjem skrbi od socialnih služb še na druge — od organizacij združenega dela do interesnih skupnosti — pa bi lahko vrnil v normalno življenje več ljudi, ki po prestani kazni še ostajajo na robu družbe.

L. M.

Naliv ogrozil promet

V noči na četrtek, 14. oktobra, je povsod po Gorenjski močno deževalo, poplavljalno ceste, ogrozilo lesene mostove, voda pa je vdirla tudi v kleti. Kot vedno je bilo najhuje v Poljanski dolini, kjer je Sora preplavila cesto. Cesti Žiri-Logatec in Žiri-Trebiča sta bili nekaj časa zaprti za promet. Vožnja je bila mogoča šele, ko se je pobesnela Sora umaknila v strugo in so bile razmočene ceste za silo prevozne.

Voda je vdirla tudi v hleve, od koder so evakuirali žvino, in v kleti, od koder so jo morali izčrpati z gasilsko črpalko.

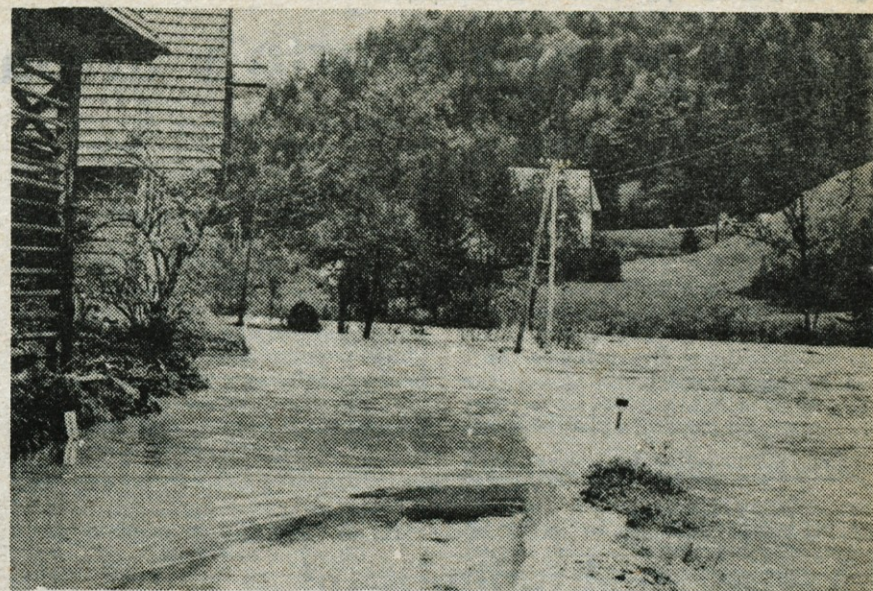
V radovljiški občini so neurje čutili zlasti na odseku med Bledom in Bohinjem, kjer so hudo-urniki nanosili na cesto blato in kamenje. Sava Bohinjka pa je ogrozila lesen most na Mlinem pri Bledu. Nanosila je namreč hlode na nosilce mosta, zaradi česar bi se most utegnil podreti. Oviro so odstranili z miniranjem.

Tudi cesti med Planico in Tamarjem ni bilo prizanešeno. Pri domu RTV v Planici je del ceste celo odneslo.

Prometna vzgoja šolarjev

Kranj — Alpetour, zveza šoferjev in avtomehnikov Kranj, občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in miličniki so za učence osnovne šole Franceta Prešerna včeraj pripravili praktično »učno uro« prometa. S petimi avtobusi so jih popeljali po prometnih žariščih Kranja, miličniki pa so jim na praktičnih primerih razlagali prometna pravila.

Na pobudo Alpetoura so s prometno-vzgojnimi akcijami začeli že lani. Ugoden odziv učencev in pedagogov pa je bil povod, da z njimi nadaljujejo tudi v prihodnje.

Žiri — Neurje, ki se je izlilo v četrtek dopoldne nad precejšnjim delom Slovenije, je spet dodobra namočilo tudi žirovsko kotlino. Podivjane vode so prestopile bregove in letos že četrč zalile kleti v starem delu Žirov in naprej proti Brekovicam in Sovri, potrgale nekaj brvi in se razlile po travnikih. Voda je zalila tudi cesto med Fužinami in Selom in se s te strani v Žiri nekaj ur ni dalo priti. Škoda je tudi tokrat velika. Foto: F. Perdan

NESREČE

MOTORISTU IZSILIL PREDNOST

Kranj — Na cesti Kranj—Brnik pri odcepu za Planino se je v četrtek, 14. oktobra, pripetila prometna nesreča, v kateri je bil hudo ranjen 17-letni Igor Boncelj z Britofa. Le-ta je vozil po prednostni cesti. S stranske ceste je tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila, 49-letni Jože Hribnik in izsilil prednost motoristu, pri tem pa ga je zadel v bok. Boncelj je bil v nesreči huje ranjen.

POVZROČITELJ POBEGNIL

Lesce — Voznik osebnega avtomobila Albin Voljčjanšek, star 32 let, z Dovjega je v petek, 15. oktobra, zakrivil nesrečo na Alpski cesti v Lescah. Peljal je od Bleda proti Radovljici in pri »Gorenjki« je nenadoma zapeljal na levo stran ceste. Nasproti je pripeljal voznik kolesa z motorjem Ivan Pirc, star 37 let, ki ga je Voljčjanšek zbil po cesti. Povzročitelj je po nesreči odpeljal, ne da bi hudo ranjenemu motoristu pomagal. Čez nekaj ur so ga miličniki uspeli izslediti.

D. Ž.

Veliko kršiteljev

Kranj — Patulje več kot 30 miličnikov so minuli teden na ključnih prometnih točkah v Kranju nadzirale promet, pregledovale vozila in bdele nad neoporečnim ravnanjem udeležencev. Kontrolirali so 600 voznikov, rezultati pa so porazni.

Kar 33 voznikov so zasačili pod vplivom alkohola. Stirje so bili brez vozniškega dovoljenja, trije so vozili v času izreka varnostnega ukrepa. 75 vozil ni ustrezalo tehničnim merilom. Deset voznikov je kršilo cestno prometne predpise, eden pa javni red in mir. En voznik je povzročil prometno nezgodo. Enemu so odvzeli prometno dovoljenje, 61 so jih mandatno kaznovali, 14 so izdali plačilne naloge, 14 so jih legitimirali. Enega so zalotili pri kršenju carinskega predpisa, enega so našli z orožjem, enega voznika so zaradi preutrujenosti izločili iz prometa, kar 106 voznikov pa so opozorili na razne pomanjkljivosti.

Za večjo prometno varnost

Na cesti nisi sam

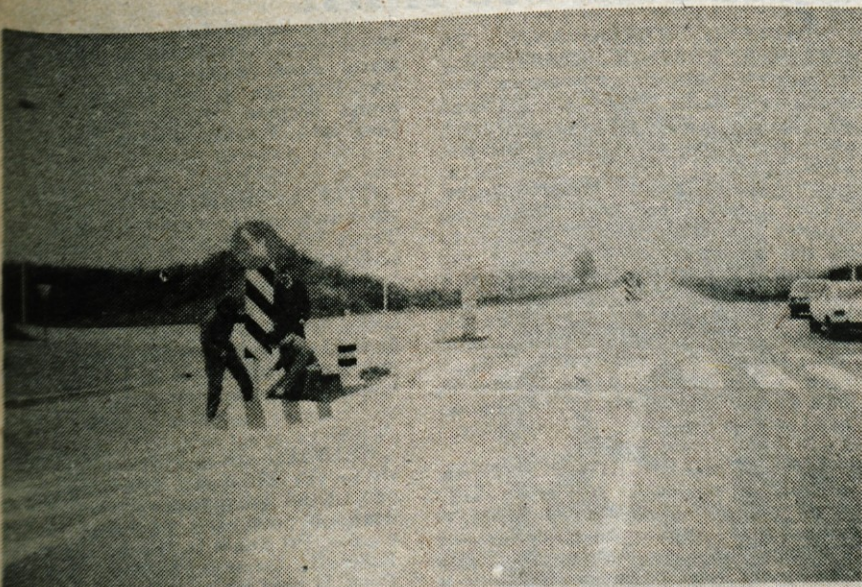
Veliko pišemo, kako se morajo ravnati udeleženci v prometu na cestah, to pot pa nekaj o tem, kako se ne bi smeli. Vsi morajo namreč spoštovati pravila ravnanja na cesti, le tako je možen red, drugače pa pride do zmede, nesreč z vsemi hudimi posledicami.

Pešci ne bi smeli hoditi čez cesto kjerkoli. Tudi čez prehod je treba stopiti previdno, potem ko smo se prepričali, da je varno. Hoja čez cesto naj bo primerno hitra, ne ovirajmo prometa s počasnim sprehajanjem po prehodu. Kjer ni pločnika, je varneje hoditi po levi strani ceste, da opazimo vozila, ki nam prihajajo naproti, že na veliko razdaljo in se lahko pravočasno dovolj umaknemo. Ne hodimo več kot meter od roba vozišča. Pri izogibanju lužam na cesti je še marsikateri pešec neprevidno stopil preveč proti sredini ceste ter tako nepričakovano stopil prav pred avtomobil. Še slabše je neprevidno hoditi po cesti ponoči v temni obleki, tako da je pešec zaradi tega viden v soju žarometov na prekratko razdaljo.

Kolesarji se morajo prav tako držati predpisov kot vsi drugi udeleženci v prometu. Vendar pa vedno ni tako. Posebno mlajši dobesedno telovadijo na kolesih, ne drže se krmila, pogosto vozijo vstric, prav tako pa ni redko, da sopotnik stoji zadaj na prtljažniku. Takšno kolesarjenje je mogoče videti tako na dvoriščih kot tudi na prometnih cestah. Neredko se v križišču znajde kolesar, ki meni nič tebi nič zavija v levo, čeprav je tudi zanj tako kot za druge zavijanje v levo prepovedano. Le od drugih udeležencev v prometu je odvisno, ali se takšna vožnja za kolesarja dobro izteče.

Vozniki avtomobilov so v deževnih dneh najbolj nevarni, saj lahko obrizgajo tako pešce kot kolesarje. Večina voznikov sicer po mestnih ulicah vozi z zmerno hitrostjo in ne prehiteva, toda še se najdejo nekateri, ki menijo, da morajo opozarjati nase z divjo vožnjo, ne meneč se za nevarnost. Vozilo v okvari ne sme ostati na cesti, pač pa ga je treba spraviti proč, da ne ovira prometa. Če se vozniku, ki je izsiljeval prednost v križišču, ni nič zgodilo, to še ne pomeni, da bo ob drugi priložnosti odnesel celo pločevino, lahko pa se mu zgodi še kaj hujšega. Za volanom je kajpak treba ostati trezen, le tako lahko voznik ukrepa, kadar naleti na nenadno oviro na cesti, pa naj bosta to vozilo ali pa nepreviden pešec.

Mrak

Kranj — Cesta D, ki na vzhodni strani Kranja veže regionalno cesto Kranj—Brnik s Planino, je te dni doživela nekaj sprememb. Nekaj otkov v križiščih je dobilo dodatne oznake, nekatere so tudi odstranili, narisane so tudi talne oznake, saj so dosedanje lahko ne preveč pomembnega voznika ob slabi vidljivosti speljale prav v betonske otoke na sredini. — Foto: L. M.

Simona Čenčur: Najpogostejši so prometni prekrški

Alkohol pogosto botruje prometnim prekrškom — Vozniki priznajo, da so popili le kak kozarec — Prekršek je tudi, če voznik odkloni preizkus preverjanja treznosti za volanom

V povprečju kar 40 odstotkov prometnih nesreč s smrtnim izidom ali hudimi telesnimi poškodbami zakrivijo prav vinjeni vozniki. Ta podatek je odgovor na vsem tistim voznikom, ki se pred sodnikom za prekrške čutijo prizadete — češ, »saj sem vozil čisto v redu, brez prekrškov, le malo sem popil«. Voznik, ki je vozil vinjen, naj kazni in varstveni ukrep prepovedi vožnje ne jemlje kot sankcijo za storjeni prekršek, ampak kot opozorilo, da je imel srečo, ker je odnesel celo kožo. Morda se je to zgodilo prav po zaslugi miličnika, ki je vinjenega voznika ustavil in mu še pravi čas prepovedal nadaljnjo vožnjo. Ni pa nujno, da se vožnja v »rožicah« vedno konča srečno, po možnosti celo brez sodnika za prekrške.

Večina voznikov, ki pride pred sodnike za prekrške, opravi že pred tem preizkus alkohola — izdihanem zraku. Mnogo redkeje gre za strokovno oceno zdravstva ali analizo krvi in urina. Preizkus z alkoktestom temelji na destvu, da je alkoholi v izdihanem zraku v sorazmerju z alkoholom v krvi. Kristalčki v alkokopu so občutljivi na prisotnost alkoholnih hlapov in pozelenijo v odvisnosti od koncentracije alkohola v izdihanem zraku. Nekateri vozniki se pred zaslišanjem založijo z raznovrstnimi pojasnili, zakaj je alkoktest pozelenel. Pri tem se nekateri celo izgovarjajo na solato ali špinac. Res, da sta obe zeleni, toda čeprav bi ju pojedli cel kos, reakcija v cevki alkoktesta ne bi bila pozitivna. Omeniti je treba še, da se običajno alkohol

bolj »prime« žensk kot moških. Ob enaki telesni teži in enaki količini enako močne alkoholne pijače je koncentracija alkohola v krvi ženske višja kot pri moškem.

Pogosto se dogaja, da se obdolženec zagovarja, da je v kritičnem času užival zdravila, ki so po njegovem prepričanju vplivala na rezultat z alkoktestom. Taki izgovori so neutemeljeni, saj zdravila ne vplivajo na koncentracijo alkohola v krvi, pač pa lahko stopnjujejo alkoholne motnje. Zato se je treba kombinacije zdravil in alkohola izogibati. Predvsem je potrebno prebrati z zdravilom priloženo navodilo, iz katerega je razvidno, kdaj uživanje alkohola ob enem z zdravili ni priporočljivo ali pa je celo nevarno. Prav tako kot vožnja pod vplivom alkohola je prekršek tudi vožnja pod vplivom mamil ali psihoaktivnih zdravil. Ugotavljanje prisotnosti teh snovi v organizmu pa je drugačno kot pri alkoholu.

V tesni zvezi s prekrškom glede vožnje pod vplivom alkohola je odklonitev preizkusa z ustreznimi sredstvi in aparati, da bi se preverila morebitna prisotnost alkohola v organizmu. Isto velja za mamila in psihoaktivna zdravila. Voznik, ki mu miličnik odredi ustrezen preizkus mora to opraviti. Če ga odkloni, je to prekršek. Kazen in varstveni ukrep prepovedi vožnje motornega vozila ustreznih kategorij sta predpisana v enaki višini oziroma trajanju kot za vožnjo pod vplivom alkohola. Vozniki se morajo pri tem zavedati, da nimajo pravice izbirati sredstva oziroma načina ugotavljanja alkoholiziranosti. Ta pravica pripada miličniku kot pooblaščenemu uradni osebi. Šele ko voznik opravi odrejeni ukrep — na primer alkoktest — in se z rezultatom ne strinja, lahko zahteva odvzem krvi in urina za analizo oziroma zdravniški pregled.

(konec prihodnjic)

Velik pomen športa v armadi

Telesna vzgoja in šport sta tesno povezana z vsakdanjim delom in življenjem v armadi. Da zavzema pomembno mesto v procesu borbene pouka in vzgoje vojakov ter starešin, ni naključje. Omogočata namreč uspešno pripravo pripadnikov armade za premagovanje težjih telesnih naporov, s katerimi se enote srečujejo pri izpolnjevanju zahtevnih nalog v miru in morebitni vojni. Obenem prav športna dejavnost predstavlja najbolj razširjeno in priljubljeno obliko razvedrila vojakov ter starešin v prostem času.

»Pri nas,« naglašja za športno dejavnost zadolženi starešina Marko Petrič v enoti armade, ki nadaljuje tradicije 7. SNOUB France Prešeren, »namenjamo telesni kulturi veliko pozornosti. Razvijamo jo prek redne telesne vzgoje in raznih športnih tekmovanj. Vsak delovni dan začnemo z jutranjo telovadbo, s katero pripravljamo organizem mladih ljudi za opravljanje nadaljnjih nalog. Med rednim poukom telesne vzgoje, tega je kar okrog sto ur v celotnem procesu usposabljanja vojaka, dajemo pouda-

rek premagovanju vojaških ovir, teku in vajam iz borilnih veščin.

Ker v armadi prihajajo ljudje z različno stopnjo telesne pripravljenosti, je potreben določen čas za prilagoditev novemu načinu telesne dejavnosti; približno po mesecu dni vsi obvladajo predpisane vaje. Kakor kažejo ugotovitve iz analiz na osnovi rednih preverjanj telesnih zmogljivosti — prvi test pripravimo 14 dni po prihodu vojakov, drugega pa po končanem pouku — se začetni rezultati izboljšajo po prečno do 60 odstotkov. To je premik, ki vsekakor vpliva na človekovo hotenje po aktivnosti tudi po odslužitvi vojaškega roka.

Druge plat športne dejavnosti v enoti so razna tekmovanja, ki vojake in starešine razvedrijo ter jih navdajo z novim poletom za delo. Gre za tekmovanja v osnovnih enotah, katerih cilj je množičnost, prvenstva višjih enot, kjer izbirajo najboljše ekipe v posameznih disciplinah, pa prvenstvo celotne enote, ki je dokaz kvalitete na športnem področju.

Od aprila do julija potekajo tekmovanja v letnih športih, med katerimi so v ospredju streljanje, vojaški mnogoboj, atletika in igre z žogo, od decembra do konca marca pa so na vrsti zimski športi; to so tekmovanja v veleslalomu, patrolnih in štafetnih tekih ter biatlonu. Razen tega pripravijo vsako leto okrog sto različnih športnih tekmovanj, na katerih pride ob raznih praznikih in priložnostnih slovesnostih do popolnega izraza tesno sodelovanje z okoliškim prebivalstvom, predvsem mladino in delavci. Pripadniki enote se seveda udeležujejo tudi vseh tekmovanj na ravni armadnega območja in številnih javnih športnih prireditev.

V delavnici Blaža Andolška. — Foto: C. Z.

Dobro, da smuči ne govorijo

Zdravilo za vsako ogrebino

Kranj — »Priprava smuči — Blaž Andolšek« bo pisalo na tabli, ki jo bo še pred pričetkom namestit na hišo na vogalu Oprešnikove ulice v Kranju. S tem je na kratko opisana dejavnost, s katero se v popoldanskem času ukvarja v majhni urejeni delavnici v hiši številka trinajst Blaž Andolšek, diplomant prve stopnje Visoke šole za telesno kulturo, predsednik odbora za rekreacijo pri ZTKO Kranj, sedem let že smučarski učitelj, dve leti demonstrator jugoslovanske šole smučanja. Človek, ki se spozna na smučanje in smuči...

Nekaj parov smuči, prisloneh na vrata delavnice, zbujajo začudenje mimoidočih. Snega še ni, pri tej hiši pa imajo že razstavljene »dilce«. Ko pokukaš v delavnico, spoznaš, za kaj gre. Blaž Andolšek tu pripravlja smuči za zimo. Kako, na kakšen način?

»Tega, da ljudem svetujem, kakšne smuči naj kupijo, ne morem šteti za svojo popoldansko poklicno dejavnost, se zasmee in resno dodaja: »Nameščam in nastavljam vezi, da so te pri smučanju tudi res varnostne. Po potrebi zagladim vse ogrebine na drsni oblogi. Spomladanska smuka ima namreč veliko privržencev, takrat je snežna odeja že tanka in ni čudno, če med vožnjo zaropota pod smučko. Po takem smučanju je drsna obloga razcefrana. Še dobro, da smuči ne govorijo, sicer bi imele nekaterim veliko povedati. Globoko raze in obtolečeni robniki ovirajo pri viju-ganju vsakega povprečnega rekreativca, kaj šele zahtevnega smučarja.

Da o tekmovalcih ne govorim, ker s za vsako tekmo posebej pripravljajo smuči. In kako oblikovati robnike? Vse zavisi od osebnega načina smučanja. Nekateri imajo radi, da jim smuči »plešejo« po snegu, takim je treba jeklene robnike razostri, zaobliti. Spet drugi želijo, da jim smuči ostro prijemljejo tudi na zmrazjenem snegu,« pravi Blaž in prime v roko najprej grobo pilo, potem vsakič bolj fino, nazadnje s brusni papir in gladi, brusi, dokler drsna ploskev in robniki niso narejeni. Nobenega velikega stroja ne potrebuje pri svojem delu, če izvezamo električni brusilnik. Večina orodja zahteva le mirno roko. Različne grobe pile, brusni papir, mizarsko strgalo, izvijači, ter številne male s katerimi dokončno pripravi smuči, so dovolj za prvo silo.

»Tekmovalci mažejo smuči, da s hitrejšje. Rekreativci in nedolgi smučarji, ki ne vodijo bitk s tisočimi kami sekund, zato, da jim »dilce« lepše drsijo. Nekateri na to sploh ne zablajo, ker ne vedo, da z malo smuči zavarujemo tudi pred lažjim odrginami in zlasti pred močnimi sončnimi žarki,« razlaga Blaž in z brskalnikom vleče po drsni oblogi. Potem vzame v roko še strgalo in brusni papir, tako da nazadnje mala ostane le v porah.

Časi so zdaj taki, da bomo smuči še radi prinesli v Andolškovo delavnico. Vsako leto ne bo moglo zamenjati smuči, kot so to nekateri že vedno počeli. Bolje se bo odločili za cenejšo rešitev, za popravilo in pripravo smuči.

C. Zaplotnik

Jožko Šmid — smučarski skakalec z Belce Vedno med najboljšimi

Mojstrana — Šest let je bilo Jožku Šmidu z Belce pri Mojstrani, ko se je na prvem tekmovanju pognal čez hrbet 25-metrski skakalnice v Planici. Danes je obetavni tekmovalac iz zgornjesavske doline velik up slovenskega skakalnega športa. V minuli sezoni je skakal med mlajšimi pionirji, kjer je osvojil vse naslove republiškega prvaka in posegel tudi po dragoceni lovoriki Cockta. Letos poleti je preskočil v višjo kategorijo — med starejše pionirje in tudi tu je opravil z vsemi tekme. Osvojil je naslov republiškega prvaka na plastični skakalnici.

Toda Jožka kljub odličnim rezultatom ni v izbrani selekciji. Po besedah njegovega očeta Bertija je razlog v tem, ker sin ni opravil zadostnega števila treningov. Zaradi tega ga trener Ivo Zupan tudi ni pustil na tekmovanje v Braslovče. Nesporazum je privedel do tega, da je nadarjeni skakalec ostal brez trenerja. Zda j zanj skrbi oče, ki Jožka tudi vozi na treninge in tekmovanja. V pomoč jima je le bivši skakalec in reprezentant Vinko Bogataj. Če se stanje v klubu ne bo izboljšalo, razmišljata oče in sin, potem bo Jožko primoran zapustiti domači klub in se priključiti skakalcem iz Kranja. Zaenkrat še trenirata v

Jožko Šmid z lovoriko »Cockta«.

Trbižu, ker je žirovniška skakalnica iz umetne snovi neprimerna za vadbo. Del treningov opravi Jožko na doma pripravljeni skakalnici. S posebno rolko trenirata tudi odvir.

Volje Šmidovima — očetu in trenerju Bertiju in njegovemu varovancu in sinu Jožku ne manjka. Tudi letos sta trdno odločena, da obranita lovorike s tekmovanj v minuli sezoni.

A. Kerštan

ALPINISTIČNE NOVICE

Tomazin na vrhu Aiguille Verte

Tržič — Tržiški alpinisti, ki so letos opravili že celo vrsto odličnih vzponov v stenah domačih in tujih gor, tudi septembra niso mirovali. Že drugi letos so se odpravili v francoske gore, žal pa jim vreme ponovno ni bilo naklonjeno; zapadlo je namreč okrog pol metra novega snega.

Takoj ko se je vreme za silo izboljšalo, sta se Iztok Tomazin in Matjaž Ivnik odpravila pod eno najtežjih ledenih sten — Les Droites. Ker je Ivnik zbolel, je Tomazin opolnoči istega dne (30. 8. letos) sam vstopil v Direktno smer v sosednji steni Aiguille Verte. Na polovici stene je zaradi plazov in zelo slabih vremenskih razmer prečil v Couturierov ozebnik in po njem izplezal na 4127 metrov visoki vrh Aiguille Verte. Skupaj s še dvema japonskima alpinistoma je nato sestopil po Whymperjevem kuloarju, ki velja za eno najnevarnejših smeri v skupini Mont Blanca. Nato se je vreme ponovno poslabšalo in preprečilo nadaljnje vzpone.

V domačih gorah sta Borut Bergant in Dušan Markič 12. septembra preplezala

Varianto Aschennbrenerjeve smeri v Travniku. Konec avgusta pa sta Markič in Luka Rožič preplezala Steber rečev v Mojstrovki. 4. septembra je Bergant z Eno Pančur preplezal Skalaško smer z Ladjjo v Severni triglavski steni, Marjan Gros in Luka Rožič pa sta se povzpela po Čopovem stebri. Dan kasneje je Rožič z Jožetom Rozmanom preplezal Skalaško smer v Špiku. 13. septembra sta Marko Meglič in Ema Pančur preplezala Jubilejno smer v Dolgem hrbtu v Kamniških Alpah. 4. septembra sta Ivnik in Tomazin v S steni Vrtače (avstrijska stran Karavank) preplezala prvenstveno smer, visoko 600 metrov; imenovala sta jo Steber presenečenja. Istega dne popoldan sta nenazvešana preplezala še Steber močicev, Tomazin pa je sam splezal Kozlovo zajedo. Dan pozneje je naveza Tomazin-Ivnik opravila eno prvih ponovitev smeri Skarabej v Šitah (VI A2/V-5 VI), le v zgornjem delu stene sta izplezala po smeri Belač-Zupan; za vzpon sta porabila 10 ur.

Janez KIKEL

Mlada športnica

Romana Kotnik

Romana Kotnik iz Kranjske gore je ena izmed naših najboljših mladih alpskih smučark, saj iz leta v leto dosega na domačih in na tujih smučiških izredno dobre rezultate. Lani je bila na slovenskem prvenstvu v veleslalomu prva, dosegla pa je še več drugih dobrih rezultatov.

Romano in druge pionirke vestno in z vso strokovnostjo trenira Edi Slivnik in prav njemu se Romana in druge smučarke lahko zahvalijo za dobre rezultate. Poleti trenirajo v Avstriji, pozimi so na domačih terenih.

»Sedmi razred obiskujem,« pravi simpatična Romana, »zaradi treningov in tekmovanj ne morem redno obiskovati šole, a kljub temu je uspeh v šoli kar dober. Bila sem prav dobra. Veliko mi pomagajo sošolci, tako Barbara Tof, Erika Grlic, Majda Košir in drugi, ki mi vsak dan prinesejo domov zvezke, da se snovi lahko naučim. Najraje imam biologijo, angleščina pa mi dela malo preglativ.

Poleg smučanja sem najraje na surfu, a imam smučanje vseeno najrajši. Veliko raje sem na snegu in komaj čakam zime in snega. Slalom mi najbolj »leži«, v veleslalomu pa pazim, da pridem

Romana Kotnik, uspešna mlada smučarka

»skozi«. Seveda bi rada še dolgo smučala in dosegla kar najboljše rezultate.

Romana Kotnik je kljub temu, da je zares veliko na treningih in na tekmovanjih, pridna in vestna učenka ter dokazuje, da se z dobro voljo da uskladiti šport in šola. Z vztrajnostjo in nedvomno nadarjenostjo se obeta Romani lepa športna prihodnost. Ne nazadnje pa je Romanin uspeh na smučišču tudi uspeh smučarskega kluba Kranjska gora, ki v kraju zaradi svoje aktivnosti uživa vse spoštovanje in zaupanje.

D. sedej

»Doslej je naša enota dosegla,« pojasnjuje starešina Petrič, »mnoge uspehe na tekmovanjih. Če naštem samo najpomembnejše, naj povem, da smo bili lani v ljubljanskem armadnem območju absolutni prvaki v letnih in zimskih športih, letos pa smo osvojili prvo mesto, na primer, na odprtem prvenstvu LAO v patrolnih tekih v Dražgošah in tekmovanju za jugoslovanski memorialni smučarski pokal.

Uspehe zagotavljata zlasti pravilen odnos do športa oziroma prizadevanje vojakov in starešin na tem področju. K temu sodi tudi nenehna skrb za zagotavljanje ustreznih materialnih razmer, predvsem za izgradnjo športnih objektov.

Tako kot na športnih tekmovanjih so v enoti uspešni tudi pri pridobivanju športnih objektov, ki jih večinoma zgradi vojak sami. Letos so opravili zemeljska dela za novo športno igrišče na Bohinjski Beli, ki bo nared prihodnje leto, v izgradnji pa imajo dve strelišči zaprtega tipa za izvajanje pouka in tekmovanj. Večje delo jih čaka na Pokljuki, kjer bodo s podaljšanjem žičnice in dodelavo steze za biatlon pridobili možnosti tudi za prirejanje tekmovanj v zimskih športih za širši krog ljudi.

Besedilo in slika: Stojan Saje

Rokomet

V četrtek v Kranju Predvor : Itas Kočevje

Kranj — V sredo so bila na sporedu srečanja osmine finala na področju Slovenije »za pokal mladosti«. Med ženskimi ekipami so Gorenško zastopali ekipi Preddvora in Alpse. Obe ekipi sta se uvrstili v četrtfinale pokala mladosti. Rokometašice Preddvora so gostovale pri ekipi Zagorja in zmagale s sedmimi goli razlike, rokometašice Alpse, sicer članice I. B zvezne rokometne lige, pa so gostovale pri ekipi Mlinotesta in zmagale brez težav.

Srečanja četrtfinala bodo na sporedu jutri in v četrtek. Rokometašice Alpse so dobile z žrebom izredno neugodnega nasprotnika, ekipo Olimpije. Srečanje bo jutri (20. 10. 1982) ob 19.30 uri v Hali Tivoli. Rokometašice Preddvora pa bodo gostile ekipo Itas Kočevje in sicer v četrtek ob 18.30 uri v športni dvorani na Planini. Med moškimi ekipami pa je Gorenjsko zastopala ekipa Peka. V srečanju z ekipo Lipe so bili vseskozi enakovredni nasprotnik, zmagala pa je po dveh podaljških ekipa, ki je imela več sreče. S porazom 22:23 so se Tržičani poslovili od nadaljnega tekmovanja za pokal mladosti na področju SR Slovenije.

J. Kuhar

Sporočili ste nam

STRELSKO TEKMOVANJE ZA KRAJEVNI PRAZNIK PREDSESEL — V počastitev krajevnega praznika Predsela je Strelska družina France Mrak priredila tekmovanje v streljanju s serijsko zračno puško za organizacijo ZB Koprca, Britof in Predoslje. Nastopili so tudi vsi člani SD Franc Mrak Predoslje.

Med močviti Zvezde borcev je zmagala Kokrica s 585 krogi, med posamezniki pa so bili najuspešnejši Kokričani Darko Murgoli, Franc Oman in Jože Mikuž. V tekmovanju članov strelske družine pa je bil vrstni red naslednji: Marjan Umnik, Zoran Sitar, Franc Strniša, Ciril Lukanc, Tone Markič, Jože Sitar itd. Med članicami je bila najtočnejša Nada Markič, med pionirji Zdravko Markič, med pionirkami pa Mija Strniša.

J. Sitar

SMUČARSKI SKOKI V SEBENJAH — SK Tržič — odbor za smučarske skoke — je priredil na 25-metrski plastični skakalnici v Sebenjah meddruštveno tekmo za starejše cicibane in mlajše pionirje. Sodelovalo je 30 skakalcev iz sedmih klubov. Med starejšimi cicibani so bili najboljši Kopač (Žiri), Ažman (Braslovče) in Rozman (Triglav), med mlajšimi pionirji pa Janus (Žiri), Mogel (Žiri) in Semrl (Triglav).

J. Kikel

KROS V ZVIRČAH — Športno društvo Zvirčje je pripravilo tekmovanje v krosu, na katerem je sodelovalo okrog 70 tekmovalcev iz tržiške občine. Med mlajšimi pionirji so bili najboljši Slapar, Florjančič in Hudobivnik, med mlajšimi pionirkami Eržen, Hladnik in Podrekar, med starejšimi pionirji Pesjak, Kavčič in Smid, med starejšimi pionirkami Pesjak, Mali in Slatnar, med mladinci Valjevec, Seliškar in Dobre, med članici Komac, Močnik in Klemenc, med članicami Pogacnikova, med veteranami Jermanova in med veterankami Meglič, Dobre in Soklič.

J. Kikel

NOVICI IZ AVTOMOTO ŠPORTA — Organizirana je bila zadnja dirka avtomobilistov na Grobniku. Silvo Logar, član loškega AMD, je bil deseti, Miran Studen pa do dirke ni uspel popraviti svojega vozila.

Tekmovali so tudi motokrosvisti. V kategoriji 250 kubičnih centimetrov v Zaboku je tekmoval Matjaž Globočnik. V prvi vožnji je bil četrti, v drugi pa deseti. Skupno je bil osmi med 40 tekmovalci.

M. Jenkole

TURNIR TRŽIŠKIH ŠAHISTOV — Tržiški šahisti so pripravili oktobrski klubski hitropotezni turnir. Sodelovalo je

20 šahistov. S 14,5 točke je zmagal Srečo Mrvar, drugi je bil s točko manj Pavel Loc, tretji pa z enakim številom točk Franc Skrajnc. Sledijo Kogoj, Andrej Loc, Ivan Ravnik, Dušan Borštar in J. Kikel.

GOISTI TEKMUJEJO — Končan sta 3. in 4. kolo turnirja kranjskih goistov. Tretje kolo je potekalo brez presenečenja v četrtem kolu pa je Pintar premagal favoriziranega Zakotnika. Po štirih kolenih imajo Zakotnik, Omejc in Pintar po 10 točk. Štreen jim z dvema točkama lablje še zmeša Chvatal, medtem ko ima Furia eno točko, Mirtič pa je brez točke. Do konca turnirja je še eno kolo.

M. Chvatal

ŠKOFJELOŠKA NOGOMETNA LIGA — V škofjeloski nogometni ligi so odigrali pet kol. Strelci so razpoloženi do dosega povprečno na tekmo od 5 do 6 golov. Pri članih je Kondor II premagal Reteče II, Gorenja vas Reteče I, Kondor Polet II brez poraza, Polet in Jelovica pa sta igrala neodločeno. Pri pionirjih je Kondor premagal Polet, Reteče pa Gorenjo vas.

J. Starman

Lokostrelstvo

Tomazin najboljši v Ljubljani

LJUBLJANA — Pred koncem letošnje letne lokostrelske sezone je lokostrelski klub Jugobanka iz Ljubljane pripravil turnir v hunter field disciplini. Udeležba je bila spet odlična, saj so nastopili skoraj vsi slovenski lokostrelci.

Med posamezniki so v mladinski članski konkurenci imeli največ uspeha lokostrelci Kamnika, od Kranjčanov pa se je tokrat s 495 izkazal Peter Tomazin.

Rezultati — člani — prosti slog — 1. Kraševac 423, 2. Orehek (oba Kamnik) 415, 3. Verdnik (Muta) 406; instinktivno — 1. Colnar (Kamnik) 384, 2. J. Bleiweis 372, 3. D. Bleiweis (oba Jugobanka) 366; compound — 1. Tomazin (Exoterm) 495, 2. Klemen (Muta) 478, 3. Podgornik (Jugobanka) 452; mladinci — prosti slog — 1. Lukan (Exoterm) 448, 2. Desnica (Kamnik) 420; instinktivno — 1. Kristan (Postojna) 371, 2. Andrejka 350, 3. Colnar (oba Kamnik) 309.

Moštvo Podmalka, tržiki občinski nogometni prvak — Foto: J. Kikel

Zmaga Podmalka

Tržič — V Tržiču se je končala letošnja občinska rekreativna nogometna liga. Tokrat je v njej sodelovalo 11 ekip, ki so bile bolj ali manj disciplinirane in so odigrale večino predvidenih srečanj. 11 ekip pomeni, da se je nekaj mesecev, saj so igrali po dvokrožnem ligaškem sistemu, več kot 200 občanov aktivno ukvarjalo z rekreacijo in skrbelo za svojo telesno kondicijo in boljše počutje. Liga sama je bila letos odlično organizirana, saj so se posamezniki, ki so prevzeli delo v tržičkem nogometu potem, ko je bil pred dobrim letom dni klub razpuščen, zares izkazali s svojo poštrevnostjo in resnim pristopom k organizaciji takojšnje rekreativne lige. Posledica take zagnanosti je tudi ponovna organizacija dejavnosti v klubu in pa ekipa, ki nastopa v gorenjski nogometni ligi.

V ligi sami so bile štiri ekipe, ki so prikazale več znanja kot ostale, tako, da je bilo že kmalu jasno, da moramo med njimi iskati občinskega prvaka. To je letos upelo ekipi Podmalka, ki je v odločilnem srečanju premagala ekipo Pe-

trola s 4:2. V drugem delu lestvice je pet ekip, ki sestavljajo drugi kakovostni razred, na samem repu pa sta ekipi River Plate in Kamele, ki pa sta vse skupaj zares vzeli kot čisto rekreacijo. Pri tem so posebno priznanje zaslužili igralci ekipe Kamele, ki so prejeli pokal za fair play, saj so prišli na vsa srečanja, njihova volja in zagnanost pa je bila ves čas na enakem nivoju. Prve tri ekipe so prejele izredno lepe pokale, prvih pet ekip pa tudi diplome.

Lestvica:					
1. Podmalka	20	17	3	0	93:15 37
2. Petrol	20	16	3	1	82:12 35
3. Blue racers	20	13	4	3	71:18 30
4. Koprive	20	13	2	5	48:30 28
5. SGP	20	9	4	7	51:28 22
6. Kino	20	8	3	9	43:41 19
7. Gasa	20	7	2	11	36:47 16
8. BPT	20	6	2	12	54:62 14
9. Loka	20	4	4	12	26:61 12
10. River plate	20	3	1	16	19:68 7
11. Kamele	20	1	0	19	13:147 2

J. Kikel

Nogomet

Pomembna zmaga Leščanov

KRANJ — V minulem kolu članske gorenjske nogometne lige so pomembno zmago dosegli Leščani, ki so premagali v Železnikih domače moštvo. So za petimi vodilnim Bljčanom. Na domačem igrišču je hud poraz doživel Bled, medtem ko so Blejčani osvojili dve točki v igri s Tržičem.

Balinanje

V finalu Šiška in Tržič

Radovljica — Društvo invalidov iz Radovljice je na balinišču v Lescah izvedlo republiško invalidsko prvenstvo v balinanju, ki je sodilo v uresničevanje programa Zveze za rekreacijo in šport invalidov. Sodelovala so moštva Izole, Kopriva, Maribora, Celja, Postojne, Ljubljane, Trbovelj, Tržiča in Radovljice. V finale so se uvrstili balinarji Šiške iz Ljubljane in Tržiča. Ljubljancem so bili boljši in so premagali Tržičane s 13:4, ekipa Radovljice pa je zasedla peto mesto.

Na razglasitvi rezultatov so prizadevanju športnemu referentu Društva invalidov Radovljica Francu Janžovcu izročili priznanje Zveze za rekreacijo in šport invalidov. Pokrovitelj tekmovanja je bil svet radovljiške občinske skupščine, denarno pa sta pri tekmovanju pomagali Kemična tovarna Podnart in Veriga iz Lec. Tehnični vodja in sodnik tekmovanja je bil Jože Zeleznjak, član Balinarskega kluba Lesce. Prvenstva se je udeležil tudi predsednik Zveze za rekreacijo in šport invalidov Slovenije Miro Vesel.

J. Rabič

Zmajarstvo

Najboljši Iztok Tomazin

Tržič — Letalci z zmaji sofe na Lisci pomerili v zadnji letošnji preizkušnji. Sodelovalo je kar 35 letalcev iz osem klubov. Najuspešnejši je bil Tržičan Iztok Tomazin, ki je premočno zmagal z maksimalnim številom 5000 točk.

S to tekmo se je končalo tudi letošnje tekmovanje zmajarjev. Po treh preizkušnjah je zmagal Iztok Tomazin, član tržičkega društva Preprih, bolj znan kot odlični alpinist, ki se z zmajarstvom ukvarja že dolgo let. Ob tem omenimo še njegov nov državni rekord. 26. septembra se je namreč v zraku obdržal kar 6 ur in 36 minut, kar je 16 minut dlje od prejšnjega rekorda. Tomazin je poletel do Dobroče 1400 metrov visoko, dosegel je vrhino 2360 metrov in pod večer pristal na Kriškem polju.

Tega dne so poleteli skoraj vsi člani Prepriha in večina jih je vzdržala v zraku več ur. Na zadnji tekmi na Lisci je prav tako Tržičan Matjaž Brezar opravil izpit za pilota zmaja. Tako ima sedaj tržičski klub že 9 letalcev in 3 pripravnike, kar kaže na vedno večje zanimanje za to vrsto letenja v tržički občini.

J. Kikel

ALPINISTIČNE NOVICE

Prvi teden oktobra sta se iz Nepala vrnila Bojan Polak (AO Kamnik) in Andrej Štremfelj (AO Kranj), ki sta v deželi Serp sodelovala kot instruktorja na alpinistični šoli, ki jo je Nepal ustanovil prav za našo pomočjo in se je vsako jesen udeleži precejšnje število Nepalcev in nekaj instruktorjev iz Jugoslavije pa tudi drugih alpinistično priznanih dežel. Tako sta letos kot instruktorja sodelovala še dva znana gorska vodnika iz Chamonixa, ki sta hkrati tudi profesorja na tamkajšnji ENSI — francoski nacionalni šoli smučanja in alpinizma. Šola se je začela v taboru pod Naurjem in Nitje Peakom 1. septembra. Po prvih teoretičnih predavanjih in vajah so znanje preizkusili na prečnu obeh ca. 5800 m visokih vrhov in se po vzponu pomaknili v bazo pod Torung Peak. Pri poizkusu vzpona na vrh Torung Peak je pod vršnjim grebenom skupina več plezalcev zajel plaz in jo nesel 400 m, nato pa brez posledic odločil. Zaradi pomanjkanja volje so vrh visok 6060 m tako dosegli le vsi instruktorji, ter trije Nepalci, udeleženci nadaljevalnega tečaja. Naslednji dan so se alpinisti povzpeli še na Jakov (6450 m), 29. septembra pa so se instruktorji vrnili nazaj v Evropo.

Letos se je v Železnikih izoblikovala skupina planincev in alpinistov, ki so bili poprej priključeni alpinistični sekciji in kasneje odseku v Škofji Loki. Skupne želje po doživljanju planinskega sveta na poseben način so vodile člane te skupine, da so ustanovili Alpinistično sekcijo in za pokroviteljstvo zaprosile AO Kranj, ki že sodeluje z njimi. Tako imajo Kranjčani predavanja v Železnikih, so pa tudi skupni treningi v plezalnem vrtcu. Kot zanimivost naj povem, da se je v alpinistično šolo prijavilo kar okoli 20 tečajnikov, člani pa so opravili tudi že nekaj vzponov, o katerih smo že poročali. Poleg že omenjenih vzponov sta Miha Prevc in Stane

Čufar 23. 8. preplezala novo Dajnarško smer v Donerskem Koglu (Ratitovec) z oceno IV+ višina 150 m. Miha je 29. 8. plezal s tečajniki Nemško smer v Dolgem hrbtu, 12. 9. pa s Tonetom Hiršfelderjem Bavarsko smer v Triglavski Steni Jernej Hudobij je s soplezalko 19. 9. preplezal Nemško smer s Zimmer-Jahnovim izstopom v Steni, isti dan pa je Miha Prevec sam preplezal še Dolgo nemško smer v Steni in nadaljeval po S grebenu na vrh Triglava. Sestopil je po Slovenski smeri.

Se nekaj zapoznelih kranjskih vzponov: Cveto Cerkovnik in Filip Gorjanec sta 26. 9. plezala Grapo v Jezerskem Stogu, 30. 9. pa Smer Fritsch-Lindebach v Dolški Skrbini. Pavle Oman, Drago Segregur in Bele Igor so 26. 9. plezali Deržajevo smer v Mali Mojstrovki, Srečo Rekerberger je svoji seriji kvalitativnih solo vzponov dodal še vzpona preko smeri Trikot (29. 9.), ter Šimenc-Skarja (30. 9.) v Dolgem hrbtu. Sam je plezal tudi Nejc Zaplotnik, ki je 29. 9. preplezal Varianto Aschenbrenerjeve smeri v Travniku. Vse tri, v solo vzponu preplezane smeri so ocenjene s šesto stopnjo in imajo sedaj po dve, oz. tri (Trikot) solo ponovitve. 28. 9. sta Matjaž Ivačič in Joža Povšnar preplezala Zahodno smer v Struci.

Tomo Česen, ki služi vojaški rok, je v mesecu septembru kot instruktor sodeloval na kurzu letnega alpinizma za starešine JNA. Tako kot vedno se je na tem tečaju pokazalo vzorno sodelovanje med JNA in člani kranjskega alpinističnega odseka, ki že vrsto let sodelujejo na omenjenih tečajih bodisi med služenjem vojaškega roka, bodisi kot civilni instruktorji. Na letošnjem kurzu je Tomo med drugim preplezal z starešinami Slovensko in Nemško smer v Triglavu, preplezali pa so tudi Bavarsko smer itd. Po končanem kurzu je Tomo s soplezalcem, prav tako instruktorjem na kurzu demonstriral plezanje v JNA še v stenah Kleka.

Matjaž Dolenc

Jamarske novice

— V Brezno v Gavgah so se 3. t.m. spustili Drašak Matjaž, Manfreda Slave in Chvatal Matjaž (DZJR Kranj). Pregledali so ozek prehod na dnu 86 m globoke vodorodne vertikale, ki sta ga pred mesecem odkrila Drašak in Macarol Boris. Ugotovili so, da je nadaljne prodiranje naprej, čeprav se jama nadaljuje z naslednjim breznom, zaradi preozkega rova trenutno nemogoče. V eni od naslednjih akcij bo potrebno prebiti ožino. Globinski potencial brezna pa je skoraj 600 m.

— 9. t.m. sta bila v breznu S-1 na Jelovici Potočnik Igor in Matjaž Chvatal (DZJR Kranj). V globini skoraj 100 m sta izmerila 60 m novih rogov, ki so jih na eni od prejšnjih akcij odkrili Drašak, Macarol in Skok. Čeprav je globinski potencial tega brezna 500 m, je prodiranje v večje globine skoraj nemogoče, saj so na dnu S-1 rovi fosilni in stari, ter se zapletajo v skoraj brezupne labirinte. Nadaljevanje brezna je morda po-

trebno iskati višje, in najti prehod v nižje ležeče aktivne vodne etaje.

— Na ogled Pižovega brezna na Jelovici so 10. t.m. odšli Skok Vili, Macarol Boris, Igor Potočnik, (DZJR Kranj), Segregur Drago in Oman Pavle (AO Kranj). V vzhodnem breznu, ki ima 709 m vertikale, so nabili nova sidrišča, potem pa so pogledali še dvorane in velike podorne rove, s katerimi se nadaljuje jama. Pižovo brezno so člani DZJR Kranj odkrili in raziskali to leto. Še nadalje pa se bodo vrstile raziskave, saj globinski potencial tudi tega brezna znaša skoraj 600 m.

— V Gorenji vasi ustanavljajo nov jamarski klub. Od leta 1975 pa do leta 1979 je v Gorenji vasi delovala sekcija kranjskega jamarskega društva, potem pa je tovrstno delovanje v Poljanski dolini in Škofjeloški občini zamrlo. Veseli smo lahko, da se je jamarska dejavnost v tem delu gorenjske obudila, saj bo to poleg društev v Kamniku, Kranju in na Bledu že četrta gorenjska jamarska enota.

M. C.

Vrtec pri stari kozi

Kranj — V četrtek, 21. oktobra ob 16. in 17. uri bo v lutkovnem gledališču v gradu Kiselštajn gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane z lutkovno igrico »Vrtec pri stari kozi«. V prostorih gledališča pa si lahko ogledate razstavo slik, delo otrok iz vrtca Tatjana Odrove iz Kranja.

Rokomet

Žabnice ni bilo v Semič

Kranj — V drugi moški republiški rokometni ligi so odigrali že peto kolo. V derbiju kola so v Predvdoru domači rokometarji brez težav premagali ekipo Žabnice. Zaradi nešportnega obnašanja pa tekmi sta sodnika diskvalificirala igralca Žabnice Gašperlina, ki je dobil kazen prepoved igranja ene prvenstvene tekme. V četrtem kolu so rokometarji Predvdora osvojili pomembno točko v Ponikvah, tekma pa je bila zaradi nešportnega obnašanja gledalcev in metanja petard na igrišče nekaj časa prekinjena. Rokometarji Žabnice so tekmo z ekipo Inlesa izgubili le z dvema goloma razlike, ekipa Inlesa pa nastopa izven konkurence. Zaostalo srečanje prvega kola Semič : Žabnica se registrira z rezultatom 10:0 bb, ker ekipa Žabnice ni prišla na tekmo v Semič. Istočasno se odvzame tudi ena točka.

Rezultati: Semič : Žabnica 10:0 (zaostalo srečanje prvega kola), — 3. kolo: Grosuplje : Žabnica 32:19 (18:9), Partizan : Col 32:26 (12:12), Novo mesto : Kol. Slovan 19:27 (7:14), Itas-Kočevje : Ponikve 24:26 (9:11), Semič : Zagorje 10:0 bb, Inles : Predvdor 25:19 (15:11); — 4. kolo: Zagorje : Črnomelj 20:21 (13:13), Itas-Kočevje : Novo mesto 33:18 (16:7), Žabnica : Inles 24:26 (12:11), Col : Grosuplje 20:30 (8:14), Kol. Slovan : Semič 29:17 (16:8), Ponikve : Predvdor 22:22 (11:10); — 5. kolo: Novo mesto : Ponikve 12:20 (7:13), Semič : Itas-Kočevje 23:30 (14:14), Črnomelj : Kol. Slovan 31:27 (15:9), Grosuplje : Zagorje 16:16 (9:9), Inles : Col 25:18 (13:8), Predvdor : Žabnica 23:14 (11:7).

Po petem kolu je v vodstvu brez poraza ekipa Ponikve z 9 točkami pred Itas-Kočevjem in Črnomeljem po osem točk, po sedem točk imata Grosuplje in Predvdor, Žabnica pa je dvanajsta brez točke.

J. Kuhar

ŠPARAFIKACIJA

V tej energetske ni, ko nam točijo bencin — po kapljicah, kurilno olje v decilitrih, pošiljajo elektriko na minute, odmerjajo premog v gramih in tako dalje, je silno moderno, da se razpišemo in nagovorimo o energetske krizi po nam lastnem besednjaku.

Tako v nekih informacijah beremo nekako takole: strašanski so problemi s plinifikacijo, nič manjši s toplofikacijo in popolnoma enaki z naftifikacijo. Vse te fikacije se ponavljajo vseprek v obvestilu, tako, da jih ni mogoče spregledati.

Prav gotovo ne bi bili mi, če ne bi pisali po tem svetlem vzoru, čeprav bi čisto po slovensko ali po kmečko, pa zato tembolj razumljivo, lahko dejali, da premoga, nafte, plina ni in da je toplotno ogrevanje pod nullo. Tako pa se gremo vse te fikacije naše šparalizacije, v lasten posmeh in zasmeh. Samo pričakujemo lahko, da bomo v ne tako davni prihodnosti lahko prebrali, da so strahotni problemi z

drvarizacijo, praškifikacijo, kavofikacijo — skratka z dobavizacijo. Ne trdim, da ta fikacijski moment ni v nobeni zvezi s fiksirati, ampak navkljub vsej šparafikaciji, ki ji bomo hočeš nočeš podložni, bi se lahko uvedla tudi šparifikacija takih spakedrank...

GLASOVH 35 let

lesnina les

PE — KRANJ — PRIMSKOVO

OBVESTILO GRADITELJEM

IN POSLOVNIM PRIJATELJEM!

V času 15. sejma stanovanjske opreme v Kranju od 15. do 22. 10. 1982 nas obiščite na razstavišču sejma v hali A.

NUDIMO VAM:

- stavbeno pohištvo, okna, vrata
- furnirane stenske in stropne obloge
- masivne obloge, ladijski pod
- žagan les
- izolacijske materiale
- reproduksijske materiale
- na zalogi imamo zopet vinske sode

Trgovina na Primskovem je odprta:

ponedeljek, sredo, petek	od 7. do 17. ure
torek in četrtek	od 7. do 14. ure
sobota	od 7. do 12. ure

Informacije po tel.: 26-076.

Sprehod po sejmu stanovanjske opreme

Manj pozoren obiskovalec letošnjega jubilejnega, petnajstega sejma stanovanjske opreme v Kranju bi po ogledu morda lahko rekel, da letošnja prireditelj ni kaj dosti drugačna od dosedanjih in drugih sejmskih prireditev. Glede na ponudbo in prodajo različnega blaga so si tovrstne prireditve res podobne. Izjema med njimi je vsekakor tradicionalni sejem civilne zaštite, ki je posebna in v veliki meri strokovna prireditev. Sicer pa na vseh sejmihi lahko obiskovalci dobijo najrazličnejše blago po znižanih cenah.

Če pa si le malo bolj pozorno ogledamo letošnji sejem, vendarle opazimo razliko, ki pomeni, da zanj ne bi mogli reči, da je čisto navadna kramarska prireditev. Prireditelju, Poslovno prireditvenemu centru Gorenjski sejem, je namreč uspelo, da je tudi kar zadeva kvaliteto, skušal narediti korak naprej. Po razrešitvi nekaterih prostorskih težav, s katerimi so se srečavali doslej,

je korak k boljši kvaliteti prav gotovo spodbuden.

Sejem stanovanjske opreme je po svoje prav gotovo tudi specializirana prireditev. Poleg izdelkov, ki sodijo v naslov prireditve — oprema in ureditev stanovanja — je prireditelj tokrat namenil poseben poudarek za ta trenutek še posebno pomembnemu vprašanju: ogrevanju. Na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko je Centralni zavod za napredek gospodinjstva pripravil razstavo Ekonomično ogrevanje. Sodeluje 40 proizvajalcev izdelkov za ogrevanje in izolacijo. Razlage posameznih izdelkov dajejo vsak dan popoldne, dobrodošla pa je vsekakor posebna strokovna razlaga strokovnjakov.

Tradicionalna spremljajoča prireditev tega sejma je razstava gob in priprava gobjih specialitet. Tokrat že 11. leto zapored jo je pripravila Gobarjska družina Kranj. Na dan otvoritve v petek jim je uspelo razstaviti

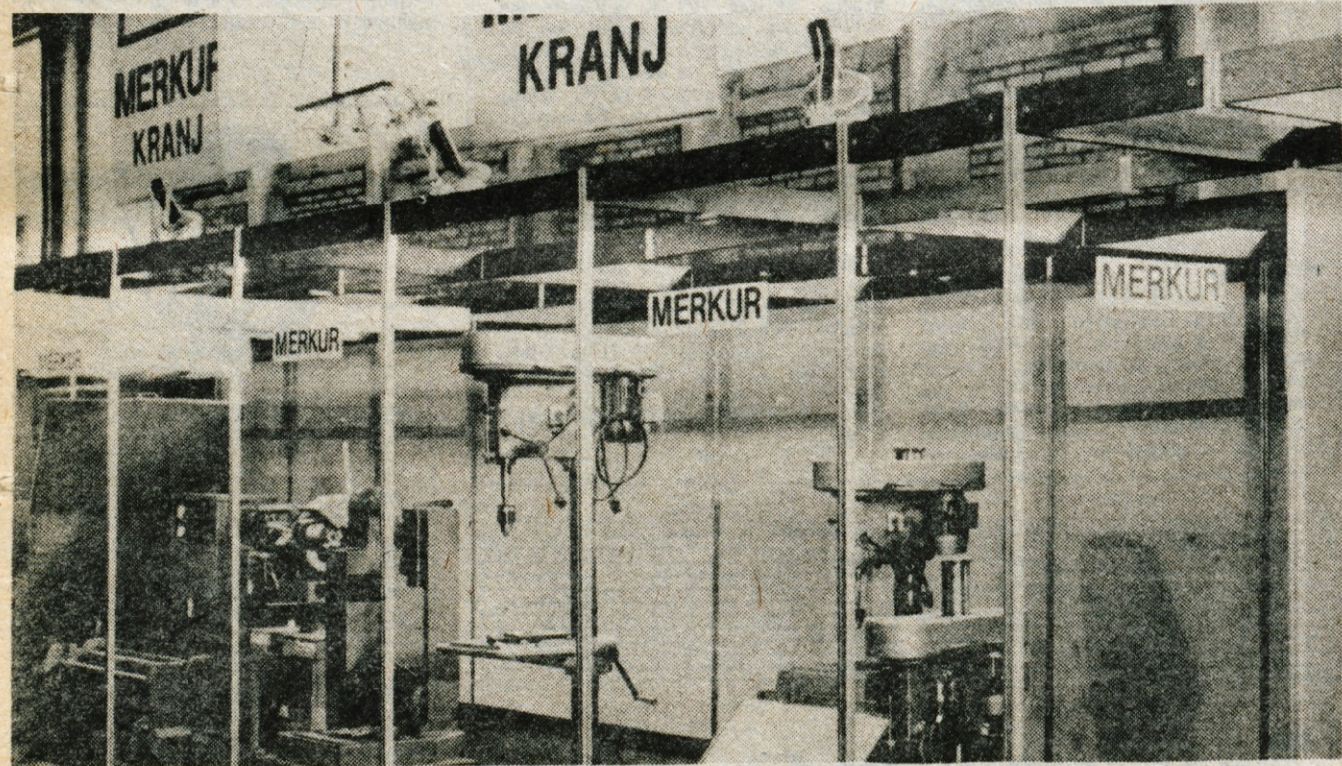
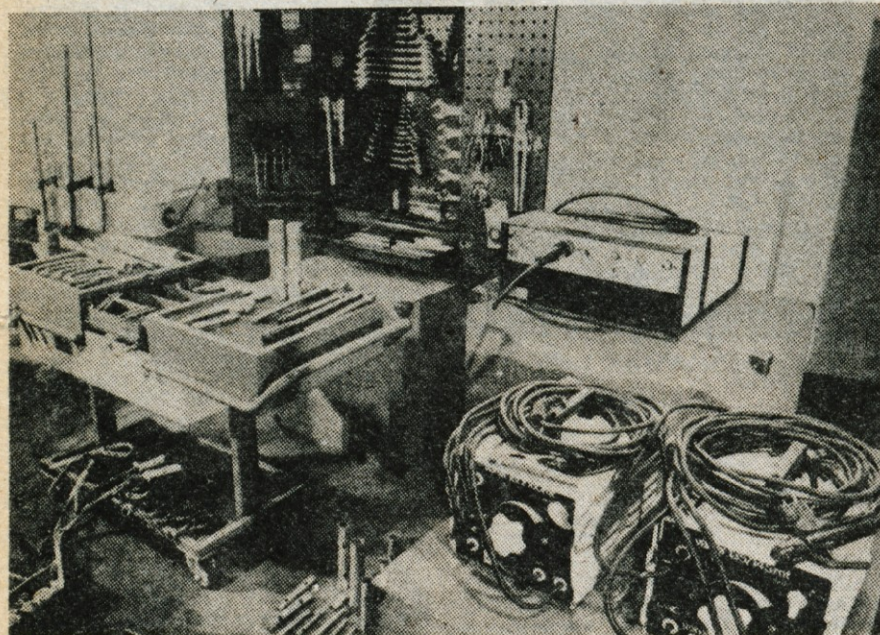
431 različnih užitnih in neužitnih ter strupenih gob. Razstavo pa vsak dan dopolnjujejo. Tudi na tej razstavi so vsak dan popoldne poskrbeli za strokovno razlago. Poleg ljubljanske razstave je glede na velikost in dolžino trajanja (8 dni) to prav gotovo največja tovrstna razstava v Evropi. Zato ni prav nič presenetljivo, da na njej srečamo različne tuje obiskovalce.

Prijetna osvežitev letošnjega sejma je tudi modna revija. Po nekajletnem premoru so obiskovalci spet lahko seznanjeni z izdelki nekaterih znanih proizvajalcev oblačil in obutve. Čeprav je prireditev krstna tudi za prireditelja — Društvo Modrina Kranj — jo lahko uvrstimo kot solidna. Brez sramu se lahko primerja s podobnimi tovrstnimi, ki jih prirejajo morda imensko bolj znani organizatorji.

Med popestritvami sejma, ki prav tako sodijo v ime — sejem stanovanjske opreme — je tudi likovna razstava. Šestnajst slikarjev, članov Dolika Jesenice, razstavlja prek sto del. Vsa so tudi naprodaj. Obiskovalcev smisel za oblikovanje in opremo prostora pa spodbuja tudi razstava izdelkov Steklarne Hrastnik. Izdelkov na sejm sicer ni moč kupiti, lahko pa si jih je zapomniti in jih poiskati v specializiranih trgovinah pri nas.

In če rečemo še besedo, dve o tistih, ki jih največkrat nekako omalovažujemo prištevamo med kramarje. Tudi ti so na sejm. Vendar ne bi imeli ravno posebnih slabih pripomb glede na urejenost njihovih razstavnih pultov, pa tudi ne na različen izbor. Kar prijetna popestritev in dopolnitev sejma so, saj ponujajo marsikaj, kar potrebujemo doma vsak dan. Pa še to. Za marsikoga je ta prireditev privlačna tudi za to, ker mu prav v teh dneh, ko nas skrbi, kako prihraniti čimveč goriva, ni treba z avtom na pot od trgovine do trgovine po Gorenjski ali še dlje, da bi našel in kupil željeno. Različni trgovci so na sejm, kjer je moč skleniti posel po nižji ceni, večje blago pa pripeljejo brezplačno na dom.

A. Žalar
F. Perdan

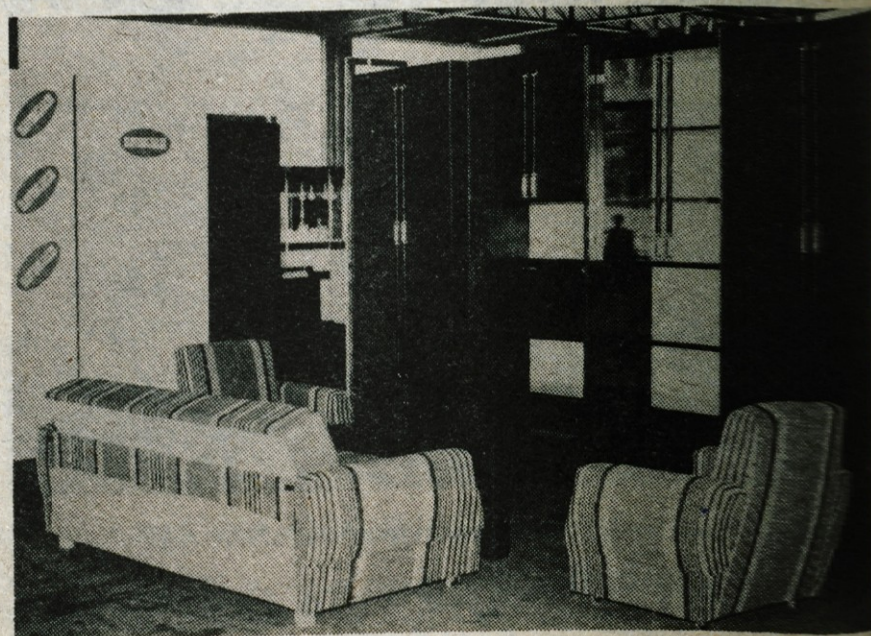
Obiskovalci sejma opreme si na razstavnem prostoru MERKURJA lahko ogledajo stroje in opremo za opremljanje mehanične in mizarske delavnice, varilne aparate, garderobne omare, industrijske zabojčke in druge izdelke, ki so namenjeni malemu gospodarstvu, obrti in industriji. Pozornost zlasti vzbujajo razstavljeni vrtilni in drugi stroji, orodne omare s kompleti orodja itd. Informacije o delovanju posameznih strojev, cenah in možnostih nakupa opreme so na voljo na razstavnem prostoru MERKUR — Kranj.

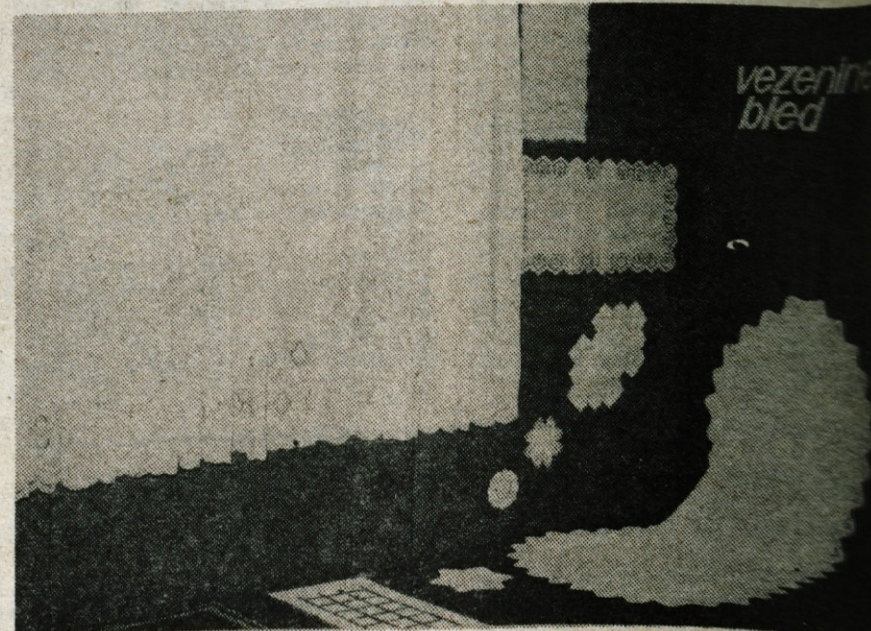
Razstava gob — Ob otvoritvi so na razstavi gob, ki jo je pripravila Gobarjska družina Kranj, našli 431 različnih gob. To število pa se vsak dan povečuje. Predsednik gobarjskih dručin Slovenije dr. Dušan Vrščaj, ki je v teh dneh vedno na razstavi, je navdušen nad izborom. Številni izbor bogatijo tudi gobe, ki jih doslej v Sloveniji še nismo zasledili.

Modna revija — S svojimi izdelki na njej sodeluje 17 podjetij. Na programu je vsak dan ob 17.30. Krstni uspeh za Društvo Modrina kot organizatorja, priznanje pa za manekensko skupino ter ko-reografiji Marjano Dajčman in Alenko Dolenc. Pa tudi glasba in scena sta solidni. Velja si jo ogledati.

Na sejm stanovanjske opreme za regal ZOKI LUKS je dobila zlato plaketo našega dolgoletnega dobavitelja INEKS TISA SENTA.

Dekoratívni predmeti kot so zavese in prti naredijo bivalne prostore prijetnejše. Vezenina Bled predstavlja na sejm stanovanjske opreme v Kranju le majhen del svoje bogate kolekcije.

Priznanja — Na letošnjem sejm so podelili štiri zlate medalje Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem za kvaliteto: proizvajalec Lesnina — Bor Laško za dnevno sobo Tom, proizvajalec Šipad Maglič Foča TOZD Varda, Višegrad za otroško sobo Mia, proizvajalec Iner Tisa Senta za dnevno sobo Zoki lux in Unitas, Ljubljana za pretočno enoročajno baterijo. — Na sliki zgoraj: Otroška soba Mia se dobi v Globusu. Povpraševanje po njej, ki je v naravnem smrekovem lesu, ali jo je moč takoj, stane pa 51.731 dinarjev. Podeljeno priznanje zanjo pa je še posebej pomembno tudi za Globus ob njegovi 10-letnici. — Na sliki spodaj: Dnevna soba Tom se dobi v Lesnini Kranj — TOZD Polihisto. Gre za novost iz tako imenovanega komponibilnega programa, saj je z elementi moč urediti dnevno, otroško sobo, kabinet ali predsoj. Bor Laško jo trenutno izdeluje v hrastovi barvi, kmalu pa bo na trgu tudi v lesnikovi. Dobava je deset do petnajst dni, prevoz in montaža pa brezplačna. Oprema za normalno, srednjeveliko dnevno sobo stane okrog 50 tisoč dinarjev.

Obiščite nas
na Gorenjskem sejmu
v času od 15.—22. oktobra 1982

ZVEZNA CARINSKA UPRAVA CARINARNICA JESENICE

RAZPISUJE SPREJEM ZA VEČ PRIPRAVNIKOV ZA CARINIKA

- Pogoj:** — štiriletna srednja šola ekonomsko-finančne, tehnične, splošne ali administrativno-upravne smeri in znanje enega svetovnega jezika,
- kandidati in kandidatke morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene v 318. členu Zakona o temeljnih sistema državne uprave in o Zveznem izvršnem svetu ter zveznih upravnih organih (Ur. l. SFRJ št. 23/78); ter posebne pogoje določene v 37. členu Zakona o carinski službi (Ur. l. SFRJ št. 56/80) in v Odloku o posebnih pogojih za sprejem delavcev na delo v carinsko službo (Ur. l. SFRJ št. 64/74).
 - kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost,
 - potrebno je znanje slovenskega jezika,
 - kandidati in kandidatke, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, bodo psihološko testirani, stroške prihoda na testiranje krijejo sami

Prijave z življenjepisom, kolkovane z 8,00 din administrativne takse, dostavite Carinarnici Jesenice, Cesta maršala Tita 37, 64270 Jesenice, v roku 15 dni po objavi.

Osnovna šola JOSIP BROZ TITO Predoslje

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

1. SNAŽILKE
za nedoločen čas, nastop dela takoj
2. KUCHARICE
za določen čas (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom),
nastop dela takoj
3. POMOČNICE V KUHINJI
za določen čas (nadomeščanje delavke v bolniškem staležu), nastop dela takoj

Prošnje oddajte 8 dni po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Josip Broz Tito, Predoslje, Kranj.

karbonska
trgovska
ukarna
egp

EMBALAŽNO GRAFIČNO PODJETJE ŠKOFJA LOKA

Na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge

TAJNIKA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Zahtevani pogoji:

- srednješolska izobrazba upravno administrativne ali ekonomske smeri z dobrim znanjem strojepisja in smislom za pisanje zapisnikov,
- zaželeno delovne izkušnje,
- 3 mesečno poskusno delo

Osební dohodek ca. 13.600,00 dinarjev.

Delovno razmerje se sklne za določen čas (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom).

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po objavi na kadrovska službo EGP, kjer dobite še dodatna pojasnila.

O izbiri kandidatov boste obveščeni v 8 dneh po izbiri.

ŠOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET KRANJ, Župančičeva 22

razpisna komisija za razpis del in nalog

razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA (P)
angleškega jezika za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izobrazbi. Nastop službe takoj. Stanovanja ni.

energetika

DO ENERGETIKA, n. sol. o.
TOZD BUTAN PLIN, n. sol. o.
Ljubljana, Verovškova 70

Po sklepu odbora za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VOZNIKA KAMIONA NAD 5 ton (en delavec)

- Pogoji:** — šola za poklicne voznike C in E kategorije,
- eno leto delovnih izkušenj,
 - poskusno delo 60 dni,
 - stalno bivališče v Kranju

Delo se združuje za določen čas (6 mesecev) s polnim delovnim časom.

Vloge kandidatov za objavljena prosta dela in naloge sprejema DO Energetika, n. sol. o., DS Skupnih služb, Ljubljana, Verovškova 70, in sicer 8 dni od dneva objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni po sklepu odbora za delovna razmerja.

ALPETOUR ŠKOFJA LOKA DO RTC KRVAVEC

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge:

3 PRODAJALCEV VOZOVNIC

- Pogoj:** — trgovska šola,
- delo se sklne za določen čas — za čas zimske sezone

2 REŠEVALCEV NA SMUČIŠČU

- Pogoj:** — poklicna šola in izpit iz prve pomoči,
- 2 leti delovnih izkušenj pri delih reševanja na smučišču,

Posebne delovne izkušnje:

- znanje vseh tehnik smučanja,
- znanje vožnje ponesrečencev z akijem,
- delo se sklne za določen čas — za čas zimske sezone

2 ČISTILK

- Pogoj:** — najmanj 6 razredov osnovne šole,
- poskusno delo 2 meseca,
 - delovno razmerje se sklne za nedoločen čas, eno s polnim in eno s skrajšanim delovnim časom

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška cesta 5. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavne roka.

KOKRA — GLOBUS —

od 20. do 22. 10. 1982

RAZPRODAJA
POHIŠTVA

kavči — fotelji — omare garderobne, predsobne

v SKLADIŠČU POHIŠTVA HRASTJE

od 10. do 17. ure

Informacije: Salon pohištva GLOBUS, tel.: 28-478 in n. c. 24-761
Razstavni prostor KOKRE — GLOBUS na Sejmu stanovanjske
opreme v Kranju od 15. do 22. 10. 1982

UGODNO — UGODNO

Osnovna šola
FRANCE PREŠEREN
Kranj, Kidričeva 49

Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje prosta
dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

ADMINISTRATORJA
z dvoletno administrativno šolo, s 1. 1. 1983

KUHINJSKE POMOČNICE,
s 1. 11. 1982

Prošnje z ustreznimi dokazili sprejema komisija 10 dni po objavi
razpisa.

GIMNAZIJA KRANJ
Koroška 13

razpisuje dela in naloge

ŠNAŽILKE
za nedoločen čas s polnim
delovnim časom

Poskusno delo traja 3 mesece.
Nastop dela 15. novembra
1982.

Rok za prijavo je 15 dni po
objavi razpisa.

ŽIVILA CENTRAL

TRGOVSKA IN GOSTINSKA
DO ŽIVILA — CENTRAL KRANJ

Delavski svet delovne organizacije

objavlja

NATEČAJ
ZA NOVO IME DELOVNE
ORGANIZACIJE

Trgovski in gostinski delovni organizaciji ŽIVILA in CENTRAL
KRANJ sta se v letu 1982 združili.

Dejavnost delovne organizacije je trgovina z živili in gospodinjstvi-
mi potrebščinami na debelo in drobno, gostinstvo in hotelirstvo,
pretežno na Gorenjskem.

Novo ime naj odraža dejavnost delovne organizacije ali pa naj bo
neko drugo ime, ki je primerno zvrsti dejavnosti (zgodovinsko, ge-
ografsko, ipd.). Ime naj bo lahko izgovorljivo, prikladno za obliko-
vanje in reklamiranje.

Udeleženec natečaja, katerega ime bo osvojeno, prejme nagrado
v višini 20.000,00 din. Če bo osvojeno ime predlagalo več oseb, se
bo nagrada delila.

Udeleženci natečaja naj pošljejo predloge pod šifro v zaprti kuver-
ti. V njej naj bo še ena zaprta kuverta s šifro, imenom in naslovom
predlagatelja.

Upoštevani bodo predlogi, ki bodo prispeli v delovno organizacijo
do vključno 25. 10. 1982 na naslov:

DO ŽIVILA — CENTRAL KRANJ, NAKLO 252, z oznako: KOMISI-
JA ZA IME DO.

Sejem stanovanjske opreme 15.-22. 10. 1982

Paviljon

murka

ZELEZNINA

- peči za centralno kurjavo,
- radiatorji,
- ložni term. cevi za talno
- ogrevanje,
- opeka vseh vrst,
- parket, pluta,
- obloge,
- okna, vrata,
- LTH crpalke,
- dimnik

AKCIJA PLOSCIC — TREBINJE

ELGO
NOVO
V PAVILJONU
MURKE
KERAMIKA
LIBOJE

- velika izbira različnih
barv in vzorcev,
- dnevne garniture,
- servisi črna, bela kava,
- garniture skled,
- servisi pecivo, kompoti,
- izbor vaz,
- in vrsta drugih artiklov

DEKORATIVA
POHIŠTVO
— izbor kuhinj

Oglasite
se!

lesnina KRANJ

Priporoča cenjenim kupcem ugoden nakup
pohištvenih programov po znižani ceni:

Spalnica SELMA

Lesnina je specializirana trgovina za prodajo pohištva, ki skrbi, da je v njihovih salonih raz-
stavljeno pohištvo najmodernejše kakovosti in po ugodni ceni dosegljivo vsakemu kupcu.

- kupljeno blago vam do 30 km
brezplačno pripeljejo na dom
- trgovina je odprta od 7.—19. ure,
sobota do 13. ure

Na ogled in nakup vas vabi Lesnina Kranj in salon pohištva na Jesenicah.

Obiščite nas tudi na Sejmu stanovanjske opreme v Kranju od 15. do 22. 10. 82.

- Program DEKOR M cenejši
30 %
- Program 3x3 cenejši od
10—30 %
- Soba za mlade cenejša 25 %
- Regal Gordana cenejši 20 %
- Program Katarina cenejši
20 %
- Jedilnica Montana cenejša
20 %
- Sed. garnitura Salon cenejša
20 %
- Spalnica Selma stane samo
24.812 din
- Regal Plitvice cenejši 10 %
- Posamezni fotelji pa so cenej-
ši za 50 %

MALI

OGLASI

telefon
27-960

PRODAM

Prodaj več PRAŠICEV težkih od 40 do 150 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Prodaj bukova in hrastova DRVA, cena 1.500 din. Informacije po telefonu 064-21-259 od 9. do 18. ure 10540
Prodaj dobro ohranjen KAVČ in dva FOTELJA ter VZMETNICO za francosko posteljo. Štular, Šorlijeva 18, Kranj, tel. 28-427 10652
Prodaj lepa ZIMSKA JABOLKA: Boskopski kosmač, jonatan, ontario... Ba-bi, Zeje 1, Duplje 10690
ZA DAN MRTVIH vam v CVETLIČARNI - VRTNARIJI v Senčurju nudimo domače KRIZANTEME - velikocvetne, pajkove, marjete ter vseh vrst drugega cvetja. Sprejemamo NAROČILA in ARANŽMAJE 10692
Prodaj avtogenski VARILNI APA-RAT. Telefon 24-259 10766
Prodaj PEČ na olje EMO 5 in RADIO. Oglasite se na Golniku št. 22 10767
Prodaj male KUŽKE. Marija Eljon, Zadržna 8, Kranj 10768
Prodaj 10 dni starega BIKCA simen-talca. Naklo 39 10769
Prodaj rabljeno PEČ atlas za centralno ogrevanje (na premog). Kranj, Jezer-ska c. 122 10770

Zelo ugodno prodaj raztegljiv KAVČ (dvosedež), 170-litrski HLADILNIK gorjenje in kombiniran STEDILNIK gor-nje (2 plin, 2 elektrika). Kranj, Planina II, Tuga Vidmarja 6, stanovanje 26 10771
Prodaj lepe SADIKE za živo mejo (ZIMZELENI LIGUSTER). Vovk, Le-sce, Boštjanova 4, tel. 74-005 10772
Prodaj novo PEČ za centralno kurjavo EMO 20. Telefoni 22-761 zvečer 10773
LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo mladega prijaznega PSA, manjše lepe oblike. Telefon 064-23-838 10774
Prodaj okrog 3 kub. m suhih hrastovih PLOHOV in DESK - colaric. Kranj, C. Staneta Žagarja 23 10775
Poceni prodaj KAVČ in DIVAN. Držič, Staneta Žagarja 8, Kranj 10776
Prodaj 300 kosov rjave OPEKE vesna s posipom. Stanko Konc, Goriče 31, Gol-nik 10777
Prodaj 6 tednov stare PUJSKE. Hele-na Žemva, Smokuč 24, Zirovnica 10778
PEČ za etajno centralno ogrevanje EMO (20.000 ccal.) prodaj. Tel. 24-897 popoldan 10779
Prodaj dobra neokropljena ZIMSKA JABOLKA. Zglašite se na Brezjah št. 14, p.d. Hribar (Poličar Jože) 10780
Prodaj radio kasetofon HITACHI 2 x 9 W in stoječi vrtalni stroj (120). Telefon 81-608 10807
Prodaj dolgo POROČNO OBLEKO št. 42. Telefon 27-076 10804
Prodaj PRAŠICA za zakol. C. na Brdo 26, Kranj 10805
Prodaj črnega PUDLA, starega 5 me-secev. Telefon 064-62-729 10794

Prodaj semenski KROMPIR igor. Trnje 9, Škofja Loka 10795
Prodaj kompletne SMUČI (140 cm) s palicami in polpancarji, št. 40. Oblak, Novi svet 15, Škofja Loka, tel. 064-60-941 10796

VOZILA

Prodaj ZASTAVO 750, Nova vas 12a, Radovljica 10514
ŠKODO 100, letnik 1972, prodaj. Sluga, Mlaka 58, Kranj 10514
ZASTAVO 128 CL, letnik 1980, pro-dam. Zdravko Konjar, Smlednik 3 10723
Prodaj ZASTAVO 750 luxe, letnik 1972, Mlaka 113, Kranj 10781
RENAULT R-12 TL, letnik 1976 iz konsignacije, poceni prodaj. Ivo Vilfan, Kranj, Zaslavska 43/B, Orehek, tel. 21-417 10782
Ugodno prodaj KOMBI zastava 430 F, letnik 1974, vozen, registriran do decem-bra 1982. Ogled vsak dan pri Klemenčiču v Hlebeah pri Lescah 10783
Prodaj nov PRIKLJUČEK za prikolico (GOLF). Telefon 74-139 10784
Ugodno prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977, Brane Polajnar, Vodnikova 13, Bo-hinjska Bistrica, tel. 82-679 do 14. ure 10785
Poceni prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974, Silvo Meglič, Slap 17, Tržič 10786
Prodaj FIAT 126-P, letnik oktober 1976, vozen, neregistriran. Ogled v soboto od 8. do 14. ure. Stane Oblak, Stošičeva 5, Kranj 10787
Prodaj TOVORNI AVTO TAM 6500 vlačilec, letnik 1973, motor 170 KM, v do-brem stanju, registriran za 12 ton. Erzar, Olševek 2, Preddvor 10788
Prodaj R-4, letnik 1976, registriran do maja 1983, za 58.000 din. Informacije do-poldan po tel. 28-861 (int. 208) popoldan pri Benedičič, Ul. 1. avgusta 1, Kranj 10789
Prodaj karambolirano ZASTAVO 1300, celo ali po delih, registrirano, in ZA-STAVO 750, letnik 1971. Ilija Bodič, Strahinj 86, Naklo 10790
Prodaj DIANO, zaleteno, letnik 1980. Informacije po tel. 064-67-121 - int. 334 popoldan 10791
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1971, ob-novljeno, cena 2,5 SM. Sašo Osenčič, Selo 47, Bled 10792
Prodaj VESPO PJADJO, 125 cm, letnik 1963. Grujičič, Planina 7, Kranj 10793
FORD TAUNUS 17 M, zelo dobro ohranjen, registriran do septembra 1983, prodaj. Ponudbe po tel. 064-23-562 10806
Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974, za 7 SM. Informacije po tel. 24-531 10806

ZAJEPOSITVE

Potrebujem varstvo po štiri ure za tri mesece in pol staro punčko. Mandelc Jelka, Radovljica, Gradnikova 83, tele-fon 74937

OBVESTILA

NOVO! NOVO! PLASTIFICIRAMO dotrajane kopalne kadi ali umivalnike z uvoženimi materiali. Telefon 061-214-467 10527

Zidarski obrtnik opravlja vsa notranja zidarska dela, tudi pozimi, v okolici Kranja, Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku 10803

STANOVANJA

V Kranju ali okolici iščem neoprem-ljeno ali opremljeno SOBO za 2 dekleti. Pranje in kuhanje imata preskrbljeno, le da je ogrevana. Telefon 26-960 ali 24-133 10802

Uslužbenka išče GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Šifra: Plačam za leto vnaprej 10797

GARSONJERO ali enosobno STANO-VANJE vzameta v najem fant in dekle za dalj časa v Kranju ali okolici. Šifra: Pred-plačilo 10798
V Radovljici vzamem v najem GAR-SONJERO ali majhno STANOVANJE. Šifra: Nujno 10799
V Kranju ali bližnji okolici vzamem v

najem GARSONJERO ali majhno STA-NOVANJE. Šifra: Plačam vnaprej 10800
V Kranju ali bližnji okolici iščem za do-ločen čas manjše STANOVANJE ali GARSONJERO ali ogrevano SOBO s ko-palnico. Cenjene ponudbe pošljite v oglasni oddelk pod šifro: Nujno potrebujem 10801

RUDNIK URANA

Žirovski vrh

v ustanavljanju, GORENJA VAS - TODRAŽ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom

IZVAJANJE FINANČNE POLITIKE IN OPRAVLJANJE FINANČNE FUNKCIJE

- 1 delavec

(vodenje oddelka za računovodstvo, finance in komercialno)

- Pogoji: - visoka izobrazba ekonomske smeri,
- poznavanje AOP,
- do 5 let delovnih izkušenj,
- ustvarjalen odnos do samoupravljanja ter moralna neo-porečnost,
- poskusno delo 60 dni

Možnost rešitve stanovanjskega problema po dogovoru.
Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na gornji naslov. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh.

ETIKETA ŽIRI

Industrijska ulica 6
ŽIRI

Odbor za delovna razmerja razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili:

ORGANIZIRANJE POSLOVANJA IN VODENJA DELA V KOMERCIALI

- Pogoj: - ekonomist - komercialist,
- poznavanje poslovanja delovne organizacije, znanje tu-jega jezika, (nemščina ali angleščina),
- 4 leta delovnih izkušenj v komercialnem poslovanju

Poleg zgoraj navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- splošne pogoje določene z zakonom,
- da imajo družbeno-politične in moralno-politične vrline v skladu z družbenimi dogovori o kadrovski politiki ter pravi-len odnos do samoupravljanja,
- da imajo sposobnost vodenja in organiziranja delovnega procesa in drugih aktivnosti v skladu s samoupravnimi splošnimi akti

Imenovanje velja za dobo 4 let.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev morajo kandi-dati poslati v zaprti ovojnici najkasneje v 15 dneh po objavi razpi-sa na naslov: DO Etiketa Žiri, Odbor za delovna razmerja, Indus-trijska ulica 6, Žiri.

Nepopolnih in po roku prispelih vlog Odbor za delovna razmerja ne bo upošteval. Sklep o imenovanju bodo kandidati sprejeli v ro-ku 30 dni po poteku roka za prijavo. Stanovanj DO nima na razpo-lago.

ALMIRA

Alpska modna industrija
RADOVLJICA

Odbor za delovna razmerja pri TOZD Trgovina Radovljica ob-javlja na osnovi določb 227. čl. ZDR PROSTA DELA

POSLOVODJE PRODAJALNE V BOHINJSKI BISTRICI

- Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
- dokončana poslovodska šola in 3 leta prakse pri opravljanju poslo-vodskih del,
 - dokončana trgovska šola - tekstilne usmeritve in 5 let prakse pri opravljanju razpisanih del
- Delo se združuje za nedoločen čas, nastop dela je možen 1. 11. 1982. Deloča se 3 mesečno poizkusno delo.

Zainteresirane kandidate vabimo, da oddajo pismene prijave z doka-zili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov: Almira - alpska modna industrija Radovljica - odbor za delovna razmerja TOZD Trgovina. Razpis velja 8 dni od dneva objave oglasa.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

TOZD TGO Ljubelj

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. DEVIZNEGA LIKVIDATORJA
2. RECEPTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1. - štiriletna srednja šola,
- aktivno znanje nemščine, angleščine ali francoščine,
- dovoljenje za delo v območju mejnega prehoda Ljubelj,
- dve leti delovnih izkušenj
- pod 2. - štiriletna srednja šola ali gostinska šola ustrezne smeri,
- aktivno znanje nemščine in pasivno znanje še enega sve-tovnega jezika,
- dovoljenje za delo v območju mejnega prehoda Ljubelj

Kandidati morajo prijavam priložiti zdravniško spričevalo in dokaze o izpolnjevanju pogojev za opravljanje objavljenih del in nalog.

Prijave pošljite v roku 15 dni od objave oglasa oziroma do zasedbe na naslov: Kompas Jugoslavija, TOZD TGO Ljubelj, 64290 Tržič.

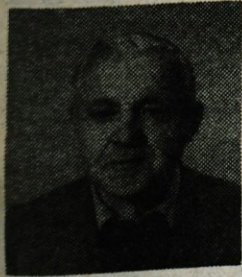

Nepričakovano nas je zapustil ljubi sin,
brat, stric in svak

RUDI
PELKO ml.

Od njega se bomo poslovili 19. oktobra 1982 ob 15. uri na Kranjskem pokopališču.

Žalujemo: mama, ata, Sonja, brat Janez z družino, sestri Mira in Jožica z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega
dragega moža, očeta, starega očeta,
brata in strica

BORISA
PERGARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalja. Posebno se zahvaljujemo dr. Novaku in dr. Šuputovi za dolgoletno zdravljenje, vsem sosedom, sorodnikom, sodelavcem Ikosa in Iskre - Telematika, praporščakom in gasilcem iz Senčurja ter pevcem.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: žena Marija, sinova Darko in Zdenko z družino
Senčur, 11. oktobra 1982

Mnogo prezgodaj, v času svojega največjega življenjskega elana, star komaj 40 let,
nas je zapustil

RUDI PELKO ml.

Od njega se bomo poslovili danes, 19. oktobra 1982,
ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

DOLGOLETNEGA IN VESTNEGA SODELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU!

KOLEKTIV DELOVNE ORGANIZACIJE CREINA KRANJ

Kranj, 19. oktobra 1982

OBLETNICA

18. oktobra mineva žalostno leto od tistega strašnega trenutka,
ko je prišla vest,
da nam je cesta vzela našega ljubljenega sina, brata in vnuka

VIKTORJA OLIPA

Nisi se poslovil, tiho si odšel od nas, zato nikoli ne bomo verjeli, da te ni več. Tvoje korake še slišimo, tvoj lik, tvoj nasmej, je še vedno med nami, le tvoj tihi grob je nema priča, da te ne bo več. Prazen je naš dom, ne čutiš tvoje bolečine v naših srcih in misli, ki so vedno ob tebi. Imeli smo te radi, dragi Viktor, ne moremo doumeti, da je usoda tako kruta. Nikoli te ne bomo pozabili, NIKOLI! Hvala vsem, ki obiskujete njegov mnogo prerani grob, prižigate sveče in prinašate cvetje ali pa se ga spominjate kako drugače.

ŽALUJOČI: mami, ati, brat Primož in stara mama

Belca, 18. oktobra 1982

Mnoge stične točke za sodelovanje

Planinci Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije so se na srečanju v Mojstrani dogovarjali za skupne akcije — Načrtujejo tudi mednarodno alpinistično odpravo v Himalajo — Prikaz nove naprave za reševanje iz plazov

Mojstrana — Planinska zveza Slovenije je konec minule tedna pripravila v Mojstrani 18. srečanje planincev treh dežel. Na njem se je zbralo po 15 predstavnikov planinskih organizacij iz vsake dežele, med katerimi so bili tudi predsednik Planinske zveze Slovenije Tomaž Banovec ter častni predsednik PZS in vsakoletni srečanj Miha Potočnik, predsednika pokrajinskih združenj planinskih organizacij Koroške in Furlanije-Juljske krajine ter zastopnik centrale italijanskega alpinističnega kluba.

Goste je v mojstranskem hotelu Triglav sprejel predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Brelih, ki je v pozdravnem nagovoru med drugim dejal:

»V jeseniški občini, ki je vključena med dve meji, si prizadevamo razvijati prijateljske vezi s sosednjimi narodi in utrjevati sodelovanje na vseh področjih: gospodarskem, kulturnem, športnem, pa tudi planinskem. Za ljubitelje planin je pomembna predvsem lepota gora in želja po osvojitvi novih vrhov, novih lepote. Zato ne sme biti meja tista, ki bi preprečila želje posameznikov za zadovoljitev teh potreb.«

Delovni spored srečanja so udeleženci začeli z obravnavo več poročil. Seznanili so se s pripravami na izdajo trijezičnega slovarja alpinističnega izrazoslovja, katerega namen je olajšati posvetovanje o alpinističnih tekstih oziroma pogovore o tehničnih lastnostih; osnutek zanj je že pripravljen. Govorili so o Poti prijateljstva, ki jo od 1972. leta dalje obiskuje veliko število planincev treh dežel pa o prodaji vodnikov zanj; ob tem so opozorili na pomanjkanje žigov nekaterih vrhov in ta problem bodo skušali čimprej rešiti. Predstavili so tudi novi skupni izdaji Turni smuki treh dežel in Narodni parki treh dežel ter razpravljali o bodočem delu na tem področju predvsem z vidika finančnih stroškov za izdajo publikacij. Nadaljevanje srečanja so posvetili pogovorom, kako razširiti možnost pogovorov in preučiti oblike ter vrednosti popustov za obiskovalce planinskih postojank v vseh treh deželah.

Da obstajajo tako med planinci kot alpinisti treh dežel mnoge stične točke za sodelovanje, je dokazala obravnavo predloga za izvedbo skupne alpinistične odprave v Himalajo. Alpinisti treh dežel so si za svoj cilj izbrali Mt Everest, na katerega naj bi se spomladi 1984. leta povzpeli po še neosvojeni smeri v vzhodni steni. V odpravi predvidevajo udeležbo 3–4 alpinistov iz vsake dežele.

Udeleženci srečanja so si na koncu z zanimanjem ogledali novo napravo Lavino za reševanje iz plazov, ki so jo izumili v Nemčiji in jo izdelujejo v Avstriji. Gre za napravo, ki odkriva ponesrečenega v snegu na osnovi

Planinci treh dežel so se zbrali že na 18. srečanju

Nova naprava Lavino se je dobro obnesla v preizkusih reševanja zasutih v snegu — Foto: S. Saje

izdihanega ogljikovega dioksida; med preizkušanjem v švicarskih gorah so z njo dosegli mnogo boljše rezultate od iskanje s pomočjo navadnih sond.

Sobotno srečanje planincev treh dežel v Mojstrani so popestrili z razstavo planinskih fotografij, ki jo je pripravila muzejska sekcija pri domačem planinskem društvu, pa filmoma z naših odprav na Lhotse in Everest, ki sta ju prikazala alpinista Marjan Manfreda in Vanja Matijev.

V nedeljo so si udeleženci srečanja po izletu na Dovške Ravne ogledali vajo mojstranskih gorskih reševalcev, proti svojim domovom pa so se razšli po obisku Aljaževega doma v Vratih. Prihodnje leto se bodo zbrali pri koroških planincih v Beljaku.

Stojan Saje

V Golfu in Parku več tujih gostov

Bled — Letos, ko je k nam prišlo 12 odstotkov manj tujih gostov kot leto poprej, sta imela blejska hotela Golf in Park, ki spadata v okvir ljubljanskega Integrala, 3 odstotke več tujih gostov. V hotelu Golf so imeli v letošnjih devetih mesecih 56.500 nočitev, v hotelu Park pa 66.500. Od tega je bilo v Golfu kar 75 odstotkov tujih gostov, v Parku pa 72 odstotkov. Do konca leta tujih gostov

ne bo več veliko, vendar računajo, da bodo imeli ob izteku leta tuji gostje še vedno 70 odstotni delež. Hotela sta bila doslej zasedena več kot 70 odstotno. S hladnimi jesenskimi dnevi gostov ni več veliko in novembra bodo oba hotela izmenoma zaprli za petnajst dni, da bodo lahko opravili vzdrževalna dela. Ob prazniku republike pa bosta hotela spet polna, podobno ob Novem letu. Tako računajo, da bosta letos v celoti 65 odstotno zasedena, kar je toliko kot so načrtovali. Ob tem velja povedati, da so z izredno dobro letno sezono nadoknadili spomladanski izpad, ko je bilo tik pred zdajci zaradi stabilizacije odpovedanih nekaj seminarjev in simpozijev.

Oba hotela imata največ agencijskih gostov, od 80 do 90 odstotkov, čeprav je težko natančno razmejiti agencijske in individualne goste. Ugotavljajo, da se marsikateri gost vrača preko agencije, ki nudi cenejši prevoz. Na ceno paketa stroški prevoza vse bolj vplivajo, saj predstavljajo že kar 60 odstotni delež. Tako je letos za okroglo 30 odstotkov upadlo število individualnih gostov iz Nemčije, ki so kot ugotavljajo, najboljši izvenpenzijski potrošniki. Veliko več kot leto poprej pa je bilo gostov iz Velike Britanije, v hotelu Golf kar 42 odstotkov več, v hotelu Park pa 29 odstotkov več. Agencija Yugotours je angleške goste za teden dni pripeljala na Bled, za teden dni pa na morje. Posebej za goste iz Nizozemske in Belgije pa je bila zanimiva povezava z Veliko planino, kamor so jih popeljali na izlet in tako izkoristili povezanost v okiru Integrala.

Kot zanimivost velja omeniti, da so gostje letos na Bledu lahko dobili posebne bone, s katerimi so lahko večerjali v kateremkoli hotelu in tako preizkusili, kakšna je hrana v sosednjem hotelu.

Brez dvoma pa je uspešna sezona v obeh hotelih s petimi zvezdicami odsev prizadevnega dela vseh delavcev, ki se dodobra zavedajo, da bodo le s kakovostjo storitev imeli hotela polna. Tako sta ostali knjigi pritožb skorajda prazni, večjih pritožb za povračilo stroškov bivanja pa ni bilo.

Se vedno pa je osebni dohodek gostinskih delavcev med najnižjimi v radovljški občini, saj povprečje znaša 11.450 dinarjev. Zato je fluktuacija delavcev, posebej pri manj zahtevnih delih, še vedno velika. V hotelu Golf je dohodek v devetih mesecih v primerjavi z lanskimi porasel za 35 odstotkov, v hotelu Park pa za 25 odstotkov. Hotel Park mora namreč plačevati kredite, ki so jih najeli, ko so pred petimi leti postavili nov hotel. Tako so morali letos plačati skupaj z obrestmi 8,5 milijonov dinarjev, ostalo pa jim je še 7,5 milijonov dinarjev glavnice.

M. Volčjak

GLASOVA ANKETA

Sejem: razstava in prodaja

Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem si je letos še posebno prizadeval, da bi bil sedanjí sejem stanovanjske opreme, ki bo odprt do 22. oktobra, čimbolj zanimiv, kvaliteten in privlačen. Poseben poudarek so namenili trenutno najbolj aktualnemu vprašanju: energiji in kako varčevati z njo v stanovanju. Ne manjka pa tudi drugih prireditev in različnega blaga.

Alojz Perko iz Naklega:

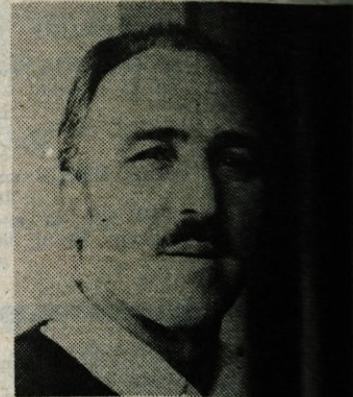
»Ogledam si domala vse sejemске prireditve v Kranju. Zato sem tudi tokrat prišel, vendar še s posebnim namenom. Zanima me izolacija cevi za centralno kurjavo v hiši. Vidim, da je različnih izolacijskih materialov kar precej. Za nekaj se bom prav gotovo odločil. Počakal pa bom na strokovno razlago, ki bo menda v ponedeljek. Je že tako, da se plača malo bolj poglobiti tudi v izolacijo. Razmišljanje v tej smeri namreč pomeni, da izolacija ni luksuz oziroma dodatni strošek, ampak varčevanje.«

Marija Rozman s Češnjice:

»Z morem in njegovimi starši smo prišli kar skupaj na sejem. Ker delam v šiviljski stroki, se zanimam za šivalne stroje. Opazila sem, da imajo nekaj takšnih, kakršnega si želim in jih na domačem trgu ni moč dobiti. Skušali se bomo dogovoriti za nakup. Sicer pa je sejem po moje zanimiv. Mimogrede bo oče

morda nabavljal pokrivalo, pa še kaj malega bomo morda kupili«

Hasan Nežević iz Sanjakega

mosta: »Z družino že nekaj let živimo v Kranju. Zaposlen sem v delovni organizaciji Gradbinez. Stanovanjski problem imam sicer rešen, vendar menim, da je ta sejem predvsem za sedanje ali bodoče graditelje zelo zanimiv, posebno ker prikazuje različne izolacijske materiale, pa tudi izolacijske materiale, pa tudi dosežke in novosti pri opremljanju stanovanj. Ne morem pa se načuditi nad številnimi gobami, ki so tu razstavljene. Sam ne poznam niti navadnega jurčka. Veste, pri meni doma v Bosni ljudje ne poznajo gob. Odkar pa živim tu, sem se začel zanimati zanje; še bolj pa se nad tem navdušuje sin. Sicer pa menim, da bi v Kranju nekaj manjkalo, če ne bi imel teh sejmskih prireditev.«

A. Zalar F. Perdan

Srečanje turističnih delavcev Gorenjske

Zaživele občinske zveze

Kranjska gora — Gorenjska turistična zveza iz Kranja je s sodelovanjem Občinske turistične zveze Jesenice pripravila v soboto, 16. oktobra, v Kranjski gori tradicionalno, že trinajsto srečanje turističnih delavcev Gorenjske, ki je letos zbralo 160 članov gorenjskih turističnih društev. Popoldne so si udeleženci srečanja ogledali Kranjsko goro, zvečer pa so v hotelu Larix po uvodnih nagovorih priredili kviz turističnih podmladkov in podelili priznanja za najlepše urejene kraje.

Uvodoma je spregovoril Zvone Teržan, predsednik skupščine Gorenjske turistične zveze, ki je najprej osvetlil delo v minulem letu, polnega organizacijskih sprememb. Posebej velja omeniti, da so poleg škofjeloške zaživele še občinske turistične zveze na Jesenicah, v Radovljici in Kranju, ki tako na občinskih ravneh povezujejo 45 turističnih društev na Gorenjskem. Brez občinske zveze tako ostaja le tržiška občina, ki ima le eno turistično društvo — v Podljubju. Novembra se bodo sestale skupščine občinskih in gorenjske turistične zveze, za slednjo bodo pripravili referat z naslovom Industrijsko razvita občina in pomen turizma kot gospodarske panoge.

Želimo ponovno opozoriti na problem, ki ga delno poznamo. Posebej na Gorenjskem imamo čudovite naravne lepote, vendar je veliko več pozornosti namenjeno ostalemu gospodarstvu in družbenim službam kakor turizmu. Vpliv krajevnega samouprave v turizmu je nezadosten, s turizmom se ukvarjajo le tisti, ki navidezno od njega živijo, le komercialni interes pa ni dovolj, da bi zganili vse nობude od lastnikov

turističnih sob do krajevne skupnosti in občine, je dejal Zvone Teržan.

Udeležence srečanja je pozdravil predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Brelih, ki je dejal, da zdaj v jeseniški občini odmerjajo turizmu posebno pozornost, uvrščajo ga med prednostne panoge, takoj za železarnstvom. Skušali bodo odpraviti pomanjkljivosti, aktivirati delo turističnih društev, še oktobra bodo osnovali poslovno skupnost za razvoj Gorenjesavske doline, od katere veliko pričakujejo.

V kvizu so se pomerili turistični podmladki na osnovnih šolah. Izmed petnajstih so se v zaključno tekmovalje uvrstili trije: zmagal je turistični podmladek osnovne šole iz Mojstrane, ki je osvojil 30 točk, na drugo mesto se je uvrstila ekipa osnovne šole Franceta Prešerna iz Kranja, ki je nabrala 18 točk, na tretje mesto pa ekipa osnovne šole s Koroške Bele, ki je osvojila 17 točk.

Prebrali so tudi najboljše spise, ki so jih pionirji poslali na natečaj. Najboljše so napisali Matjaž Koman z osnovne šole Lesce, Jure Košir z osnovne šole Mojstrana, Mateja Sedej z osnovne šole Koroška Bela, Tomaž Pšenica z osnovne šole Mojstrana in Alenka Makarovič z osnovne šole Toneta Čufarja z Jesenice.

Ob koncu so podelili še letošnja priznanja za najbolj urejene kraje na Gorenjskem. Natančno točkovanje je opravila posebna komisija pri Gorenjski turistični zvezi, ki je nato dodelila prvo priznanje turističnemu društvu Bled, drugo turističnemu društvu Bohinj-jezero in Škofja Loka in tretje turističnemu društvu Cerklje in Lesce.

M. Volčjak

Gasilci Primskovega so bogatejši za nov orodni avtomobil znamke Tatra — Foto: F. Perdan

60 let Gasilskega društva Kranj — Primskovo

Ob jubileju nov avtomobil

Gasilsko društvo Kranj — Primskovo »skrbi« za levi breg Save in združuje okoli 250 članov, od katerih jih je 80 sposobnih v vsakem trenutku reševati družbeno in zasebno imetje. Ob 60-letnici kupili nov orodni avtomobil.

Kranj — Tri leta po končani prvi svetovni vojni so na Primskovem pričeli iskati prostovoljce za ustanovitev gasilske čete ter zbirati denar za gradnjo gasilskega doma. Maja 1922 so se prvič zbrali na občnem zboru, kar pomeni pričetek organizirane obrambe pred požari. Društvena kronika pravi, da so tega leta postavili tudi stolp z majhnim orodščem in z dobičkom prve gasilske veselice kupili 60 metrov cevi in navijalna kolesa. Čez deset let so gasilci skupaj s kmetijsko strojno zadruzo zgradili gasilsko-gospodarni dom. Tega leta je pričel pri četi delovati tudi dramski odsek, pozneje je bila ustanovljena knjižnica in leto pred vojno je 25 članov in članic opravilo bolničarski tečaj. Društvo je v tem času imelo tudi pomembno izobraževalno in vzgojno vlogo na vasi.

Po drugi svetovni vojni je gasilstvo na Primskovem izjemno hitro napredovalo. Predsednik Tito je 1965. leta odlikoval društvo z redom zasluge za narod s srebrnim vencem, Gasilska zveza Slovenije pa z odlikovanjem druge stopnje. Zadnjih deset let je minilo v znamenju na-

bavljanja sodobne gasilske opreme (motorne črpalke in kombinirane vozila) ter v usposabljanju večje bolj številnega članstva. Dnešnja ima društvo okoli 250 članov, od katerih jih je 80 sposobnih v vsakem trenutku reševati družbeno in zasebno imetje.

Ob 60-letnici društva in ob njegovem prazniku so gasilci izvedli četrtke vajo gašenja požara na gasilskih poslopih, v soboto skupaj s pripadniki civilne zaštite ter gasilci iz Britofa in s Kokrice obklado pred stavbo Zdrženja obrtnikov na Primskovem. Tega dne so na slavnostni seji upravnega odbora društva podelili priznanja še šestim živečim ustanoviteljem društva ter posameznikom in organizacijam, ki so doslej največ pripomogli k razvoju gasilstva. Slovesnost se je nadaljevala v nedeljo s paradno gasilskih enot, pripadnikov civilne zaštite in narodnih noš ter s prevzemanjem novega orodnega avtomobila. Denarja za nakup vozila so člani društva pridobili s čiščenjem ljubljanskega predora in z dežurstvi na stavišču Gorenjskega sejma.

C. Zaplotnik